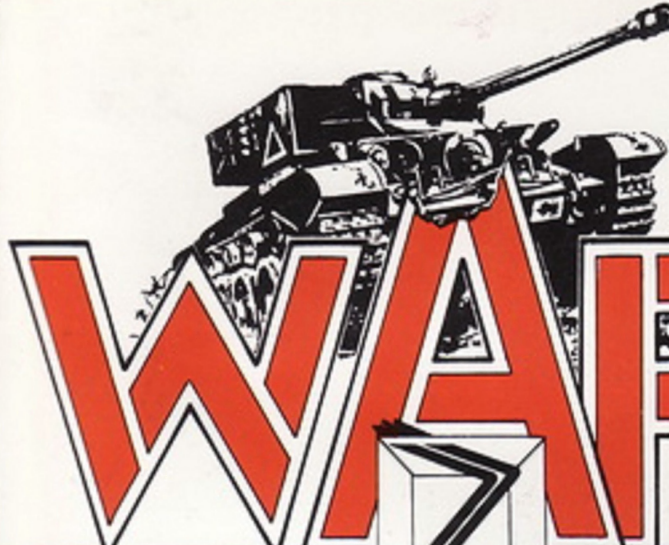

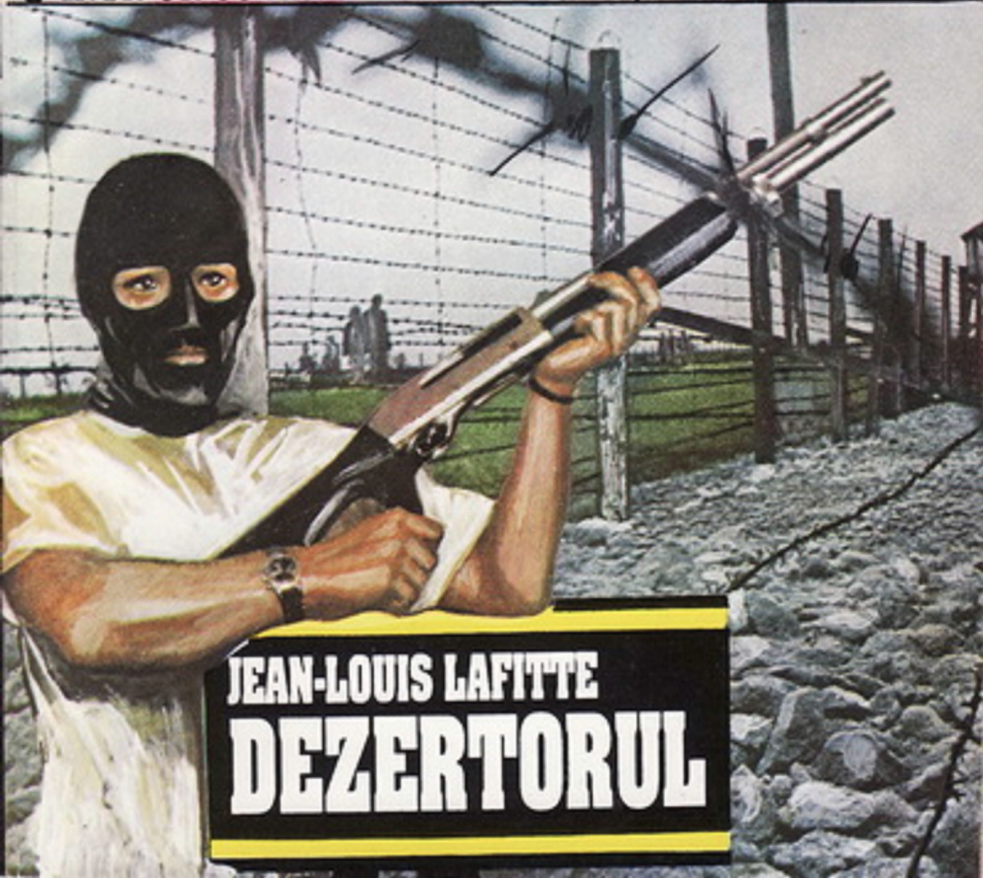
WAR

***CELE MAI BUNE
ACTIUNI DE COMANDO

ROMANE DE RĂZBOI **

* SPIONAJ *** SCENE DE COȘMAR *** SABOTAJE ***

* ÎNTR-UN CUVÂNT "WAR" - O COLECȚIE SENZĂȚIONALĂ *

JEAN-LOUIS LAFITTE
DEZERTORUL

***Acest document, este o copie de securitate a unei cărți din biblioteca
personală.***

Nu are uz comercial și nu se poate închiria sau împrumuta.

***În cazul în care, prin orice formă, ați procurat acest document,
vă rog respectuos să îl distrugeți.***

Virtual Project

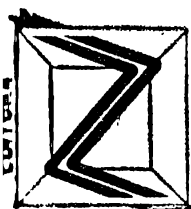
Jean-Louis Lafitte

Le déserteur

© Éditions Gallimard, 1966

JEAN-LOUIS LAFITTE DEZERTORUL

Traducere de PAVEL POPESCU

BUCUREȘTI-ROMÂNIA 1993

Consilier literar : H. GRĂMESCU

Coperta : GHEORGHE BALTOC

Povestea asta, povestea mea, mi s-a cerut s-o spun. M-am supus. Am istorisit-o. Nu-s însă sigur că am și reușit.

Trecutul îmbătrânește repede. Evenimente cîndva co-
pleșitoare se subțiază, altele capătă greutate, se revarsă, ne
constrîng.

Poate că lucrul cel mai greu e să știu cînd a început
totul. La Marsilia, în fortul Saint-Jean ? La 26 aprilie 1961,
în dosul gratiilor lagărului de la Zeralda ? Mai tîrziu, după
ce-am cunoscut-o pe Virginie ? Ori pe șoseaua aceea el-
vețiană, privind o mînă, o mînă albă, neatinsă ?

Nu sînt un supraom. Am săvîrșit ceea ce am săvîrșit,
și am pătimit ceea ce am pătimit. La începutul oricărei
înlănțuiri de fapte se află, cred eu, o întîmplare nefericită.
Urmează apoi actele noastre care ne prind și ne tîrăsc, iar
după aceea rămîne să alegem.

Am venit pe lume, am crescut, am învățat o meserie,
aveam o familie. Începutul oricărei povestiri e obligatoriu
arbitrar. În cazul meu va fi o dimineață de mai a anului
1960, pe coastele de la Djebel-Dyr, sectorul Tebessă,
Algeria.

Era o operațiune ca multe altele. În zori, am făcut un
salt către est. De-atunci, escaladam într-una, sub dogoa-

rea soarelui, creste de grohotiș, colțuros și sterp. Pe partea cealaltă a muntelui, la nord și la vest, tancurile și infanteria zăvoriseră toate ieșirile. În principiu, misiunea noastră era să-i împingem într-acolo pe rebeli, urmînd ca apoi să intervină aviația.

Contactul cu inamicul l-am stabilit la cîteva minute după ora unsprezece, în condiții foarte neprielnice. Feneliștii* ocupau crestele și contrapantele, împiedicîndu-ne să ne desfășurăm.

În fruntea companiei mergeam noi trei : sergentul Dieterling, legionarul Kovarisky, pușcașul-mitralior și eu, caporalul Roger Verbel, din Regimentul 1 Parașutiști al Legiunii Străine.

Rafala a țîșnit de la vreo treizeci de metri din susul unui talveg : instantaneu, feneliștii au deschis, de pretutîndeni, focul.

N-am mai avut timp să ne adăpostim. Sergentul Dieterling a fost ucis pe loc, Kovarisky atins în pîtec, iar eu m-am prăbușit la rîndu-mi, izbit de un glonte, la baza plămînului, în partea dreaptă a pieptului.

N-am leșinat. Eram comotînat, năucit, dar nu mă durea decît foarte puțin. Prima senzație avută a fost aceea a unei lovituri de pumn.

În cădere și sub violența impactelor, Kovarisky și eu ne-am rostogolit pe pantă. În locul în care ne-am oprit, eram adăpostiți de unghiul unei cornișe.

Am aruncat o privire îndărăt, în josul talvegului. Compania era departe. Printre stînci, am zărit ivindu-se două-trei berete verzi. Focul era extrem de dens și m-am gîndit că exceptînd un contraatac, nici unul dintre ai noștri nu va putea ajunge pînă aici.

* F.N.L. — Frontul Național de Eliberare din Algeria. (N. T.)

De pe cornișă porni o rafală. Fenceliștii se apropiau. Kovarisky zăcea întins pe pantă, la doi metri de mine, în plin soare, cu gura deschisă și obrazul crispat. M-am arșit pînă la el și l-am tras lîngă peretele de stîncă. Apoi, am apucat pușca-mitralieră și am început să trag lovitură cu lovitură, ca să economisesc muniția.

Îmi era îngrozitor de sete. Nu știam unde mi-e bidonul. M-am uitat la Kovarisky. Nu-l mai avea nici el. Horcăia. Un fir de bale i se scurgea din gură. Fața-i devenea tot mai albă.

Acum durerile mă cîmpinseseră, mai ales cînd mă mișcam. Suflam greu, vîlăguit. Pe cer, sus de tot, se rotea un avion, un Morane de observație.

Trecură zece minute, apoi alte zece. Glonteale mă străpunsese dintr-o parte în alta. Simțeam sîngele prelingîndu-mi-se peste șolduri și pe burtă. Am amețit. Privirea mi s-a încetșat. Kovarisky a deschis ochii și a bolborosit cîteva cuvinte în poloneză. A murit privind avionul.

Încetasem să mai trag. Nu mai aveam muniție, nici pentru pușca mitralieră, nici pentru M.A.T.-ul 49* al meu. Din cînd în cînd, zăream în depărtare cîteva siluete minuscule, alergînd pe faleză, în dreapta mea. Am urinat pe podul palmei și mi-am umezit apoi buzele. Mă gîndeam la ceilalți, la camarazii mei aflați acum la piciorul lalvegului și care aveau să vină, care aveau să răzbată pînă aici în pofida rafalelor și grenadelor, dar care vor sosi prea tîrziu.

Cînd m-am angajat în Legiunea Străină, știam ce fac. Și dacă tot e să crăp, măcar să mor ca un ostaș. Am înhățat pușca mitralieră și M.A.T.-ul și le-am azvîrlit cît

* Tip de pistol mitralieră aflat în dotarea armatei franceze. (N.T.)

am putut mai departe, pe pantă în jos. Să le ia băieții. Mișcarea însă m-a făcut să sufăr ca un cîine.

Îmi rămăsese o grenadă. Am tras afară cuiul de siguranță. Dacă cei de pe coastă vor veni primii, îmi va fi de-ajuns să descleștez degetele.

Pe pantă, o siluetă înainta, din stîncă în stîncă, fără să alerge însă, la pas. L-am recunoscut pe locotenentul Barthe. Pășea calm, privindu-mă în ochi. Apoi, dintr-o dată, un foc îndrăcit de arme a izbucnit în lungul întregului talveg, un altul pe faleză, și încă unul în vârful unui marmelon ; auzeam urlete, auzeam gloanțele rîcoșînd de bolovani, vacarmul exploziilor, rafale, și-n clipa aceea am priceput că voi trăi : ai noștri luau cu asalt crestele.

I

PARIS, SEPTEMBRIE 1964

O daia Josiannei era la etajul șase și dădea spre o curte. Prin dreptunghiul lucarnei zăream perspectiva acoperișurilor și-a hornurilor. Eram în pat. Prînziserăm împreună, apoi după plecarea ei mă culcasem din nou. Altă treabă tot n-aveam.

Trăiam cu Josianne de cîteva săptămîni. Principalul avantaj era că, locuind la ea, n-aveam nevoie de hotel. Minge îmi făcuse cunoștință cu ea. Băiatul ăsta avea un succes nebun la femei. Eu unul nu sînt prea fante. Am pescuit și eu, ca toată lumea ; palmaresul era onorabil, dar nu mă amuza.

Pentru un om în situația mea, hotelurile sînt foarte priemjdioase. Există fișe, există controale. Actele le aveam pe numele de Roger Haudouin, născut la Lille, la 18 ianuarie 1931. Erau bune, atît cît pot fi de bune niște falsuri, dar nu mă puteau pune la adăpost de-un ghinion, de-o razie, de cine mai știe ce, de-un copoi mai șmecher sau mai chițibușar...

Am întins mîna după pachetul de țigări de pe noptieră și mi-am aprins o *gauloise*. Reflectam. Mă străduiam să fac un bilanț.

Între mine și Josianne nu era tocmai pasiunea cea mare. Era o fată de treabă, blondă-decolorată, nu prea inteligentă, fără surprize și un corp destul de frumos. Lucra ca

vînzătoare la Monoprix*. Seara, după ce se întorcea, mergeam să cinăm într-un mic restaurant. Plăteam pe rînd, o dată eu, o dată ea. După aceea ne întorceam în cameră.[...]

Făceam dragoste, dar după aceea lucrurile deveneau mult mai puțin amuzante. Hrana ei spirituală emana direct „din inimă”; aveam, aşadar, dreptul la nefericirile Sorayei, repudiata solitară, iar cînd nu era Soraya, veneau la rînd Margaret şi Tony, care nu mai putea să lucreze ca fotograf din pricina lui cumnatu-su.

În serile de vervă, Josianne îmi prezenta cronica amurilor nefericite. Şi iată-ne survolînd Istoria: Mayerling, frumosul arhiduce, contesa, Franz-Joseph — un suflet nobil, dar şi el atît de prost sfătuit... Şi ai văzut, tu, cu ce s-au sfîrşit toate astea? Ţarul... Infamul Rasputin, îndrăgostit de împărăteasa Alexandra şi ca o răzbunare pentru refuzul primit, declarînd război nemţilor după ce mai întîi le vînduse planurile flotei ruseşti... etc.

Bineînţeles, nu-i spuseseam Josiannei adevărul. Îi povestisem că sînt un comis-voiajor în căutare de lucru. N-o convinsesem. Cred că-şi băgase în cap că aş fi un soi de ganster, lucru care nu-i plăcea de fel; datorită mie, în viaţa ei banală şi plicticoasă, încercase atîţia fiori; o aventurieră la Monoprix.

Realitatea era însă mult mai rea şi preferam ca Josianne să n-o cunoască. În felul ăsta nu-mi devenea complice.

Nu sînt un leneş. N-am obiceiul să trăiesc pe seama femeilor. Bărbaţii care-o fac mă dezgustă. De cînd am fost expulzat din Spania, unde mă refugiasem după exod, am tot căutat de lucru. În două sau trei rînduri am şi muncit ca reparator de televizoare. Dar de fiecare dată am fost nevoit să renunţ; ori patronul voia să mă înscrie la Asigurările sociale şi-l intriga refuzul meu, ori simţeam eu, într-un

* Magazin universal cu preţuri fixe. (N.T.)

iei sau altul, că-i primejdie și trebuia s-o șterg. Eram la cheremul unei reclamații, unei invidii, a celei mai neînsemnate indiscreții. Un formular oarecare de completat — și slavă Domnului, sînt destule ! — și poliția s-ar fi putut să-mi ia urma... În epoca noastră femeile ușoare nu mai au condicuță, în schimb o omenire întreagă e fișată; iar eu aveam o fișă frumoasă, amănunțită, în întreaga Europă...

Mă bătea gîndul să mă expatriez, să plec departe, departe, în Canada. Acolo mi-aș putea reface viața, mi-aș putea găsi de lucru și n-ar mai trebui să-mi duc mîna la centură de fiecare dată cînd aș auzi un pas pe coridor...

Luasem cu mine din Algeria pistolul, un P.A.*-35 cu două cutii de cartușe și două încărcătoare, unul vîrît în lăcașul său din patul armei, celălalt, plin, în buzunar.

Canada ? Frumos lucru, Canada. Dar cu ce bani ? Cu ce să-mi plătesc biletul ? În plus, ar fi trebuit să trec prin Olanda unde controalele sînt mai puțin riguroase, ori prin Germania. Iar bani aveam din ce în ce mai puțini.

Să dau o lovitură ? Ei da, ajunsesem pînă-ntr-acolo. Mă gîndeam la treaba asta aproape-n fiecare zi, aproape-n fiecă noapte cînd mă trezeam cu ochii deschiși în întuneric. Să jefuiesc un apartament ? Un magazin ? Și cu marfa ce-am să fac ? Unde s-o vînd ? Cui ?

Să atac o stație de benzină ? Pe-amăritul de-acolo ? Cam ăsta-i genul de tîmpenii pe care le fac tipii aflați în situația mea. Nu sînt un răufăcător. Nu sînt un gangster. Înainte de a mă fi angajat în Legiunea Străină n-am avut niciodată de-a face cu poliția, după cum habar n-aveam despre sistemele de lucru ale bandiților...

De-atunci însă mi-am recuperat întîrzierea. În Algeria, atacam în ultima vreme băncile. Dar și atunci, era altceva. Personal n-aveam nici un profit. Acționam din ordin, co-

* Prescurtare de la „pistolet automatique“ (N.T.)

mandat de șefii mei în cadrul comando-urilor Organizației. *

Ideea de a da o lovitură mă scîrbea — ce să-i faci, sînt cîstit, mai cîstit decît mulți alții — dar nu întrezăream o altă soluție.

Ajunsesem aici cu gîndurile cînd am băgat de seamă că țigara îmi ardea degetele. M-am așezat pe marginca patului. Am strivit chiștocul în scrumiera de pe noptieră.

M-am ridicat. M-am spălat pe mîini și pe obraz, m-am bărbierit. Am scos din sacul de voiaj fierul meu de călcat și mi-am netezit piepții cămășii și pantalonii. Din nefericire călcatul s-a dovedit insuficient ca să-mi ocupe spiritul și timpul. Vreo zece biete miunte și gata...

M-am așezat din nou pe marginea patului. Apoi am scos din portofel un portfotografie ; era unul mic, din piele, obișnuit. Înăuntru — poza nevastă-mi. O chema Anne-Marie. Cînd mă instalez undeva, așez port-fotografia pe o mobilă. Aici, la Josianne n-o puteam face. Ar fi început cu întrebările....

Am mai scos o poză din portofel. Într-asta eram toți patru. Am doi copii. Îmi făcui socoteala că micuța Sylvie-mergea pe opt ani, iar Jean-Paul avea nouă.

În mod regulat chem la telefon pe un prieten care locuiește la Treyvaux. El îmi dă de veste ce-i cu copiii, fără să le sufle o vorbă părinților.

Nu sînt un tată bun. Dacă aș fi fost, n-aș fi spălat puțina, chiar după cele întîmplate. Plecarea mea a făcut din ei doi orfani. Am fugit fiindcă-s un laș, da, eu, cu toate cele șaptezeci și opt de kilograme pe care le cîntăresc și un metru optzeci și unu cît măsor, cu toate cele trei citații din care un ordin de zi pe Armată, cu toate cele două răniri și Medalia Militară căpătată în luptă ; am fugit fiindcă nu mai aveam puteri să rezist.

* Este vorba de O.A.S. — Organizația Armatei Secrete. (N.T.)

Am pus totul la loc în portofel. M-am îmbrăcat și am ieșit. Ca să-mi mai primenesc gândurile m-am dus la barul din rue de la Grange-Batelière unde de obicei îl întâlnesc pe Minge. Spre norocul meu era acolo. Când am intrat, a fluturat din mână ca să-mi atragă atenția. M-am așezat la masa lui. Nick, chelnerul, ne-a servit, lui un Pernod, mie un Martini.

Îl reîntâlnisem pe Minge la Paris, din întâmplare. Îl cunoscusem în Algeria, pe vremea comandourilor Delta. Înainte de asta, lucrase câteva luni la serviciul de informații al Armatei. Este dezertor din R-14 V.P.*, fusese condamnat, la fel ca și mine, de către tribunalul militar special, cu diferența că lui i se dăduseră doar cincisprezece ani, în vreme ce eu recoltasem pedeapsa maximă.

Minge e un băiat înalt, totdeauna elegant și pus la patru ace. Față de mine are un avantaj serios : e francez. Familia lui stă la Paris ; părinții au un magazin în arondismentul al XII-lea și afacerile le merg bine. Băiatul nu duce lipsă de bani. Taică-su i-a cumpărat un mic apartament în strada Rodier. În acte se numește Francis Robertson. Prenumele său adevărat e însă Jean-Marie.

Am încredere în Minge. E un camarad de nădejde și-un băiat de aur. Mi-a făcut nu o dată diverse servicii, m-a ajutat bănește. Dar, firește n-am de gând să-l tapez toată viața de franci.

Ne-am băut aperitivele. Minge mi-a atins brațul, clipind misterios dintr-un ochi.

— Am ceva să-ți spun, Roger. E o treabă de făcut, dacă te interesează. Îți povestesc afară, nu aici...

*

L-am chemat pe Nick. Nick e un repatriat din Algeria. Un bărbat scund, totdeauna zîmbitor, totdeauna într-o vestă albă și un papion cu picățele, niciodată unul negru.

* Regimentul 14 Vinători-Parașutați. (N.A.)

Un tip care nu umblă cu șoalda, foarte la curent cu o groază de lucruri și care știe să-și țină gura. În plus, cinstit și fără încurcături la activ.

Minge a insistat să plătească el consumația. Am ieșit și am plecat împreună. Mi-a explicat în ce constă afacerea. Urma să duc niște hîrtii în Saare, trecînd discret frontiera și să mă înapoiez, eventual, cu alte hîrtii. Un releu era prevăzut și totul se cerea făcut în mare urgență.

— Ai pentru asta o mie de franci, inclusiv cheltuielile, a spus Minge. Deci, cîteva sutare curate. Iar ca timp o să-ți ia o zi sau două, nu mai mult. Ce zici ?

Mai îndeplinisem eu misiuni de-astea. I-am zis lui Minge că sînt de acord.

În aceeași seară, la Paris, într-o cafenea din Montparnasse, un tip mi-a înmînat banii și un plic voluminos. Am luat trenul pînă la Strasbourg. Aici am întîlnit pe altcineva care m-a dus cu mașina lui pînă la vreo sută de metri de frontieră. Am trecut împreună pe jos, luînd-o pe niște poteci. Am ajuns la o fermă. Ne-a întîmpinat un țaran. I-am înmînat plicul cel voluminos, iar el mi-a dat în schimb un pachet, mic, de mărimea unei cărți. Ne-am întors în aceleași condiții, fără nici un incident.

Nici azi nu știu ce conțineau pachetul și plicul cel gros. Presupun că era vorba de buletine, de scrisori, de directive destinate rețelelor Organizației.

Eram iarăși la Paris. Mă despărțisem de Josianne. Ceea ce rămăsese din mia de franci se topise în viteză. Minge mă găzduia în apartamentul său din strada Rodier. Tot aici își primea și diversele sale cuceriri. Cu toată amabilitatea lui, înțelegeam însă prea bine că o asemenea situație nu poate dura la nesfîrșit. Mă gîndeam la Canada și din nou ideea unei lovituri îmi trecea prin minte. Îmi displăcea

la fel ca și-nainte, dar știam că-ntr-o zi sau alta voi sfârși prin a ceda

Într-o seară, Minge se repezi la mine de cum am intrat. Strălucea de bucurie.

— Roger, te știu că ești parcă electrician, nu-i așa ?

— Da.

— Te-ai pricepe să instalezi un semnal de alarmă de-a lungul unui gard ?

— Cred că da. Dacă-i nevoie...

— Ți-l amintești pe Ordas ? Pe Raphaël Ordas ?

Bineînțeles că mi-l aminteam. Raphaël Ordas fusese unul din principalii conducători ai Organizației în Algeria : un om îndrăzneț, plecat de la zero, care izbutise să ajungă pînă sus de tot, croindu-și drum cu pumnul ; o dată fusese condamnat la moarte, altă dată la douăzeci de ani de temniță, îl căutau toate polițiile, toate Serviciile Speciale...

Minge nu mai avea astimpăr :

— Nick mi-a vîndut pontul. Ordas e în Franța. Stă într-un soi de castel în Yonne ; îi zice „Donjonul“, e o căsoaie într-o pădure. E în căutarea unui om de nădejde, capabil să-i aranjeze o sonerie de alarmă, dar s-ar putea să aibă și alte treburi de făcut. Ai casă, masă, bașca trei sute de franci pe săptămînă. Nu-i chiar o mină de aur, dar e mai bine decît nimic. În plus, din cînd în cînd îți mai pică și-o primă. Ce zici ?

Mă scărpinai după ceafă :

— Păi, să vedem...

II

Două zile mai târziu debarcam în gara Auxerre. Era pe la mijlocul după-amiezii. Cerul era plumburiu. Dimineața plouase și peroanele mai erau umede. Înaintea plecării, Nick îmi spusese, fără să-mi dea și alte precizări, că la sosire cineva o să se ocupe de mine. Cum nu mai vedeam pe nimeni, am străbătut holul gării și am ieșit afară. Ceva mai încolo staționa un turism, un Triumph alb tras la doi metri de bordura trotuarului. O fată ședea la volan. M-am răsucit auzind un zgomot de pași venind din spate. Un tânăr de statură mijlocie, zvelt, cu părul căzînd peste ochi, într-o cămașă dungată de culoare închisă și un pantalon deschis, lipit de șoldurile-i înguste, se îndreptă către mine.

— Domnul Haudouin ?

— Da.

Era mai puțin tânăr decît crezusem la prima vedere : douăzeci și doi, poate douăzeci și trei de ani. Un chip de mîță cu buze subțiri. Vorbea cu accent „pied-noir”^{*}.

Se proptise în fața mea și-mi examina costumul, pantofii, micul meu sac de voiaj în care-mi pusesem rufe, fierul de călcat, obiectele de toaletă.

— Vasăzică, schimb definitiv de domiciliu...

Schiță un mic zîmbet în colțul gurii. Nu-mi plăcea nici ce spusese, nici, mai ales, privirea. Brusc mi-a venit chef

^{*} Denumire (în traducere literară „picior negru”) dată rezidenților francezi în Algeria. (N.T.)

să-l înhaț de piepții frumoasei sale cămăși și să-i ating două svasturi zdravene ca să-și mai bage mințile-n cap.

M-am stăpînit însă. Nu merita osteneala. Țîngăi dintr-ăștia am văzut cu sutele în Algeria, adevărați tigri setoși de sînge fenelist, partizani ai războiului total, fără nici o cruțare față de cei învinși, cu toții combatanți voluntari, de un mare eroism, cu singura condiție însă ca operațiunile militare să se desfășoare pe terasă în Otomatic și în imediata vecinătate a negustorilor de înghețată de la Babel-Oued.

În schimb, prin djebeluri* nu i-am prea întîlnit, lucru pe care l-au observat și mulți dintre camarazii mei. Am dedus atunci că din motive de sănătate tinerii aceștia nu suportă altitudinea și că se simt bine numai pe țărmul mării.

Totuși, ca să se știe că nu-s un bleg, mi-am umflat bicepsii, m-am îndreptat de spate și l-am privit fix în ochi. A rezistat cinci secunde. I-aș fi putut da o lecție să mă pomenească, nefiindu-mi necesară decît mîna stîngă. Fărăndoială c-a priceput. Și-a coborît privirea, iar de pe obraz i-a dispărut expresia batjocoritoare. Spectacolul se terminase.

Ne-am îndreptat spre mașină. Fata nu se uita în direcția noastră, dar aș fi fost gata să pariez că nu-i scăpase nimic din secvența jucată.

— Virginie, a recomandat-o tînrul. Și a adăugat : vara mea.

Am înclinat capul. Mi-a răspuns la salut. Era și ea nițeluş disprețuitoare. Avea un păr negru care-i cădea pe umeri, o gură frumoasă și pomeții ascuțiți. Purta un pulovăr gri și bluejeans. Să fi avut douăzeci de ani.

N-a scos o vorbă. Și-a schimbat locul și flăcăul s-a

* Cuvînt arab intrat în vocabularul francez însemnînd munte.
(N.T.)

instalat la volan. Eu m-am urcat pe bancheta din spate. Mașina a demarat ca o rachetă interplanetară.

— Treci prin oraș, spuse Virginie, trebuie să-mi cumperi țigări.

Ne-am oprit în fața unei tutungerii. Strada era îngustă și circulația destul de densă. Virginie s-a întors după un minut, ținând neglijent în mână un cartuș de Chesterfield. Am demarat în trombă. Tinerelul conducea bine, dar își exagera talentele. Bănuiesc că voia prin asta să-mi rupă gura. Și ceea ce trebuia să se întâmple, s-a întâmplat: la o intersecție Triumphul a șters botul unei Simca ce venea din dreapta.

Șocul n-a fost prea violent. Cretinul avusese totuși prezența de spirit să frîneze. Am coborît cu toții, noi trei și conducătorul Simcăi, un grăsan solid, îmbrăcat în salopetă, cu o mutră roșie și cu brațele cit niște coapse. Pe loc a și izbucnit cearta.

Eram în oraș. Pe moment nu zăream nici un agent de circulație și nici o mașină de-a poliției ori a jandarmeriei, dar cu siguranță că se aflau pe undeva pe-aproape. Iar trecătorii se și îmbulzeau în jurul celor două automobile.

Risc doar cînd n-am încotro. E metoda cea mai bună. Simca n-avea nici o stricăciune. Izbitura o încasase aripa dreaptă din față a Triumphului. Iar eu n-aveam de loc chef să mă trezesc cu sticleții în cîrcă din pricina istoriei astea idioate.

Trăsei cu coada ochiului spre Virginie. Părea sîcîtită, apucaî ușor cu degetele de cot și-o întrebai:

— Cum îl cheamă pe vărul dumitale?

Fata nu-și retrase brațul.

— Angelo.

— Mulțumesc.

Făcu doi pași înainte. Ceilalți doi schimbau învecinate jignitoare, tot felul de amenințări și diferite gesturi. Angelo se întrecea pe sine însuși. Era în vervă și avea o mimică din cele mai interesante. Din păcate nu ne plăcea pe stradă Michelet* și accentul său „pied noir“ numai bine nu făcea. Într-un oraș mititel, ca de altfel peste tot în provincie, cei care nu-s de prin partea locului devin aprioric suspecti. Iar, pe deasupra, vina era indiscutabil a lui.

— Ei, haide, Angelo, nu te mai enerva, i-am spus. N-are rost să ne certăm, noi sîntem vinovații... Doriți să întocmim un proces-verbal, domnule ?

De astă dată mă adresasem celuiilalt. Tipul dădu din umeri mormăind ceva. Chibzuia în sinea lui cum îi mai bine. Bara de protecție a Simcăi avea o adîncitură de mărimea unei piese de cincizeci de centime. Angelo tăcuse din gură, dar făcea o mustră plouată. Treptat celălalt se potolea.

— Dacă țineți să întocmim un proces verbal, i-am zis, vom aștepta. Nu cred că merită, dar dumneavoastră decideți...

Dădu din umeri bombănind. Zimbeam și-i vorbeam pe un ton amabil. Mizam pe faptul că malacul avea cu siguranță alte proiecte decît să-și piardă aici toată seara. Și-am ciștigat. Făcu un semn de lehamite cu mina și se sui în mașina lui. Simca demară. Mă răsucii spre Angelo.

— Treci la spate. Ai făcut destule pe ziua de azi.

Îmi aruncă o privire de parcă ar fi vrut să mă ucidă. O clipă crezui chiar că va sări la bătaie. Impresia mea dintii fusese cea bună : un țicnit, un nerod, unul

* Fostul nume al uneia din principalele străzi ale Algerului. (N.T.)

din acești pseudo-duri, despre care poți fi sigur că-ți vor aduce o porție dublă de încurcături.

— Ascultă, i-am zis cu voce scăzută, dacă ai ceva să-mi reproșezi o să ne explicăm mai târziu. Până una-alta, n-am chef să-i văd pe sticleți sosind. Prin urmare, suie la spate și haide... Priceput ?

A șovăit un moment, dar pîn'la urmă s-a resemnat să asculte. Virginie a trecut la volan. Eu m-am așezat alături. Am ieșit din Auxerre luînd-o pe D.N.-65, spre Toucy și Saint-Fargeau. Pe colinele din afara orașului se întindeau, în dreapta și în stînga drumului, terenuri cultivate și pășuni. Șoseaua unduia printre dealuri. Către apus pădurile ascundeau orizontul. Acul kilometrajului oscila între o sută douăzeci și o sută patruzeci. Nimeni nu scotea o vorbă.

Drumul devenise rectiliniu. Acum străbăteam o pădure. Peste coroanele copacilor se rostogoleau nori vi-neții. După cîțiva kilometri, Virginie a luat-o la dreapta, angajînd mașina pe un drum desfundat. Mergeam ceva mai încet. De cîte ori dădeam cu roțile într-o băltoacă, apa și noroiul țîșneau improșcînd parbrizul. Din loc în loc, prin luminișuri, zăream cîte-o fermă.

Am ținut drumul pînă la un platou acoperit cu mușchi și presărat cu mestecăniș și mărăciniș cu flori violete. Mergeam la pas, sălînd dintr-un hîrtop într-altul. Trecurăm peste un podeț de piatră și ajunserăm la un drum. Împrejur totul părea sărac și părăsit. Sufla vîntul și cînd avea să se oprească știam că va începe să plouă.

Mașina și-a reluat viteza. Pădurea ne înconjura din toate părțile, spartă de pîlcuri de brazi înalți cu creste dantelate. Nu mai zăream acum nici un fel de locuință, doar lăstăriș negru și des, șleahuri mărginite de stejari și trunchiurile roșcate ale pinilor.

Tocmai căutam prin buzunare pachetul de țigări cînd Triumphul încetini pe neașteptate și coti pe o cărare abia vizibilă printre copaci. După cincizeci de metri mașina opri. În fața noastră era o poartă mare de lemn, cu două canaturi. Un gard de zăbrele se întindea la dreapta și la stînga ei. Ajunseserăm la țintă.

Virginie apăsă pe claxon. Trei semnale scurte, unul lung. Canaturile se desfăcură. În dosul lor, pe partea stîngă, se zărea un mic pavilion. Omul care ne deschise avea la umăr o pușcă de vînătoare. Purta un costum de catifea neagră, asemănător celor pe care le poartă paznicii. Era un arab.

Am mai parcurs cîteva zeci de metri și am văzut donjonul. Am fost surprins. Cîstit vorbind, mă așteptam să dau peste una din căsoaiele acelea mari, pe care țăranii localnici le botează „castel“. Nici pomeneală. Zidurile erau înalte și cenușii, străpunse de ambrazuri de care se agățau loaze de viță de vie sălbatică. La cele patru colțuri se înălțau turnuri de pază ; unul dintre ele era pe jumătate năruit. Cel dinspre mieznoapte era mai înalt, dominîndu-le pe celelalte. Avea creneluri și-o gheretă de piatră sus, într-unul din colțuri. În fostele șanțuri de apă, devenite acum smîrcuri, zăceau bolovani desprinși din ziduri de-a lungul veacurilor. Din cîte-mi puteam da seama, totul era foarte vechi, foarte autentic și mai degrabă lugubru. Acareturile se găseau în dreapta : șure și grajduri vetuste și părăginite, cu pereții mustind de apă.

Virginie parcă Triumphul lîngă alte două mașini, un Mercedes 300 murdar de sus pînă jos și un Renault 4. Coborîrăm cu toții și fata-mi făcu semn s-o urmez. De la Auxerre și pînă aici nu scosese o vorbă.

Am pătruns într-o încăpere vastă. Un șemineu rustic, avînd deasupra diverse trofee de vînătoare, ocupa tot pe-

rețele din fund. În fața șemineului, instalat la o masă lungă și joasă, ședea un bărbat ce răsfoia niște hîrtii.

— Domnul Haudouin, a zis Virginie.

Bărbatul s-a ridicat. Nu era prea înalt, în schimb extrem de lat în umeri, cu brațe noduroase și necrezut de lungi. Era chel și din mișcările sale răzbătea o impresie de forță. Părea să aibă în jur de cincizeci de ani.

— Mă numesc Guerzevici. Bucuros să te cunosc, Haudouin. Așează-te.

M-am lăsat pe un taburet. Virginie a ieșit.

— Mi s-au spus lucruri bune despre tine, începă Guerzevici avea un cap mare și rotund — rotunjime accentua. Am să-ți pun cîteva întrebări. Să nu te simți jignit. Știi că așa-i obiceiul.

Am consimțit dînd din cap. Omul vorbea o franceză foarte corectă, însă cu un accent ce părea să vină de undeva din Europa Centrală. A scos un pachet de *gauloise* din buzunarul cămășii — o cămașă kaki din pînză groasă — și mi l-a întins pe masă. Am luat o țigară. Guerzevici avea un cap mare și rotund — rotunjime accentuată de chelie, ochii de un albastru spălăcit, inexpressivi, adînc înfundați în orbite, sprîncene aproape albe, maxilarul masiv. Cutele din colțul gurii erau dure, săpate acolo de neîncredere.

— Frunzări hîrțiile de pe masă. Printre ele erau și facturi.

— Mi s-a spus că provii din Regimentul 1 de Parașutiști. E exact ?

— Da.

— Cît timp ai fost acolo ?

— Din '58 pînă-n aprilie '61.

— Gradul ?

— Caporal-șef.

Pe rînd, el nota totul pe o foaie de hîrtie curată.

— Numele tău adevărat ?

— Verbel. Roger Verbel.

— Născut la ?

— 8 august 1932 la Treyvaux.

— Francez ?

— Elvețian.

— Unde-i Treyvaux-ul ăsta ?

— În cantonul Fribourg.

— Din ce pricină te-ai angajat ?

Am șovăit.

— Ca să călătoresc prin străinătăți.

— Ai avut niscaiva încurcături ?

— Nu.

— Lucrai ?

— Da.

— Ce anume ?

— Montam aparate de radio și televizoare.

— Cîștigai bine ?

— Mergea.

— Căsătorit ?

— Văduv.

Îmi aprinsei o țigară. Cunoșteam melodia. Avusesem parte de un număr bunicel de asemenea interogatorii. În special două: primul, la începutul lui '58, la centrul de triere de la Marsilia, iar următorul la Sidi-bel-Abbes, în biroul secției de contraspionaj al Legiunii. Cei care mi le-au luat nu erau niște debutanți, iar fișierele le egalau pe cele ale Interpolului. Un ac să fi fost, doar așa mai puteai scăpa din plasa lor dacă aveai ceva de ascuns.

— Ai avut totuși un motiv cînd te-ai înrolat.

Suflai pe nări fumul țigării.

— Da. Mă săturasem pînă-n gît să tot umblu la fire și la lămpi. Voiam nițică schimbare.

— Ți s-a părut greu la parașutiști ?

— Destul de greu. Mai ales la început.

— Ai fost citat ?

— De trei ori, plus medalia militară.

— Rănit ?

— De două ori.

— Ce batalion, ce companie ?

— Batalionul I, Compania a 4-a.

Nota tot ce-i spuneam.

— Cine era comandantul tău de pluton ?

— Locotenentul Barthe.

— Ai rude în Franța ?

— Nu, în Elveția.

— Cine anume ?

— Tata și mama.

Nu voiam să pomenesc de copii. M-aș fi simțit prost.

— Unde anume ?

— La Treyvaux.

— Cu ce se ocupă părinții ?

— Cresc vite. Au o fermă.

— Ai avut de-a face cu poliția în civilie ?

— Niciodată.

— Și după aceea ?

— Condamnat la moarte de tribunalul militar special. În contumacie.

Amănuntul ăsta îl știa la fel de bine ca și mine.

— Ai vreo armă ?

— Da.

Îi arătai pistolul. Dădu din cap.

— Bun. Îl porți la tine, tot timpul !

Virii pistolul la loc în centură. El încetă să mai vorbească.

— Bănuiesc că ai acte ?

Am scos portofelul și i-am întins buletinul meu de identitate și carnetul de conducere. Le-a examinat cu mare atenție, ținându-le în lumină. Pe față îi jucau umbre.

— Sînt foarte bune. Au fost confecționate la Paris ?

— Nu, la D...

Și i-am indicat numele unui oraș de provincie unde, într-un anume timp, avusesem prieteni.

Îmi restitui actele. Apoi împinse scaunul îndărăt și pricepui că interogatoriul se terminase. Mă ridicai și eu. Se apropie de mine. Ochii săi spălăciți mă cercetau amănunțit.

— Cred c-o să meargă. Avem nevoie de cineva sigur și care să se priceapă la instalații electrice. Aici vei fi în siguranță. O să vezi și tu: sîntem organizați. Dacă te ții de treabă, n-o să regreti c-ai venit. Am să te prezint patronului. Nu uita: se numește Mesnil. Cînd e vorba de ordine sau de făcut ceva, te adresezi mie. La fel și-n cazul în care vrei să ceri ceva. Capeți hrană, cazare și trei sute de franci pe lună. O să facem îndată un tur împreună. O să-ți arăt ce trebuie să știi. Mai întii mergem să-l vedem pe patron.

Urcarăm două etaje, pe-o scară de piatră. Sus era un coridor lung și strîmt, cu cîteva uși. Guerzevici mergea înaintea mea. Bătu la una din ele. Dinăuntru careva ne spuse să intrăm.

Mirarea mea la descoperirea donjonului fusese un fleac în comparație cu ce-am simțit văzîndu-l pe Ordas. În

Algeria nu-l întâlnisem niciodată și nici nu-l văzusem la față, fie chiar și de departe, dar cunoșteam, la fel ca toată lumea, fotografiile pe care le publicaseră ziarele pe vremea cînd se afla la conducerea Comitetului Salvării Publice și mai tîrziu, după puci, cînd trecuse în ilegalitate : un bărbat cu figura masivă, energică, sprîncene stufoase, nas vulturesc, bărbia pătrată, autoritară.

Stătea acum în fața mea, îmbrăcat într-un halat de casă de culoarea drojdiei de vin, cu picioarele goale vîrîte în niște papuci. Era scund, burtos, cu umerii căzuți. În colțul gurii îi atîrna un țigaret. Trăsăturile obrazului erau moi, buhăite de grăsime, flasce. Avea un aer posac. Țasta să fie Ordas ? Și totuși el era, o știam bine. În 1958, ruina asta de om, cu ochi injectați, discutate de la egal la egal cu generalii noștri. Fusesse unul dintre șefii mari ai Comitetului, cel mai hotărît, cel mai intratabil...

Guerzevici luă poziția de drepti :

— Acesta e Houdouin, domnule Mesnil. Și-a dat probele în Algeria. Provine din parașutiști. Un bun recrut...

Ordas își mută greutatea corpului de pe un picior pe altul. Se uita la mine cu o ușoară expresie de plictis pe obrazul său smead și cu toate astea ai fi zis că nu mă vede, că se gîndește la altceva.

Nu-l interesam.

Își trecu limba peste buze. Voia să zică ceva, dar părea că-i vine nesfîrșit de greu să găsească ce anume. Așteptam.

— Houdouin ?... Foarte bine... Foarte bine...

Camera era mare și în dezordine Perdele roșii ascundeau ferestrele. Pe o măsuță se afla o tavă încărcată de farfurii murdare, sticle și pahare. Pe covor — scrum de țigară. Mirosea a odaie neaerisită, a parfum, a tîrfă. În

fundul încăperii, acoperit în parte de o draperie vișinie, se vedea patul, nestrîns, cu așternutul mototolit.

Guerzevici își dresе glasul.

— Haudouin o să se ocupe de soneria de alarmă, domnule. Dacă doriți să-i dați personal instrucțiuni...

— Nu, zise Ordas.

Stătea nemișcat, păstrînd în privire expresia aceea de oboseală, de absență. Toată această întrevvedere devenea penibilă, stînjenoare.

Se decise să iasă un pic din amorteală.

— Știu că se poate conta pe un fost legionar... Unui fost legionar nu-i mai ceri probe... De cîte ori a trebuit să luptăm, în orice bătălie, i-am avut întotdeauna pe legionari alături...

Declarații dintr-astea mai auzisem eu și nu o dată. Că să poți crede în ele e nevoie de un anume decor, e nevoie de un anumit moment, de un anume om. Aici totul lipsea. Aici totul suna fals ca-ntr-o piesă prost jucată.

Doream să ies cît mai repede.

— Caporalul-șef Haudouin a fost decorat cu Medalia Militară, a spus Guerzevici.

Ordas a mai rostit o frază. Nu-l ascultam. Priveam la un tablou de pe peretele din dreapta. Reprezenta o femeie goală. La stînga lui mai era unul : tot un nud de femeie, tolănit pe-o canapea, stil place Pigalle. *

Ordas își trase mîna din buzunarul halatului său vișiniu și mi-o întinse. I-am strîns-o înclinîndu-mă. O mîna cu carnea moale. Ca o lipitoare călduță.

— Nădăjduiesc că o să-ți placă aici, spuse Ordas. Pentru un om în situația dumitale, e tot ce se poate imagina mai bun...

* Piață din cartierul Montmartre, renumită pentru localurile ei de noapte, barurile, cabaretele, cu striptease etc. (N.T.)

De data asta, am auzit perfect. Și-am și înțeles.

Guerzevici făcu stînga-mprejur. Eram din nou pe coridor. Am coborît scara și am traversat sala cea mare de jos. Cînd am ieșit afară, picături de apă îmi biciuірă obrazul. Ploaia bătea în rafale, vîntul o mîna spre noi. Triumf-ul nu mai era lîngă celelalte mașini. Cineva îmi pusese sacul pe peronul de la intrare.

În timp ce mergeam, observam locurile. Ne aflam într-un parc închis, un luminiș împrejmuит de un gard cu zăbrele. Urmaram o cărare pînă la pavilion Guerzevici intră. Rămase înăuntru un minut, apoi ieși însoțit de cel care ne deschisese puțin mai devreme poarta, arabul în haine de catifea.

— Djelloul... Haudouin...

O nouă strîngere de mînă, de astă dată de calitate mai bună decît cea precedentă. Omul era înalt și slab, cu o față alungită și întunecată. Părea bine legat. Un fular îi atîrna peste veston.

— Haudouin o să se instaleze împreună cu noi, spuse Guerzevici. Cînd va termina cu soneria, o să faceți de gardă cu schimbul.

Djelloul dădu din cap. Fularul îi alunecă într-o parte. Spectacolul nu era dintre cele care încîntă ochiul. Cicatricea pornea de sub urechea stîngă, grunjoasă, vineție și se oprea la mărul lui Adam. O tăietură ca asta n-o capeti încercînd să desfaci o cutie de sardele. Nu-nu ! Știam ce i se întîmplase : i se tăiasе beregata, dar i-o tăiaseră prost. Chiar și printre ucigași sînt dintr-aceia care dau rasol.

Guerzevici mă trase de mîneacă.

— Vino, am să-ți arăt ce trebuie să faci...

Pornirăm înapoi spre donjon. Ploua din ce în ce mai tare. Picioarele ni se afundau și alunecau pe cărarea cli-

soasă. Pantofii îmi erau plini de apă. Treaba asta mă enerva fiindcă alții de schimb n-aveam. Mă gândii c-o să trebuiască să cumpăr încă o pereche sau niște cizme.

Ceva mai încolo Guerzevici se apropie de grilaj.

— Are trei sute patruzeci de metri în total. Am mai încercat o dată să conectăm un sistem de alarmă. Ai să vezi că e un fir pe-aici. N-a mers însă. S-a produs un scurtcircuit.

— Aveți o instalație de forță ?

— Da. Și un contor special.

— Consumul e mare ? Încălzirea ?

— Destul de mare, dar nu pentru încălzire. Caloriferul merge cu păcură și-n orice caz, deocamdată, nu funcționează.

Trei sute patruzeci de metri reprezentau o treabă serioasă. În plus, nu eram nici specialist în asemenea instalații.

— Cum fac cu sculele și materialele ?

Guerzevici ridică o mână.

— Uită-te și spune-mi ce-ți trebuie. Dacă va fi nevoie, ai să vii cu mine în oraș. Domnul Mesnil ține ca treaba să fie făcută bine, serios. Ce părere ai ?

Îmi aprinsei o țigară, vîrîndu-mi capul sub haină ca să-mi apăr bricheta de vînt.

— Greu de spus pe moment. Dar bănuiesc că se poate.

— În cît timp ?

Dădui din umeri.

— E prea devreme pentru un răspuns. O săptămână ? O lună ? Nu-mi dau bine seama... Vreți o treabă bine făcută, nu ?

— Cît se poate de bine.

— Atunci aș zice că mai curînd o lună...

Guerzevici scoase din buzunar un pachet de țigări. Uitasem să-i ofer.

— Bun, e-n ordine. Te pui pe treabă și-o faci ca la carte. Dacă întâmpini greutăți, dacă ceva nu merge, vii la mine.

Pornirăm din nou spre donjon. Guerzevici mergea înaintea mea. Avea un pas grav, rar, regulat, un pas care-mi evoca amintiri precise : cazarma Viénot de la Bel-Abbes, subofițerii, ședințele de dresaj...

Am ocolit donjonul prin stînga. Privirile ciinilor ne întimpinară din dosul grătilor unui țarc. Erau trei la număr, trei cîini-lupi solizi, cu o înfățișare feroce. Țarcul era împărțit în boxe, fiecare din ele avînd cîte o cușcă.

— S-ar putea să fie nevoie să ieși noaptea afară, îmi spuse Guerzevici. E bine să te cunoască. Păzește-te însă, sînt niște fiare primejdioase. Și, mai ales, nu încerca să-i mîngii...

Un bici atîrna de grilaj. Guerzevici îl luă, deschise una din porțițe și intrarăm în boxă.

— Turcu... chemă Guerzevici. Turcu !

Vorbea cu glas scăzut. Se lăsase pe vine. Cîinele se răsuci în cușcă. Ieși de-acolo și se apropie tîrîndu-se pe burtă. Avea ochi galbeni, oblici, plini de cruzime. Urechile, scurte și triunghiulare, stăteau ciulite spre spate. Nu era cîtuși de puțin genul de animal pe care ai fi vrut să-l întilnești, de unul singur, într-un colț de pădure.

— Turcu ! repetă dur Guerzevici. Vino aici ! Aici !

Cîinele își ridică botul. Era acum aproape de tot, culcat tot pe burtă. Se uita la bici.

— Noaptea umblă prin parc, spuse Guerzevici. În felul ăsta nu riscăm să fim năpădiți de curioși...

Într-adevăr, era un mijloc excelent. Solid ori ba, dar să înfrunți cu mâinile goale asemenea fiare, însemna să vrei să sfirșești făcut petice.

Ciinele mirosi mâinile lui Guerzevici, apoi se apropie de mine. Îmi amușină picioarele, genunchii, gamba. Nu cred să fiu poltron din fire, dar acum aveam grijă să stau perfect drept și nemișcat.

— Deși mă cunosc de o bună bucată de vreme, îmi vize Guerzevici, nu mă prea încred în ei. Și te povățuiesc să faci la fel. Să nu fugi din fața lor, să nu-i provoci, să n-ai niciodată aerul că vrei s-o iei la sănătoasa. Dacă neși noaptea și se iau după tine, mergi normal, fă-te că nu-i vezi...

Dădui din cap în semn c-am priceput. I-am vizitat și pe ceilalți doi. Apoi am ieșit. Guerzevici închise bine porțile. Ploua zdravăn. Eram ud din cap pînă-n picioare.

— Nu-ți plac ciinii ? mă întrebă Guerzevici.

— Ba da, îi răspunsei. Dar nu din cale afară, ăștia de-aici...

Guerzevici rînji.

— Sînt folositori... Nu mănincă piine degeaba...

Cu labelle sale lungi și cu țeasta albă, lucind sub ploaie. Guerzevici te ducea cu gîndul la un soi de maimuță. Că-mașa fi era udă learcă, dar nu părea să-i dea vreo importanță.

— Ai trăit la țară ?

— Da, cu părinții.

— Atunci o să-ți placă aici. Avem chiar și cai. E aproape o crescătorie.

Rîse, apoi își șterse gura.

— Bun. Acum te las, Haudouin. Dacă vrei, vino-n casă, dacă nu, dă o raită. Îndată o să-ți arăt unde ai să dormi. Trebuie să aranjăm chestia asta cu madam' Françoise, bucătăreasa, și s-o anunț că de aici încolo mănînci

împreună cu noi. În privința locuitului sper că nu ești prea mofturos ?

L-am asigurat că nu. După ce plecă, m-am îndreptat spre șoproane ca să mă adăpostesc. Șuvițe de apă porneau în jos, prin crăpăturile jgheburilor de scurgere, aidoma unor coloane fine și transparente. Am deschis la întâmplare una din uși. Într-un colț se îngrămădeau diverse unelte agricole, ruginite și stricate. Mirosea a mucegai, a lemn ud și a mranită.

Am realizat brusc că mucul țigării era pe cale să-mi ardă degetele. L-am aruncat afară într-o băltoacă. Eram preocupat. Aveam nevoie să reflectez. Mă gîndeam la dulăi, la Djelloul cu pușca lui, la soneria de alarmă pe care urma s-o instalez de-a lungul gardului. Din ce pricină toate aceste precauțiuni ? Și împotriva cui ?

A poliției ? Greu de crezut. Dacă curcanii s-ar hotărî să vină să scotocească pe-aici, cu sau fără semnal de alarmă, tot n-am avea cum să-i stopăm prea mult timp. Iar pentru un cap de afiș ca Ordas, ar fi adus camioane întregi de sticleți, tanchete, aruncătoare de flăcări și puști de tras după colț.

Nu, nu putea fi poliția.

Atunci ?

De cînd sosisem la donjon nimic din tot ce văzusem nu-mi plăcea în mod deosebit. Erau însă niște parale, pe care le aveam asigurate. Dacă rămîneau aici cîteva luni aș fi avut destule ca să-mi încerc norocul luînd drumul Belgiei și apoi al Canadei. Merita osteneala.

Undeva pe aproape necheză un cal. Sunetul venea din celălalt șopron. M-am dus acolo. Înăuntru, legați de iesle, erau doi cai ; o iepușoară neagră și un jukan bălțat, alb cu negru. Angelo, cu o furcă în mîină, se învîrtea de colo pînă colo prin grajd. Îmi aruncă o privire peste umăr cu veșnicul său surîs în colțul gurii.

— Ustașistul te-a lăsat să te plimbi de unul singur ?

— Nu știu, îi răspunsei. Cine-i ustașistul ?

Angelo făcu o strîmbătură disprețuitoare.

— Încă nu ți-a povestit viața sa ? Mă miră...

Hotărît lucru, tinerelul ăsta mă calcă pe nervi. Făcui un efort și-l întrebai, totuși, amabil :

— Abia am sosit. Cine-i ustașistul ?

— Cap-de-ou. Guerzevici...

Picioarele cailor se înfundau în bălegar. Așternutul nu le fusese schimbat de săptămîni. Lîngă perete, în stînga teslei, era un hîrdău pe jumătate plin cu apă. Deasupra plutia un șobolan mort.

— Vrei să schimb apa ? Un cal n-o să bea niciodată de-aici...

Angelo dădu insolent din umeri.

— Dacă n-ai altceva mai bun de făcut.

Am apucat hîrdăul și l-am golit în curte. Cum nu știam dacă există vreo fîntînă și cum nu voiam să-l întreb pe Angelo, am așezat vasul sub un jgheab. Fundul și marginile le-am șters cu o cîrpă ca să îndepărtez mirosul. Cînd am revenit în grajd, Angelo se făcea că îngrijește animalele. Iapa era nervoasă. Smunea de căpăstru și necheza dînd din picioare. Am înțeles imediat și care-i cauza. Angelo, viteazul vitejilor, făcea pe el de frică. De cîte ori se apropia la mai puțin de trei metri de animal îl amenința cu furca spre a-l face să dea îndărăt. Evident, era exact ce nu trebuia să facă. Caii, la fel ca celelalte animale, simt cînd omului îi e frică. Închipuindu-și că li se vrea răul, reacția lor este aceea de a se apăra.

Cerul se întuneca. Era aproape frig. M-am întors la donjon și l-am găsit pe Guerzevici în sala de jos, încercînd să aprindă focul în șemineu. Mă anunță că Françoise împregătise o cameră și că mă va conduce îndată. Flăcările

făceau crengile uscate să pocnească și să împroaște scînteii. O luarăm pe scară în sus. La primul etaj se deschise o ușă. În cadrul ei apăru o femeie. Era înaltă, bine făcută, cu sîni aroganți, gata-gata să sfîșie corsajul unei rochii galbene. Era frumoasă. Gura i se oferea ca o pradă. O urîtea însă privirea : dură, obișnuită să cîntărească...

— E Jeannine, îmi spuse Guerzevici, după ce femeia trecu de noi : amica patronului.

Din cele pe care le știam despre Ordas, fata reprezenta exact genul adecvat. Nu prea cred că se plictisea cu una ca asta...

Ustașistul îmi arată camera : un cub alb cu un mic pat de fier, o masă pe care fusese așezat un lighean de faianță, un scaun. Odaia fusese măturată în pripă : grosul pînzelor de păianjen se dusesse. Pe peretele din fața ușii un oblon pătrat de lemn era fixat lîngă o ferestruică.

— Ai să stai aici ca un prinț, îmi spuse Guerzevici.

I-am mulțumit. Apoi am coborît să-mi caut sacul pe care-l uitasem jos. Camera n-avea dulap. Mi-am așezat lucrurile pe scaun, afară de fierul de călcat pe care l-am lăsat în sac.

Am mîncat cu toții în sala cea mare de la parter. Eram patru la masă : Guerzevici, Angelo, Djelloul și cu mine. Am schimbat doar cîteva cuvinte. În cămin ardea un foc zdravăn. Umbre jucau pe pereți, învăluind sau luminînd trofeele de mistreț și de cerb. Pe armele din panoplie lumina strălucea jucăușă.

După terminarea cinei, Guerzevici și Djelloul începură o partidă de dame. M-am scuzat și am urcat în camera mea.

Ceasul arăta opt și un sfert. Se făcuse noapte de-a binelea. Ploaia stătuse. Prin ferestruica mea vedeam ceața întinzîndu-se de la marginea pădurii pînă la turnuri.

Brusc, se aprinseră peste tot becuri colorate. Zeci și zeci de becuri colorînd cu lumina lor straturile de pîclă. Unele dintre ele erau departe, pete gălbui, înecate în ceață, clipind ca niște faruri. Un cîine dădea tîrcoale printre copaci.

M-am culcat. Eram pesemne obosit sau enervat : am avut un vis. Îl am, mereu același, de șapte ani : sînt pe o șosea ; privesc mica Dauphine prăvălită în șanț cu roțile-n sus ; prin tăblăria răsucită și smulsă văd ieșind o mînă albă, neatinsă ; simt că-nnebunesc.

M-am trezit ca ars. Eram learcă de nădușeală. Am sărit din pat și-am început să umblu în lung și-n lat.

După cîtva timp m-am culcat din nou. Îmi părea rău că n-am la îndemînă o carte, oricare ar fi fost ea. Am lăsat lumina aprinsă. Nu voiam să readorm chiar imediat.

Azi dimineată, înainte de a coborî, mi-am aruncat ochii pe calendar. E miercuri. Mă aflu la donjon de douăzeci și trei de zile. Am ajuns să cunosc locurile și să-i cunosc pe oameni, dar mai sînt încă multe lucruri care-mi scapă și, în primul rînd, rațiunile precise ale ciudatei existențe pe care o ducem.

Cei care locuim aici, sîntem în total opt : trei femei — Virginie, frumoasa Jeannine și madam Françoise, bucătăreasa — și cinci bărbați : Raphaël Ordas, Guerzevici-ustasistul, Djelloul, Angelo și cu mine.

De cînd am sosit aici, nu l-am revăzut pe Ordas decît o singură dată, și-anume ieri, cînd m-a chemat ca să-i schimb o lampă la televizor. Practic, nu iese niciodată din casă. Nici măcar ferestrele nu le deschide. Zilele și nopțile și le petrece baricadat în apartamentul său de la etajul doi, de sub mansardă. Cu ce se îndeletnicește ziua, nu știu, căci chiar la un om deosebit de înzestrat, capacitățile sexuale își au limitele lor. Prînzul și cina îi sînt aduse sus și le ia de unul singur. Restul timpului, cel puțin așa bănuiesc, și-l ocupă citind romane polițiste și uitîndu-se la televizor.

Cu ce-și petrece nopțile, asta o știu ceva mai bine. Frumoasa Jeannine nu îi e de ajuns. O dată pe săptămînă, de regulă joia, Angelo pleacă la Paris cu Mercedesul cel mare. Se întoarce de acolo cu o damă, niciodată aceeași. A doua zi dimineată tot el o conduce la gara de la Auxerre.

Cred că aş putea rezuma cel mai bine situația spunînd că viața pe care o ducem la donjon este aceea a unei fortărețe asediate, iar că noi sîntem pe jumătate schimnici și pe jumătate soldați. Cine sînt însă asediatorii ? În orice caz, în răstimpul acestor douăzeci și trei de zile inamicul nu s-a manifestat.

După cum am mai spus, Ordas nu-și părăsea apartamentul. Dar nici nu se ocupa — cel puțin nu în mod direct — de ceea ce am putea denumi organizarea apărării. În fiecare dimineată, către ceasurile nouă, ustașistul urca la etajul doi. Presupun că se ducea să dea raportul și să primească ordine. Mai știu — Guerzevici făcuse o aluzie de față cu mine — că Ordas urmează un tratament, că e bolnav. Bolnav de ce ?

Un lucru e sigur : Guerzevici e omul de încredere. El e, la drept vorbind, comandantul garnizoanei. Ziua și noaptea îl simți cum veghează, cum inspectează totul. De vorbit, vorbește puțin. E un om dur, bănuitor. Are tot soiul de ciudățenii, absențe, accese subite de furie. După anumite indicii am ghicit despre ce-i vorba : tipul bea zdravăn, dar pe ascuns, niciodată prea mult la masă.

Mesele le iau împreună cu bărbații, în sala de jos. Femeile nu mănîncă împreună cu noi, ci în camerele lor. Madam Françoise e o bucătăreasă pricepută. E o femeie brună și grasă, de vreo cincizeci de ani, cu o umbră de mustăcioară și voce caraghioasă de fetiță, foarte dulce. Hrana este abundentă și variată. Vin la discreție.

Sîntem foarte izolați. De pe drum — pe care trec în medie cam două mașini pe oră — nu se poate zări donjonul. De jur împrejur, kilometri întregi de pădure : desișuri de ulmi și stejari tineri, pini, mesteceni, luminișuri acoperite de iarbă neagră, de drobiță, de ferigi arborescente, apoi alți pini, alți mesteceni, iazuri, smîrcuri. Iubesc natura,

M-am născut într-o fermă. Pe vreme frumoasă sînt pe-aici cîteva locuri încîntătoare. Seara, însă, cînd cețurile prind să lingă zidurile cînd încep să se cațere de-a lungul turnurilor, ale căror contururi se estompează încet-încet, pădurea degajă o impresie tulbure de tristețe și însingurare. La mai puțin de o sută optzeci de kilometri de Paris, sîntem parcă la capătul lumii. Nimic nu se întîmplă. Așteptăm. Ce anume însă ?

Pentru instalarea faimoasei sonerii mi-au trebuit aproape trei săptămîni. A fost nevoie de multă muncă și de o cantitate apreciabilă de ingeniozitate, dar rezultatul e satisfăcător. Nimeni nu poate atinge grilajul fără să declanșeze semnalul de alarmă. Am făcut o probă și totul a funcționat după prevederi.

La fel ca și mine, toți ceilalți sînt permanent înarmați. Acest exces de precauții, acest soi de continuă stare de alarmă, sfîrșesc prin a crea o tensiune interioară greu de suportat. Grilajul de protecție are doi metri cincizeci în înălțime. E asemănător celui care mărginește de ambele părți șoseaua națională, care trece prin pădurea de la Fontainebleau, pentru a-i împiedica pe cerbi s-o traverseze. Aici, grilajul urmează contururile luminiișului în centrul căruia se află donjonul. Există două porți, în partea de nord și de răsărit, ambele bine zăvorîte. Nimeni dintre noi nu le folosește. Cheile le are ustașistul. Singura intrare e cea din fața pavilionului, păzită în permanență, ziua de către Djelloul, iar în fiecare noapte de către Guerzevici, Djelloul și de mine, cu schimbul.

Din motive pe care nu le cunosc, Angelo e scutit de gardă.

Deasupra gardului, din circa cincisprezece în cincisprezece metri se află cîte un bec, fixat de un stîlp. Becuri sînt și în curte. Întregul dispozitiv e comandat dintr-o încăpere de la parterul donjonului. În fiecare seară, o dată cu întu-

nericul, ustașistul dă drumul la cîini și branșează curentul electric. Dimineața, întrerupe curentul și bagă dulăii în țarc.

În cele douăzeci și trei de zile de cînd sînt aici, excepțind factorul poștal, care a venit de două ori, și damele aduse de Angelo de la Paris, n-am avut decît o singură vizită : aceea a unui băcan din Auxerre care, regulat, o dată pe lună, vine cu Citroen-ul său H. să ne aducă diverse provizii : conserve, vin și sticle cu apă minerală, căci n-avem canalizare.

În ziua aceea, Djelloul a deschis canaturile porții și le-a închis după intrarea camionetei. Am ajutat la descărcatul lăzilor. Băcanul n-a zis o vorbă. Părea obișnuit cu procedeul. Ustașistul a luat factura și copia ei. Factura a semnat-o și i-a restituit-o băcanului. Copia a împăturit-o și a vîrît-o în buzunarul cămășii.

Mizeria și paragina din interiorul donjonului contrastează bizar cu acest dispozitiv de securitate, complicat și costisitor. Acasă la părinți, apoi cînd am fost cu Anne-Marie, și, mai tîrziu, în Legiunea Străină, m-am desprins cu ordinea și curățenia. Aici, totul e plin de praf, totul e murdar. Nimeni nu dă cu aspiratorul, nimeni nu mătură, nimeni nu face curat. Grăsana de madam Françoise își întreține bucătăria și, de asemeni, se îngrijește de sala comună, cea în care mîncăm. Cum e și firesc însă, nu poate să le facă pe toate de una singură. În ceea ce le privește pe celelalte două femei, ele sînt fără doar și poate teribil de ocupate sau, și mai probabil, socot aceste modeste îndeletniciri ca nedemne de atenția lor.

Dar dacă nu primim practic de loc vizite, în schimb ieșim noi. De cînd am terminat instalarea sistemului de alarmă, Guerzevici a instituit un tur permanent de gardă. La două zile o dată sînt de serviciu la donjon patruzeci și

patru de ore fără întrerupere. A doua zi Djelloul mă schimbă. Apoi e din nou rîndul meu și așa mai departe.

Cînd nu sînt de gardă, am voie să ies în cursul zilei și să hoinăresc, cu condiția să-l previn pe ustașist și să mă întorc la ora fixată, ceea ce și fac.

După cum bănuisem, Guerzevici, este, ca și mine, un fost legionar. Avusesem intenția să-l întreb deschis, dar n-a fost nevoie. Mi-a spus-o chiar el, într-o seară, săptămîna trecută. Mașinal l-am întrebat dacă-i cumva iugoslav. În clipa aia am crezut c-o să explodeze. Mi-a replicat că Iugoslavia este o născocire...

Încep să-l cunosc pe ustașist. Am impresia că într-o anumite măsură are încredere în mine și-n Djelloul. Mai știu că nu nutrește o simpatie deosebită nici față de Angelo și nici față de Virginie și Jeannine.

Aproape în fiecare dimineață Virginie ori madam Françoise merg cu „R-4” în tîrg ca să cumpere carne și legume proaspete. Madam Françoise nu știe să conducă. Alaltăieri am însoțit-o eu. Ne-am dus la Toucy, o comună mare și liniștită, la vreo șapte-opt kilometri distanță. În tîrgul de jos e o piațetă, cu efigia lui Pierre Larousse, și-o cafenea. Mă refugiasem într-un bistro și beam liniștit o bere în timp ce madam Françoise își făcea tîrguielele. Pe neașteptate intrară doi jandarmi. Stăteam cu spatele la ei așa că i-am văzut în oglinda din fundul barului. Mi-am simțit părul de pe mîini aricindu-se, dar nu m-am clintit. Pistolul mă apăsa pe burtă. A fost un moment scîrbos. Jandarmii s-au oprit lîngă bar și-au comandat două cafele. Îi auzeam în spatele meu cum pălăvrăgesc cu patroana, de una și de alta. Apoi au plecat, așa cum veniseră, fără să-mi arunce măcar o privire.

E drept că n-aveau nici un motiv să fie bănuitori.

Exceptînd serviciul de permanență, o zi din două, și paza la intrare, o noapte din trei, nu prea am ce face : cîteva reparații la unele aparate electrice, niște fleacuri. Ca atare l-am întrebat pe Angelo dacă acceptă să mă ocupe de cai. Mă durea inima să-l văd pe imbecilul acela terorizînd iapa cu furca lui. A acceptat. I-am spus și lui Guerzevici, care a fost imediat de acord.

Principală muncă a lui Angelo constă în întreținerea celor patru mașini pe care le avem : un Mercedes 300, Triumphul, R-4 și un Peugeot 403. Se pare că a fost mecanic auto la Oran. Tot el se ocupă de cazanul de păcură și de calorifer, cînd acesta din urmă funcționează, ceea ce se întîmplă de-o săptămînă, căci, între zidurile astea groase, nopțile sînt reci. Din cînd în cînd, urcă la etaj și aprinde un foc de butuci în șemineul din camera patronului. Toate astea nu prea au cum să-l istovească. În orice caz îi rămîn destule forțe ca să stea lungit în pat ore întregi și să asculte discuri.

Azi a fost frumos afară. Cerul era de un albastru neîntinat, iar soarele revărsa peste luminiș o căldură de miez de vară. După dejun am ieșit să mă plimb. Djelloul mi-a deschis poarta. Simțeam nevoia să merg.

Am luat-o de-a lungul gardului. În partea de nord a luminișului, unde se află donjonul, e o cărăruie care după vreo sută de metri te scotea la un iaz înconjurat din toate părțile de pădure.

Mi-am aprins din mers o țigară. Nici o boare de vînt, nici un zgomot. Virfurile copacilor stăteau nemîșcate. Printre trunchiurile de mesteceni, smocuri de iarbă neagră pătau nisipul. Sosind la țăr_m, am observat că apa scăzuse. Am apucat-o spre răsărit, către deversor. Aici fundul era mai adînc. Printre ierburi, o știucă mică ședea la pîndă. Pe oglinda apei zburdau libelule. Aripioarele lor lungi nășteau reflexe vii.

M-am lăsat jos, pe malul apei. Fumam. De undeva de foarte aproape cineva mă strigă. Am întors capul și-am văzut-o pe Jeannine. Avea pe ea un bikini minuscul și stătea lungită pe un prosop de baie roșu, pe țărmul opus al deversorului, într-un soi de golfuleț. Alături, pe nisip, erau hainele ei și o sticlă de bronzol pe jumătate goală.

— E liniște aici, așa-i ?

— Foarte multă.

— Ne plictisim ?

— Ne plimbăm.

Se săltă puțin, sprijinindu-se în coate.

— Nu s-ar putea spune că acest colț e prea amuzant.

— În natură e loc pentru orice gust, am răspuns eu.

O observasem. Era indiscutabil o fată frumoasă, chiar foarte frumoasă. Bikini-ul părea un soi de alibi, menit doar să subliineze. Și-n orice caz, confecționarea lui nu înghițise prea mult material.

La rîndul ei, mă privea și ea. În căutarea sa dură juca o mică vâpaie. Zîmbi.

— Un băiat zdravăn ca dumneata... Nu cred că te amuzi în fiecare zi în pustietatea asta...

Replicai sec :

— Sînt plătit pentru asta. Dumneata nu ?

Răspunsul avea cel puțin meritul francheții. Jeannine se strîmbă :

— Nu îndeajuns ca să trăiesc o veșnicie în văgăuna asta scîrboasă !

— Evident, zisei, nu se compară cu Eden-Rock-ul*...

Se așeză, luă sticla cu bronzol și-și turnă puțin lichid în căușul palmei stîngi.

Am aruncat țigara și-am întrebat-o :

— Ești de mult aici ?

* Plajă ultra-luxoasă din Florida. (N.T.)

— De foarte mult. Curînd fac patru luni.

Întinse apoi uleiul peste picioare, peste gînunchi, peste coapsele sale lungi și aurii.

— Nu găseștii că-i o idee cam smucită pentru un tip care are atîția biștari să vină și să se-ngroape în văgăuna asta ?

— Care tip ?

Dădu, iritată, din umeri.

— Știi prea bine...

Într-adevăr, știam, dar tot nu pricepeam unde voia să ajungă.

— Ești... șovăi ea... în aceeași situație cu el ?

Urmăream cu privirea doi pești albi care se iviseră între lujerii de nufăr. Erau măricei, mai mari decît știuca ce continua să pîndească, zece metri mai încolo.

— Sînt un electrician...

Știuca îi observase. Vedeam cum îi palpită înotătoarele. Se trase sub ierburi. Cei doi îi stricaseră cheful. Ar fi preferat cu siguranță niște crăieși.

— Și pentru că ești electrician, d-aia umbli într-una cu pistolul la centură ?

Nu i-am răspuns. Viața m-a învățat că adesea ai de regretat dacă vorbești, niciodată însă pentru că taci. Și-apoi, asta era mijlocul cel mai sigur de a o sili să-și deșerte sacul.

Jeannine își mișcă fesele pe prosop.

— Știi, el îmi spune totul... Are încredere-n mine...

— Sigur, i-am răspuns, străduindu-mă să par convins. E și firesc.

În același timp mă întrebam dacă Ordas e într-atît de ramolit încît să le facă confidențe fetelor cu care se giugulea. După cît îl putusem judeca, lucrul era posibil. Ideea asta nu-mi plăcea de fel.

— Îți dai seama cît a costat toată această instalație : gardul și restul ?

Mă gîndisem și eu, de bună seamă : un teanc frumușel de bancnote.

Ea urmă :

— Are miliarde... Și-a adus toată averea din Algeria... Avea acolo moșii, mii și mii de hectare... A vîndut totul cînd s-a lămurit cum vor sfîrși lucrurile... Și-a transferat toate paralele în Franța... De teama devalorizării, a băgat totul în lingouri de aur ; și acum, sînt acolo, în pivnițe.

Îmi arăta cu degetul unul din turnurile donjonului, singurul care putea fi văzut din locul unde ne aflam. M-am uitat la ea. Își încruntase sprîncenele și-avea aerul de-a crede în ce spune. În secunda aceea m-am întrebat dacă e într-adevăr atît de neroadă încît să fi înghițit toate bali-vernele astea, sau dacă încearcă să mă ducă pe mine de nas.

Dacă există un lucru de care sînt sigur, acela e că înainte de a se fi lansat în politica de anvergură, Ordas fusese în Algeria un simplu patron de bistro, și nici măcar al unuia de lux, ci dintr-acele gen prăștină.

Jeannine schimbă placa :

— Firește, își are cusururile sale... E la fel ca toți bărbații... Dar cînd ajungi să-l cunoști, vezi că-i drăguț... E foarte drăguț...

Mă supraveghea cu coada ochiului, ca să-mi vadă reacțiile. Eu o făceam pe masca de bronz. E drept că femeile au niște cîntare de-a dreptul ciudate pentru cîntărirea bărbaților cu care au de-a face, dar oricum „drăguț“ mi se părea un adjectiv cu totul nepotrivit cînd era vorba de Ordas.

M-am ridicat în picioare și-am pescuit o *gauloise* din pachetul pe care-l aveam. Peștii cei albi plecaseră către mijlocul iazului. Nu-i mai zăream.

— Oh, spusei, nu-l cunosc încă prea bine, dar fără doar și poate că-i un om de treabă. Și-apoi să nu uităm un lucru : el e cu casa.

Acum părerea mea despre Jeannine se închegase : era proastă și vicleană, două trăsături care se potrivesc de minune între ele.

Mîinile ei se jucau cu sticluța de bronzol.

— E liniștit colțișorul ăsta...

— Într-adevăr, foarte liniștit.

Urma deci seria a doua.

Mă privea cu pleoapele pe jumătate lăsate, o privire plină de nespuse făgăduinți, toate în tehnicolor, ecran stereoscopic și panoramic. Pe vremea cînd făcea trotuarul, Jeannine frecventase probabil cu asiduitate anumite cinematografe, nu de alta, dar ca să mai învețe fata ceva.

— Te deranjează dacă-mi scot asta ? (îmi arătă sutienul). Știi, ca să mă bronzez...

Am dat din cap în semn că nu. Și l-a scos. Apoi și-a ridicat brațele ca și cum ar fi vrut să-și potrivească părul în vârful capului...

Tehnica era bună. Mi-am înghițit saliva. Știu ce s-ar fi întîmplat dacă aș fi făcut un singur pas spre ea. Și știu că acest pas era așteptat. Dar nu mai cred în Moș Crăciun. Și nu cu una ca Jeannine.

— Trebuie să mă-ntorc, am zis, mai am încă ceva treabă.

În timp ce mergeam de-a lungul țărmului i-am simțit privirea împlîntîndu-mi-se în ceafă.

*

Cînd am ajuns la poarta de intrare, Peugeot-ul 403 era oprit în față cu botul îndreptat către șosea. Ustășistul era la volan. Îi spunea ceva lui Djelloul, în picioare, lângă mașină, în costumul lui negru de catifea și cu pușca de vî-

nătoare la umăr. Guerzevici întoarse capul către mine, întinse mîna ca să deschidă portiera dinspre partea mea și-mi făcu semn să urc.. M-am supus. Djelloul a făcut un pas îndărăt. 403-ul demară. Rularăm încetișor pînă la șosea, după care ustașistul făcu la stînga. Avea pe el un pantalon de pînză și o cămașă kaki, ale cărei mîneci suflecate făceau două bulbucături deasupra bicepsilor.

— O hoinăreală plăcută ?

Tonul era mai curînd amabil.

— Da. Pînă la iaz.

— Pești ai văzut ?

— O știucă mică.

— Și-n afară de asta ?

— Pe Jeannine.

Un mușchi îi jucă sub obraz.

— Ce făcea ?

— Se bronza.

— Se bronza ? Zău ?

Îmi aruncă o privire făcîndu-mi cu ochiul și rînji. Dedusei de-aici că după toate probabilitățile frumoasa Jeannine nu inaugurase în onoarea mea figura cu scosul sustenului.

— Ce ți-a povestit ?

— Nimic. Că locul e liniștit.

Rînji din nou. Conducea cu viteză redusă, vreo șaizeci la oră.

Scruta pădurea cînd spre dreapta, cînd spre stînga. Mîinile sale vînjoase și aspre parcă nici n-atingeau volanul.

— Cretina asta...

Își umezi buzele. Rămase o clipă tăcut... mergeam tot prin pădure — apoi întrebă :

— Ai făcut Indochina ?

— Nu. M-am înrolat în 1958.

Am scos pachetul de *gauloise* și i l-am întins. Luă o țigară, pe care și-o aprinse cu bricheta.

— Dar dumneata ?

Fornăi pe nas.

— Din '47. De două ori cu regimentul 3 infanterie al Legiunii. Plus retragerea de la Cao-Bang. Ai auzit de ea ?

Făcui semn că da. Guerzevici părea furat de amintiri.

— În comparație cu Viet..., Algeria era un fleac...

Ajunserăm la o încrucișare de drumuri. O luă la dreapta și ceva mai încolo, din nou la dreapta. Nu-mi spusese încotro mergem, iar eu simțeam că nu trebuie să-l întreb ; ar fi fost contrar unei anume practici. Eram între profesioniști. Când e vorba să mori și vin să te ia — camioane, avioane, elicoptere — nu ți se spune niciodată unde ești dus. Și uite așa, sosește o zi când mori fără ca măcar să știi unde anume.

Firește, plimbarea pe care o facem n-avea caracterul ăsta tragic. Mergeam așa de mai bine de o jumătate de oră. O dată sau de două ori am avut chiar impresia că ne învîrtim în cerc. Era exact. Guerzevici continua să observe atent hățișurile și drumeagurile din pădure. Eu unul n-am remarcat nimic special. Mă gîndeam la Jeannine. Îmi rămăseseră întipăriți în minte sinii ei, avîntați, albi și fermi. Începea să-mi pară rău.

Pădurea se rărise. În dreapta se întindeau ogoare și se zăreau clădiri. Ne apropiam de un sat. Ustașistul îmi aruncă o privire.

— Pînă-n prezent, Haudouin, te-ai descurcat binișor. Patronul e mulțumit de instalația făcută. M-a însărcinat să-ți spun că ai dreptul la o primă de douăzeci de sutare. Așa ceva se vede...

Opri mașina. Coborîrăm în fața unei minuscule și slinoase circiumioare de țară. În jur erau cel mult o duzină de case, abia un cătun. Guerzevici împinse ușa. Înăuntru era

jumătate cîrciumă, jumătate băcănie. Ne sprijinirăm de tejghea. Pricepui după graba cu care patroana șterse c-o cîrpă două pahare murdare că ustașistul era clientul localului. Băurăm cîte două rachiuri mici, apoi încă două, fiecare oferind cîte-un rînd. Ustașistul nu mai zicea nimic. Plecarăm.

Cînd ne-am înapoiat se lăsa înserarea. M-am uitat la ceas. Era șase fără douăzeci. Mi-am amintit de cai. Dimineața le schimb paiele, le dau de mîncare și-i pansez*. Spre prînz trec să văd dacă totu-i în regulă. Seara îi îngrijesc din nou.

Frica le-a pierit. S-au deprins cu mine. Cînd mă apropii, mă privesc cu prietenie. Știu că mă ocup de ei.

Mă pricep la cai și-i iubesc. Un cal nu-i o ființă prea inteligentă, în schimb e tandru și curat. Nu face rău deliberat, cu excepția celor păcătoși din fire ori a celor care sînt brutalizați.

Le-am schimbat apa din putină și după ce s-au adăpat le-am dat două porții zdavene de ovăz. În timp ce mîncau, m-am dus să le caut niște furaje de ovăz. Le-am adus de asemeni cîțiva morcovi și cîteva mere pe care le-am tăiat în bucăți.

Virginie a intrat pe cînd țesălam iapa. Păru surprinsă că mă găsește aici. În mîină ținea două mere.

— Le-am dat și eu, spusei. Dar cum au destulă poftă de mîncare, cu siguranță că n-o să le refuze pe ale dumitale.

A dat fiecăruia cîte un măr. Luai un smoc de paie și începui să bușumez iapa. Virginie se rezemă de perete cu mîinile în buzunare. Avea pe ea o pereche de bluejeans și un plover gri, la fel ca și atunci, în fața gării, cînd am văzut-o pentru prima dată.

* Operațiune constînd în țesălatul și periatul cailor (N.T.)

— I-am luat locul vărului dumitale Angelo. Nu te-a pus nimeni la curent ?

Nici nu clipi.

— El se ocupă de mașini, eu de cai. Fiecare cu specialitatea lui. Nu știu însă cum îi cheamă.

Privirea ei o întâlni pe a mea ; nu era dușmănoasă, dar rece și puțin bănuitoare : privirea cuiva care-și pune niște întrebări în legătură cu tine.

— Joubine. Iar pe bălțat, Aramis.

În timp ce bușumam iapa, remarcai o umflătură sub genunchiul drept din față. O pipăii ușor, cu vârful degetelor. Mă temeam să nu fie un abces. Dar nu era. Se lovise probabil, singură. Nimic grav.

— Șchioapătă de stîngul, spuse Virginie.

Dădui negativ din cap.

— Nu. A avut o piatră în copită. I-am scos-o. Furcuța trebuie să fie întotdeauna bine curățată. E foarte important dacă vrem ca piciorul să nu se schilodească. Pesemne, vărul dumitale a uitat s-o facă...

Am văzut-o încruntînd ușor sprîncenele. Nu-i plăcea să mă audă insistînd asupra cuvîntului „văr“ și era exact ceea ce voiam să știu. De obicei nu prea am chef să mă ocup de treburile altora ; dar nici nu sînt amator de gogoși.

Terminasem cu iapa și acum îl bușumam pe Aramis. Avea moțul de pe frunte tăiat chiar la nivelul urechilor, ceea ce-i dădea o expresie caraghioasă. O idee de-a lui Angelo, probabil.

— Se plictisesc, spusei. Ar trebui scoși, lăsați să-și dezmoștească picioarele. În general, cînd cineva are cai de călărie îi are pentru ca să-i încalece...

Virginie se apropie de iapă.

— Domnul Mesnil i-a cumpărat pentru uzul său personal.

— Știe să călărească ?

— Nu. Voia să învețe.

Am încercat să mi-l închipui pe Ordas la triplu galop, cu pijamaua și cu halatul său de casă vișiniu. Imaginea mă făcu să zîmbesc. Virginie surise și ea. Apoi își mută privirea.

O întrebai.

— Dar dumneata călărești ?

— Puțin.

— Nu-i greu. E nevoie de răbdare, de practică, și să nu-ți fie frică.

Mîngîie iapa și aceasta nu se feri.

— Îl voi întreba pe domnul Mesnil dacă permite să-i plimbi.

— Bun, răspunsei : o să le prindă bine.

O clipă mai tîrziu Virginie plecă. Terminai cu țesălatul lui Aramis. Afară se făcuse noapte. La liziera pădurii, vâlătuci mari de ceață se scâmoșau printre copaci. Am intrat în casă și m-am dus la bucătărie. Madam Françoise pregătea cina. Am ajutat-o să curețe cartofii. Sosiră și ceilalți. Guerzevici aduse cîțiva butuci și aprinse în cămin un foc zdravăn. Ne așezarăm la masă. Aveam ciorbă, cotelete de miel și o mare omletă țărănească. Am înfulecat cu poftă și am golit singur două sticle de vin.

Îndată după masă am urcat la mine în cameră. Mă simteam greoi, opac. Purtam parcă o platoșă. Am adormit pe loc, fără vise.

IV

Cînd m-am deșteptat, vrăbiile se fugăreau cîrîpînd prin vița sălbatecă. Cerul era limpede, sticlos. M-am grăbit, mi-am făcut toaleta. Cînd a fost să mă îmbrac, mi-am zis că n-ar strica să-mi calc puțin pantalonii. Era devreme și aveam tot timpul. Tocmai băgasem fierul în priză cînd cineva ciocăni în ușă. Am îmbrăcat un șort și m-am dus să deschid. În prag stătea Virginie, în bluejeans și cizmulițe albe, cu o cravașă în mînă.

— Bună ziua... (părea stînjinită). Am vorbit cu domnul Mesnil în legătură cu caii... E de părere c-ar fi bine să fie scoși... Dacă vrei, poți să-i încaleci...

I-am mulțumit. Cînd e vorba de femei, principiul meu e că nu trebuie să te mire nimic ; totuși această vizită atît de matinală mă surprindea.

— N-am vrut să te deranjez... a adăugat ea.

Era însă tot acolo, în picioare, în fața ușii. Privirea ei devenise prietenoasă. Și-n plus, nu părea cîtuși de puțin dispusă să plece.

— Vai de mine, i-am spus, nu mă deranjezi de loc.

Din trei pași am fost lîngă masă și-am ridicat fierul de călcat de pe pantalonii. Din fericire nu apucase să se-ncingă. Pagube nu erau. Presupunerea mea se dovedi exactă : Virginie intră.

— N-ai prea mult spațiu...

— Ajunge.

— Aș putea-o ruga pe Françoise să-ți aranjeze o altă cameră... Sunt și mai mari aici, au dulapuri... Ai avea unde să-ți pui lucrurile, ai sta mai confortabil...

— Nu, i-am răspuns, ar fi de prisos. Nu prea am lucruri de pus prin dulapuri. Mă simt bine aici.

Am apucat din nou fierul de călcat. Am netezit cu mîna stofa pantalonilor. Virginie se oprise cu spatula la perete.

— E o senzație ciudată să vezi un bărbat...

— ...umblînd cu fierul de călcat ?

— Nu numai asta...

Se uita la mine și se uita în jur cu ochii ei căprui, drăgălași și curioși. Mișcările ei aveau grația salbăticiunilor, erau timide și-n același timp sigure, foarte armonioase. Cu trupul ei tinăr și zvelt, cu pletele-i negre revărsate pe umeri, Virginie nu era o frumusețe vulgar provocatoare ca Jeannine. Avea ceva de băiețandru. O găseam frumoasă, dar mă străduiam, desigur, să nu i-o arăt.

Trudă, de altfel, zadarnică ! Fie că-s contese, fie că-s de la coada vacii, femeile știu treaba asta și n-au nevoie să li se mai spună.

— Ciudat... Vreau să zic : un bărbat care trăiește singur, care-și vede singur de el...

Nu i-am răspuns. Se apropie de masă și luă de pe ea portofotografia.

— Soția dumitale ?

— Da.

— E foarte drăguță.

Tușii scurt. Călcam acum cel de-al doilea crac al pantalonului.

— A murit.

Virginie tresări și puse la loc fotografia.

— Îmi pare rău.

Tonul era sincer.

— Oh, spusei, e o poveste veche. A avut un accident. Așa ceva se întâmplă.

Cîteva clipe rămaserăm tăcuți. Nu era nici vina ei, nici a mea, dar acum între noi ceva se schimbase. Intervenise ceva dintr-o dată, atmosfera devenind apăsătoare. Nu mai eram firești. Aș fi vrut să plece.

Virginie se întoarse spre ușă. Șovăia.

— Am s-o încălec pe Joubine ; o iau spre iaz.

Ieși. Am isprăvit de călcat pantalonii, m-am îmbrăcat și am coborît. Madam Françoise făcuse cafea, care aburea, răspîndind o aromă plăcută. Am băut o ceașcă și am mîncat o bucată de piine. Intră Djelloul. Îmi făcu un semn cu capul, la care am răspuns. Madam Françoise se învîrtea prin bucătărie, între spălătorul de vase și masă, cărînd crătiți, farfurii, cești. Obrajii săi cărnosi erau netezi și trandafirii. În ciuda corpolenței și-a vîrstei, ea lăsa o surprinzătoare impresie de sănătate și sprinteneală. La fel ca-n alte dimineți, la fel ca-ntotdeauna, era într-o dispoziție excelentă. Trebăluia, vorbind de una singură : își dădea sfaturi.

Am băut a doua ceașcă în tovărășia lui Djelloul. Afară era răcoare. N-aveam intenția — mai exact nu credeam c-o am — să pornesc după Virginie, dar fapt e că m-am trezit punînd șaua pe Aramis. Acesta pricepuse că va fi scos și fremăta de bucurie. L-am dus de dirlog pînă la pavilion. Djelloul ne ajunsese din urmă. Avea pușca la umăr și părea curios :

— Îl încăleci ?

Am făcut semn că da.

— Patronul e de acord.

Djelloul se apropie. Puse mîna pe crupa calului. Îl cercetă.

— Te pricepi la cai ?

— Un pic.

— Cum îl găsești pe ăsta ?

— Frumos.

— E iute. Ai văzut cum își mișcă fundul ?

— E firesc, are nevoie să cheltuie din energie.

Am scos o țigară din pachet și i-am oferit alta lui Djelloul, care primi.

— Unde ai învățat să umbli cu caii ?

— Acasă la mine, în Elveția, când eram puști.

— Dar în armată ?

— În armată nu.

— Ai fost tot timpul la parașutiști ?

O știa peșemne, de la Guerzevici. Oricum; aici, lucrul acesta nu era un secret.

— Da. Și tu ?

Scuipă pe jos.

— Am servit în harki*, în zona El Kseur**. Ai auzit de noi ?

Nu auzisem, dar am răspuns prin da, ca să-i fac plăcere.

— Aveați cai ?

— Mai mult de cincizeci.

— Buni ?

— Și buni și răi. În anumite sectoare erau mai de folos decît tancurile și artileria. Ai participat la multe operațiuni în Kabylia ?

— Nu. La puține. Mai cu seamă în zona barajului.

Ca să nu mai lungesc discuția, am tras de dirlogi, și Aramis se puse în mișcare. Îmi era destul de simpatic Djelloul ăsta, dar n-aveam poftă să-l aud descriindu-mi campaniile sale, și nici să i le istorisesc pe ale mele. Toate poveștile astea seamănă între ele prin ceea ce spun, prin

* Harki — denumire dată auxiliarilor nord-africani ai armatei franceze, constituiți în detașamentele înarmate. (N.T.)

** Ksour (Kseur — masiv muntos din lanțul Atlas. (N.T.)

cea ce ascund și chiar prin cea ce exagerează : am fumat destule.

Djelloul deschise poarta. Am încălecat și am luat-o imediat la stînga, de-a lungul gardului, spre iaz. Aramis porni la trap, apoi, cînd dădu de cărare, la galop. N-aș fi vrut să-i stric gura, dar eram obligat să-l țin strîns în dîrlogi. Parcă avea jar sub copite. Galopînd, zburda zyrlind din copite și cotea atît de brusc, încît riscam să rămîn agățat în vreun copac.

Nici pe cărare, nici între pini nu existau urme de copite. O dată ajuns la marginea apei, am oprit calul. Nu se zărea nimeni. Am făcut de două ori înconjurul iazului : Virginie nu era nicăieri. Totuși, aici îmi spusese că se duce. M-am consolatat spunîndu-mi că femeile își schimbă lesne intențiile. Și-apoi era cu siguranță mai bine așa. Un om în situația mea trebuie să evite acest gen de complicații.

Îmi pierdusem antrenamentul. După o jumătate de oră de trap și de galop începuseră să mă doară pulpele. Am descălecat. Aramis bău puțină apă dintr-o băltoacă. Drumul de întoarcere îl făcurăm la pas.

L-am băgat pe Aramis în grajd. Iapa nu era. Am schimbat paiele și am umplut ieslea cu fîn. Cînd eram pe terminate, Guerzevici mă strigă :

— Mai lasă caii ! Vino să facem un tur..

Era îmbrăcat ca de obicei, într-o cămașă kaki și un pantalon de pînză. Părea furios.

L-am urmat pînă la donjon. În fața intrării stătea nemîșcat „403“-ul. Capota era ridicată și Angelo șurubărea ceva la motor.

— Pornește sau ba ?

Delcoul era bransat.

— Probabil că-i un scurtcircuit pe undeva, spuse Angelo fără să se uite la noi.

Ustașistul pufni pe nas furios.

— Sau injectorul este înfundat. Sau relantiul. Sau benzina. Sau orice altceva !

Angelo ne privi. În colțul gurii avea obișnuitul său zîmbet.

— Dacă-ți închipui că treaba o să meargă mai iute luîndu-mi dumneata locul, atunci... nu te jena, mai cu seamă...

Guerzevici făcu o mișcare de parcă ar fi vrut să se repeadă la el. Pumnii i se încheștasera, gura-i devenise dură, disprețuitoare.

— Ești plătit să te ocupi de mașini, așa încît să fie gata de drum în orice moment și nu un ceas după ce ai nevoie de ele. Asta-i treaba ta.

Angelo dădu insolent din umeri.

— Plînge-te patronului. El mă plătește, nu dumneata...

— Așa-i, spuse Guerzevici, ai dreptate ; nu-s eu...

Îi întoarserăm spatele și luarăm Renault-ul. Ustașistul conducea. Îmi dădeam seama după crisparea feței că-i furios în continuare. Era momentul cel mai potrivit ca să-i cer cîteva lămurii. Chiar și cel mai puțin curios dintre oameni sfîrșește prin a-și pierde răbdarea în fața acestor mistere...

— Cine-i Angelo ăsta ?

— Nepotul patronului.

— Cu adevărat nepotul său ?

— Da. Te miră ?

Eram în plină pădure, înaintînd printre desișuri întunecoase de castani și stejari. Copacii își pierdeau frunzele, care, scorojite și pămîntii, se așternuseră maldăre-maldăre de-a lungul drumului.

— Domnul Mesnil, spuse Guerzevici, are simțul familiei. L-a adus cu el cînd s-a întors „de-acolo“. Treaba lui. Pentru mine, Angelo ăsta nu-i decît un puțoi scîrbos. În

Algeria se ocupa oarecum cu afacerile de automobile : era vânzător, reprezentant, așa ceva, dar în orice caz nu mare lucru... O ducea însă bine. Cred că ți-ai dat seama că nu face două parale ca om, o nulitate. Stă aici doar pentru haleală. În rest, arde gazul. Nu te poți bizui pe el. În nici un fel. Am încercat-o.

— De ce mai stă, atunci ? Dacă-i place viața veselă, și-a ales un loc cam ciudat...

Ustașistul dădu sîciit din umeri.

— Ți-am mai spus : pentru haleală și pentru lovelele pe care unchiu-su i le scapă în schimbul a ceea ce ar trebui să facă : să spele mașinile de fiecare dată cînd stratul de jeg depășește treizeci și cinci de centimetri...

Ieșirăm din pădure. În primul sat întîlnit — altul decît cel din ajun — băurăm două rachiiuri într-o cîrciumă. Pendula agățată deasupra tejghelei arăta ora zece și zece. Cîțiva săteni dădeau pe gît pahare mari de molan. Vorbeau de vînătoare. Uciseseră doi mistreți și acum se feliicitau zgomotos, rîzînd gros și plesnindu-se, din cînd în cînd, peste canadienele pe care le purtau în spinare.

La întoarcere am luat-o pe alt drum decît cel pe care venisem. Făcurăm un ocol larg, străbătînd o regiune de pășuni și coline. Fermele pe care le zăream ici-colo păreau vechi, stînd gata să se prăbușească. Unele își pierduseră acoperișul. Iedera și frunzișul acopereau zidurile năruite. Pînă și livezile păreau lăsate în paragină : mușchiul creștea în voie pe trunchiurile merilor, mărăcinii năpădiseră gardurile. Mă gîndeam la Elveția, la ce aveam acolo, la pajiștile noastre, la casele noastre curate, pline de flori. Apoi, printr-o asociație de idei, mă gîndii la Canada : o țară nouă, loc berechet, niscaiva fonduri pentru un nou demaraj...

Ceva mai încolo, am pătruns din nou în pădure. Aici avu loc primul incident de la sosirea mea la donjon : un

incident minuscul, dar revelator. Mergeam cu viteză redusă. Din drum porneau, pe dreapta și pe stînga, alei forestiere. Trecînd prin dreptul uneia din aceste alei zării fugitiv portbagajul unui Peugeot 404, oprit la vreo cincizeci de metri mai încolo, cu botul mascat de copaci. Mai merserăm o sută de metri și făcurăm o curbă. Ustașistul debraie. Renault-ul se imobiliză pe marginea șanțului.

Guerzevici îmi aruncă o privire. Ochii să albaștri spălăciți erau fieși și duri.

— Ai văzut-o ?

— 404-ul ?

Făcu din cap un semn afirmativ.

— Dă o raită pe-acolo, dar discret. Încearcă să nu fii reperat și să vezi ce se întîmplă, cu ce se ocupă tipii. Te aștept.

Am coborît. Guerzevici închise fără zgomot portiera. M-am strecurat prin pădure către un pîlc de brazi unde puteam observa fără să fiu văzut. În jur liniște deplină. Nici cel mai mic foșnet. Pe sub brazi, covor de cetină. Un bărbat cu un pardesiu gros pe el și cu mîinile în buzunare se plimba cu pași mărunți pe lîngă mașină. Purta mustăcioară, părea între treizeci și cinci și patruzeci de ani și avea aerul unui burghez de treabă. Pe bancheta din spate ședea o femeie. De acolo de unde mă aflam, îi distingeam fața și gulerul unei haine de blană pe care-l ținea strîns cu ambele mîini.

Strigăte de copil curmară tăcerea. Erau doi, un bălat și o fetiță, venind dinspre un mic luminiș, înconjurat de tufișuri. Fetița îl alerga pe băiat care strîngea în brațe o minge.

M-am înapoiat. Mașina noastră era tot acolo. Am deschis portiera și m-am instalat. Guerzevici băgă într-a-ntîia. Motorul sforăia încetișor.

— Ei bine ?

— Un cuplu cu doi copii. Puștii se jucau cu mingea

— Nu-i cunoști ?

— Pe cine, pe ei ?

Eram surprins.

— Nu i-am văzut niciodată. Presupun că-s parizieni în plimbare...

Mașina demară. Am plecat.

*

Ca de obicei, ziua a fost calmă ; și totuși, după anume semne, mi s-a părut că încerc nervozitatea așteptării, cea pe care o ai înaintea saltului cu parașuta, cea a plecării lor în misiune. Către sfârșitul după amiezii, Guerzevici și Djelloul părăsiră, pe jos, donjonul... Timp de vreo oră bătură pădurea din jur. Habar n-am dacă au descoperit ceva — de altfel nici nu știu ce anume căutau — însă presupun că nu, fiindcă, la înapoiere, ustașistul avea o mustră mai puțin încruntată.

După cina de seară, am preluat garda la intrare. Înui venise rîndul. Noaptea era senină, destul de înșelată. Ceață, de loc. Din camera lui Angelo, la parter, răzbătea vocea lui Enrico Macias.

Pavilionul e format din două încăperi, o odaie de mărime mijlocie conținînd un pat de fier, două scaune, o masă și o nișă care slujește drept debara. M-am asigurat mai întîi că poarta mare era bine zăvorîtă, apoi m-am instalat pe un scaun lîngă unica fereastră și mi-am aprins o țigară. Uitasem să-mi cumpăr cărți de la Toucy și știu din experiență că nopțile de gardă sînt lungi. Pe masă erau cîteva ziare. Am luat unul și l-am frunzărit. Era din iunie, știrile își cam pierduseră din noutate, dar n-avea importanță.

Peste câteva clipe se aprinseră și becurile de-afară. Am lăsat ziarul, am ieșit și am dat o raită în jurul pavilionului. Cu botul în vînt, adulmecînd neliniștit, un ciine străbătu ca o săgeată cărarea. Țigara era pe sfîrșite. Mirosul tutunului avea o savoare aparte. Pentru anotimpul în care ne aflam, noaptea era excepțional de plăcută.

Am strivit cu tocul chiștocul țigării și am intrat în pavilion. Pe pat, se aflau chitite două pături. Le-am desfăcut și le-am scuturat. Erau aproximativ curate.

Am știut că-i în odaie înainte chiar de a fi apucat să spună ceva. N-am întors capul. Continuam să aștern patul. A zis „bună seara“, i-am răspuns la fel, fără exces de căldură.

— Te pot ajuta ?

— Mulțumesc, e gata.

În depărtare, de partea cealaltă a donjonului, un ciine făcu să răsune în noapte două lătrături răgușite, sinistre. Pe perete, un fluture de seară mișca din aripi.

— Am venit să-mi cer iertare pentru azi dimineață...

— N-ai de ce să te scuzi.

— Ți-am spus c-o să merg la eleșteu.

— Și ți-ai schimbat intenția. Zău că nu-i motiv de dramă.

Patul era acum făcut. Nu mai aveam nici o justificare să stau în continuare cu spatele la ea. Cîștigasem doar un mic răgaz. M-am întors.

— Îmi oferi o țigară ?

— Dacă dorești...

I-am întins pachetul de *gauloise*. Luă una. Privirea ei o căuta pe a mea. Mă simțeam stînjinit și știam de ce : o doream pe fata asta.

— Cînd mi s-a spus că ai fost legionar...

Surise drăgălaș.

— ...mi te închipuisem altfel.

— Ca Guerzevici ?

Am scos bricheta din buzunar și am scăpărat. Virginie se apropie.

— Găsești tot ce vrei în Legiune : aventurieri, ghinionişti, mațe-fripte, ticăloși și eroi. Ca peste tot, de altfel. Ochii ei de culoarea cojii de nucă mă fixau.

— Și dumneata însuși.

— Nimic special. Un caz clasic.

Și-a lăsat o clipă ochii în jos, apoi i-a ridicat. Era frumoasă, frumoasă cu adevărat, fără trucaje. Aparținea genului acela de fete cu care oricine în lumea asta ar dori să plece într-o bună zi către o insulă pustie. Dar azi nu mai sînt insule pustii nedescoperite. Și pentru așa ceva e prea târziu.

-- Cum o chema pe soția dumitale ?

— Anne-Marie.

— O iubeai mult, nu-i așa ?

Am întors capul. Din dreptunghiul ușii priveam noaptea, albastră, transparentă.

— Da. Dacă nu te deranjează, prefer să vorbim despre altceva.

Veni lângă mine. Era atît de aproape încît îi simțeam mirosul. Îi văzui gura ridicîndu-se. O clipă mai târziu aveam sub palme pielea ei caldă, vie.

*

Acum obrazul ei stătea lipit de umărul meu. Nu mă mai gîndeam la nimic. Mă simțeam bine. Se mișcă puțin.

— Nu știu nimic despre tine. Nu-ți știu nici măcar prenumele...

Î-am simțit mîna așezîndu-mi-se pe coapsă. I-am luat-o între ale mele.

— Roger, Roger și Virginie, e simplu, simplu de tot... Roger, Virginie...

Stată liniștită, nu mai mișcă.

Roger...

Da ?

Am nevoie de tine, Roger.

Dormeam. Aproape dormeam. Și nu voiam să mă trezesc, în orice caz nu imediat.

— Oricine are nevoie de cineva, Virginie. Depinde... depinde însă pentru ce anume.. Uneori ni se întâmplă să credem că ne înțelegem, că o să dureze mult și apoi ne dăm seama că ne-am înșelat, că la mijloc a fost o neînțelegere... Nu-i lucru ușor să faci unui din doi.

Mi-am strecurat mîna sub capul ei. Atingerea părului ei, a umărului ei îmi producea o senzație plăcută.

Virginie se ghemui în mine.

Vreau să plec de-aici...

Încotro ?

N-are importanța. Altundeva.

Da. Nici mie nu mi-ar fi displăcut să plec altundeva...

Am sărutat-o ușor, cu virful buzelor.

— Virginie... Ascultă-mă, Virginie... N-ai de unde ști... nu-s calul cîștigător, nu miza pe mine... Sînt fițat, fetițo, poliția mă caută. Au poze și fișa mea în toate porturile, la toate punctele vamale, în fiecare comisariat... Fără parale, dezertor, condamnat la moarte în contumacie... Unde să mergem, noi doi ? Unde să te duc, cu presarii scai după mine ?... Îți imaginezi cam ce-ar fi viața noastră ?... Și cît timp o să țină ?... Sînt un om fără viitor, Virginie, sînt un om care nu mai are scăpare.

Cațifelate, ușoare, degetele ei îmi mîngiau pieptul.

— Dar tu, Roger, îți imaginezi tu ce înseamnă să trăiești aici luni și luni de zile ? Ani și ani ? Crezi că-i mai plăcut ?

Am dat din umeri.

— Ești tină ră, ești frumoasă, ești liberă. Cine te împiedică să pleci oriunde, dacă ai chef s-o faci ?

A clipit din pleoape. Știam despre ea mult mai puțin decât știa ea despre mine. Simțeam nevoia s-o chestionez, dar îmi interziceam s-o fac ; ar fi însemnat să mă las și mai tare prins în laț.

Stăteam culcați, întinși unul lângă altul. Se porni să povestească :

— Locuiam într-un sat pe malul mării. Părinții mei aveau o casă mare, înconjurată de vii, care se întindeau pînă la poalele munților. Nu eram bogați, dar nici n-aveam de ce să ne plîngem. Urmam școala la Charchell. Învățam bine. Visam să mă fac medic, ca bunicul, sau stewardesă, ca să pot călători. Apoi au venit evenimentele. Tata s-a prăpădit, apoi și mama, de durere. Nu mai era nimeni ca să se ocupe de avutul nostru. Oamenii se temeau prea tare. Am părăsit liceul. Nu mai aveam bani, n-aveam o meserie, n-aveam nimic. Nici familie nu mai aveam în Franța. Atunci m-a ajutat Ordas. Odinioară cunoscuse pe unul din unchii mei. Acum căuta pe cineva care să știe să facă injecții : e diabetic. Nu eram infirmieră, dar am învățat. După aceea l-am urmat peste tot, în Algeria, în Spania, aici. Asta-i, tot, Roger. După cum vezi, povestea mea e banală, simplă...

Îi mîngîiam părul.

— Și Angelo ? Ce reprezintă el pentru tine ?

Nu-mi puteam stăpîni întrebarea asta. Mă ardea.

— Am fost logodiți „acolo“. S-a terminat.

— Nu e văr cu tine ?

— Nu. O spune el, așa. E nepotul lui Ordas.

Se răsuci pe-o parte și o cuprinsei în brațe, mîlădie și subțire, lipită de mine... Buzele mele îi atingeau tîmpla. Ce ușor era să iubești asemenea fată ! Extrem de ușor !

Ma simţeam bine. Timpul nu mai exista, nu mai exista nici restul lumii. Nu mai eram decît eu şi această plăcere, caldă şi mătăsoasă, împlinită ca o poamă dată în pîrg.

— Roger...

— Da ?

— Am nevoie de tine, ştii ?...

Buzele mele lunecau pe pielea ei.

— Şi eu, Virginie, am nevoie de tine...

Îşi dezlipi obrazul de al meu.

— N-o să plec decît cu tine, Roger.

Privirea ei se cufunda într-a mea. Era sinceră. Îşi puse braţele pe umerii mei. Undeva, în depărtare, lătra un câine.

— Vom pleca. Vom pleca. Virginie : tu şi cu mine, împreună... În aceeaşi clipă i-am văzut pupilele dilatîndu-se. Mie mi se opri răsufllarea : semnalul de alarmă se declanşase.

*

Mi-au trebuit două secunde ca să mă dumiresc. Soneria continua să sune, brutală, stridentă. Am sărit din pat, mi-am înhăţat hainele şi le-am tras pe mine. Graba mă făcea neîndemînic. Virginie se așeză pe marginea patului acoperindu-şi sîinii cu un colţ de cuvertură.

— Nu te mişca, i-am spus, rămîi aici !

M-am năpustit afară. Goneam de-a lungul potecii, cînd s-a produs explozia ; becurile se stinseră toate deodată, soneria tăcu, arme şi automate prinseră să răpăie.

Trăgeau zdravăn şi nu cu pistoale cu dopuri. Rafală după rafală, gloanţele ricoşau piuind de zidurile donjonului, brăzdînd noaptea cu linii roşii şi galbene : erau pe puţin trei sau patru automate care intraseră împreună în acţiune, plus o puşcă mitralieră spre răsărit.

Aveam pistolul strîns în pumn. Din fugă am îndepărtat piedica de siguranţă şi am manevrat închizătorul pentru

mi l încărcă. Bezna mă împiedica să văd mare, lucru, dar nici cei din față nu vedeau mai bine. Economie la muniție însă nu făceau. Riscam să încasez un glonte la întâmpiere, dar altă soluție nu exista, trebuia să galopez mai departe.

La donjon, sala cea mare de jos era luminată. Ustașistul și Djelloul stăteau adăpostiți dincolo de prag. Guerzevici ținea sub braț un Thomson* calibru 45, iar arabul avea pușca sa în mână.

Ustașistul îmi aruncă o căutătură furioasă :

— Unde erai ?

— La pavilion.

— Soileai ?

Nu i-am răspuns. Evident, nici eu, nici Virginie n-avusesem cum să prevedem acest foc de artificii, dar nu era momentul să discut despre asta.

Guerzevici îmi întinse o cheiță plată.

— Ieși prin poarta dinspre nord. Vezi să n-adormi pe drum. Noi venim dinspre vest.

Am luat-o din loc. La început m-am afiat la adăpostul șoproanelor. Auzeam nechezînd caii. Cînd le-am depășit, m-am trîntit pe burtă. Intensitatea tirului nu descreștea. Ca să ajung la poarta de nord era nevoie să parcurg un spațiu descoperit de vreo treizeci de metri. Mă tîram pe coate, cu arătătorul pe trăgaci. Treptat ochii mi se obișnuiau cu întunericul. Un afurisit clar de lună scâlda terenul din față. La trei pași de grilaj, unul din cîini zăcea în iarbă, mort, cu botul căscat și coastele sfărîmate de o rafală.

Ajunsei la poartă. Ca s-o deschid a fost nevoie să mă ridic în picioare și clipele pe care le-am petrecut moșmon-dind la broască n-au fost dintre cele mai încîntătoare. O dată ajuns dincolo, am încuiat la loc. Înaintarea prin pă-

* Tip de pistol-mitralieră de fabricație americană. (N.T.)

dure era mult mai ușoară ; umbrele pinilor și ale mestecenilor se lăteau pe pământ.

Intervenii o acalmie. Răpăitul automatelor se mai domoli. Apoi, pentru câteva secunde, tirul încetă de tot. Cel din față își reaprovizionau, probabil, încărcătoarele. În liniștea ce se lăsase, dinspre donjon veni un zgomot de sticlă spartă : pesemne geamurile unei ferestre.

Înaintam, încetișor, prin pădure, curbat în două. Sub tălpi, în ciuda precauțiilor mele, trosneau crenguțe. Am descris un arc de cerc, pentru a merge, la distanță, paralel cu gardul. Din dreapta luminișului, pușca mitralieră slobozi o rafală lungă, densă, îndărătnică. Thomson-ul îi răspunse.

Continuam să mă furișez. Deodată zării un om. Stătea în genunchi la vreo zece metri de mine, lângă un tufiș, cu silueta neagră în lumină. În mână strîngea un automat MAT-49.

Am ridicat pistolul. Sînt un bun țintaș și, la distanța asta, nu era nici o problemă să-l nimeresc. În aceeași clipă omul întoarse capul. Ne-am privit în ochi. Nici unul dintre noi n-a tras. Omul de lângă tufiș era locotenentul Barthe.

*

Am coborît privirea. Cînd am ridicat-o, dispăruse. Cu toate astea, eram sigur că nu mă înșelasem.

Mai încolo i-am întîlnit pe ustașist și pe Djelloul. Nu mai trăgea nimeni. Liniștea se așternuse peste tot.

V

Adoua zi am făcut inventarul pagubelor. La donjon mai nimic : ziduri scrijelite, geamurile făcute țândări ; gardul însă suferise mult. În partea de răsărit, acolo unde se produsese explozia — după toate probabilitățile o încărcătură de plastic — grilajul fusese smuls pe o distanță de patru metri, unul din stâlpi retezat la nivelul solului, altul răsturnat, iar circuitul electric întrerupt. În plus, doi dintre cîini fuseseră uciși.

Djelloul încarcă hoiturile într-o roabă și plecă să sape o groapă în care să-i arunce. Guerzevici și cu mine făcuserăm o mică recunoaștere în jurul luminișului. Ordas nu socotise necesar să se deranjeze. Nici măcar nu venise să arunce o privire.

În cîteva locuri din pădure, în general cam la vreo zece metri de gard, găsirăm cartușe de 9 mm, 7,65 și 11,43. Mai dădurăm, de asemeni, și peste un lăcaș de tragere pentru pușcă-mitralieră, amenajat rudimentar din cîteva pietre așezate în chip de parapet. În rest, nimic. Guerzevici observa toate acestea morocănos, cu fruntea încrețită, clătînînd din căpățîna sa mare, cu dinții strînși. L-am imitat.

Ne-am reîntors împreună în sala cea mare de jos. În timpul cît am lipsit, madam Françoise ne pregătise cafeaua. La un moment dat, Guerzevici îmi spuse că va tre-

bui reparat gardul și circuitul. I-am răspuns că mă voi ocupa de treaba asta dar că va fi nevoie de câteva zile ca să repun totul în ordine.

O bună parte din noapte mi-am petrecut-o cugetînd. După cele întîmplate, dobîndisem măcar o certitudine : nu de poliție ne feream noi, deși aș fi preferat-o, în ciuda situației mele. Pentru mine era mai rău așa. La început, cînd fusese vorba să vin aici și să lucrez pentru Ordas, îmi închipuisem că nu poate fi vorba doar de instalarea unui semnal de alarmă și că s-ar putea să se lase și cu niscaiva bubuială, dar această coincidență, faptul că tocmai împotriva locotenentului Barthe trebuia să mă bat era neplăcută. Era ca și cum mi s-ar fi cerut să trag în cineva dintr-ai mei, în tata de pildă...

Firește, n-aveam nici o vină. De unde aș fi putut ghici ? În iunie '62, în momentul marelui exod, cînd comandourile Delta au părăsit Algeria, iar eu am sosit în Spania, am auzit că locotenentul Barthe era în Germania. La fel și mai tîrziu, cînd mă aflam la Paris, după ce fusesem expulzat, diverși prieteni m-au asigurat că Barthe nu-i în Franța. I-am văzut semnătura pe manifeste prin care anunța că luptă mai departe alături de șefii Organizației. Vag, știam și eu, ca și toată lumea, că între șefi nu domnește acordul cel mai deplin, că sînt tot soiul de zîzanii, de certuri, că nu se înțeleg asupra politicii de urmat, că unii dintre ei încearcă să arunce în spinarea altora răspunderea pentru eșecul nostru...

Ce era însă Ordas ? Ce rol juca el, cu mutra lui fleșcăită și cu ochii săi injectați, în toată această poveste ? Noaptea trecută, locotenentul Barthe și băieții care erau cu el nu trecuseră la asalt. Se mulțumiseră să arunce în aer grilajul și să ne mitralieze. Ca să folosim terminologia militară, ne hărțuiseră și atîta tot. De ce ?

O singură persoană dintre cei de-aici mi-ar putea răspunde, fără îndoială, la toate aceste întrebări : Virginie. Ea trăia de multă vreme alături de Ordas. Ea îl urmăse de cînd plecaseră din Alger. Ea trebuia să știe...

Cinstit vorbind mă cam săturasem de donjonul lugubru și de locatarii lui. După cele întîmplate azi noapte, hotărîrea mea era gata luată : de vreme ce Virginie dorea să plece, vom pleca. Dar mai întîi, trebuia să-i vorbesc.

Guerzevici îmi atinse brațul.

— Ia Peugeot-ul sau, dacă preferi, Mercedes-ul. O conduci pe Jeannine pînă la Paris, și-o aduci îndărăt. O plimbare. Îți mai primenești nișel ideile. Pleci îndată. Lasă pistolul aici, s-ar putea să fie vreun control, nu se știe niciodată...

Făcui o grimasă. Pica rău. Dacă plecam la Paris, însemna că n-am s-o văd pe Virginie decît la întoarcere. Și nu era vorba numai de faptul că așteptam de la ea niște explicații. Nu, fata începuse să-mi lipsească.

— Cînd ne întoarcem ?

— Seara.

— Ce faci acolo ?

— Tu nu faci nimic. Jeannine se duce să caute o damă pentru patron.

Ce mai, ca-n casele bune de pe vremuri... dar personal n-aveam nici un chef să mă amuz.

— Și Angelo ? Nu poate ? E obosit ?

Ustașistul rînji.

— E bolnav. Are gripă...

Rînjii la rîndul meu :

— Slavă Domnului ! Mă temeam să nu fi încasat vreun glonte, e grozav de imprudent să te expui așa.

Ustașistul îmi făcu cu ochiul. Îmi turnai o altă ceașcă de cafea. Speram că Virginie va coborî. Trăgeam de timp. Era idiot. Exceptînd dimineața de ieri cînd venise la mine

în cameră, de obicei n-o vedeam apărînd niciodată înainte de ora 11 sau 12..

— Jeannine nu știe să șofeze ?

— Ba da.

— Și nu poate s-o facă singură ? E nevoie de mine să-i țin lumînarea ?

Guerzevici puse ceașca pe masă. Ochii îi rîdeau.

— Ea a cerut s-o însoțești... Se pare că o dată, la Paris, a vrut unul s-o violeze...

De data asta rîsei cu poftă.

— Tipul ăla era pesemne vicios fără pereche !

Ieșirăm în pragul ușii. Deasupra copacilor, soarele se ridica galben, aproape albicios, fără căldură.

— A insistat să fii tu. N-ai de ce să te plîngi, Haudouin. Probabil ești genul ei...

Tocmai atunci se ivi și frumoasa Jeannine, gomoasă foc, în haină de vizon, mă rog, frumos, și încălțată cu niște pantofi ale căror tocuri erau cu siguranță, sub raportul atitudinii, tot ce poate fi mai grozav, exceptînd cataligele ciobanilor din mlaștini. Cum de izbutea să meargă cu asemenea drăcii în picioare ? Mister. Fapt e că se descurca desful de bine. Poate că din punctul de vedere al esteticii pure, nu era chiar lucrul cel mai reușit, dar cum își cambra teribil șoldurile ca să nu aterizeze cu nasul în răzoarele cu flori, perspectiva bustului său era dintre cele mai plăcute. Am escortat-o pînă la Mercedes, mergînd alături, gata s-o susțin dacă va fi nevoie. I-am deschis, politicos, portiera și-am ajutat-o să se instaleze. Am urcat apoi pînă la mine în cameră și mi-am ascuns pistolul sub pledul de pe pat.

La nouă treizeci și cinci am plecat. Conduceam pentru prima oară un Mercedes 300. Tabloul de bord își dăduse toată osteneala să semene cu acela al unui Boeing. Pe la manete și butoane n-am prea umblat de teamă să nu de-

clanșez cumva scaunul ejectabil. În rest însă, puturos ca un bivol. Carburatorul ? Aprinderea ? Ceva nu mergea cum trebuie. Cum nu sînt mecanic și cum totuși mașina înainta, m-am mulțumit și eu să apăs pe accelerator : 100... 110... 120... 125... Peste, imposibil.

Jeannine urmărea drumul fără să-l vadă, cu ochii în gol. Mă așteptasem, știind că ea fusese cea care insistase s-o însoțesc, la o revărsare de alintături drăgăstoase. Părea preocupată. Poate că-și schimbase părerea în ceea ce mă privește, poate că nu-i mai plăceam. De altfel, și eu preferam să mă lase-n pace. Nu-s amator pentru genul ăsta de muieri. Știu din experiență ce anume au în scăfir-lie și mi-am zis întotdeauna că trebuie să fii fraier ca să te prinzi.

Am depășit Montargis, Nemours, Fontainebleau. O dată ajunși pe autostradă, mi-am zis că n-ar fi rău să flecăresc puțin cu ea, așa, ca să recunosc terenul. Mi-am luat aerul cel mai inocent cu putință și i-am spus, candid :

— Îți face probabil plăcere să revezi Parisul după atîta timp petrecut la țară... chiar dacă-i vorba de o singură zi...

Jeannine își trase poalele mantoului peste picioare.

— Întocmai...

Tonul era glacial. Am căutat alt subiect de discuție.

— A fost o noapte dată dracului, ce zici ?

— Da.

— Se trăgea, nu glumă... Puteam ajunge cu toții la cimitir în doi timpi și trei mișcări...

Jeannine încruntă din sprîncene.

— Ești plătit, nu ?

Mi-a întors-o. Era dreptul ei. După tartina pe care i-o servisem data trecută, cînd ne întîlniserăm la eleșteu, n-aveam voie să mai zic nimic.

Am aprobat-o dînd din cap.

— Așa-i sînt plătit. Dar nu prea grozav.

Se deșteptă ca prin farmec. Deveni amabilă.

— Știi, sîntem cu toții în aceeași situație... în sfîrșit... nu chiar cu toții... De pildă, Guerzevici... El, unul, nu-i neglijat...

Scosei un „Ah“, nu prea frumos. „Ah“ conținînd mirare, invidie, descumpănire.

Jeannine continuă :

— Știi cît ia pe lună ?

— Nu.

— Cinci sute de mii, adică cinci mii de franci noi !

Nu era exact ceea ce voiam să aflu, dar dacă așa stăteau lucrurile, asta îmi dădea de gîndit. Suma era măricică, fie și pentru o gorilă din cele mai bune.

— Iar eu de patru ori mai puțin ! am zîs.

— Și cu toate astea, faci cît face el și riști cît riscă și el !

Jeannine se îndreptă și mă învălui cu privirea.

— Nu găsești că bogătașii ăștia au noroc ? Pot să-și cumpere tot ce le pofteste inima... să facă ce vor.. să aibe mașini frumoase...

— Într-adevăr, au mult noroc.

— Ți-ar place să ai bani ?

— Oho !

— Ce-ai face cu ei ?

— Mi-aș cumpăra tot ce mi-aș dori.. Aș avea o mașină grozavă... M-aș lansa în afaceri pe cont propriu...

— În Franța ? Acasă, în Elveția ?

— În Turcia !

Se holbă la mine.

— În Turcia ?

— Întocmai. Fiindcă acolo-s mulți oameni care au mușchi, dar prea puțini care au creier. Așa stînd lucrurile, mi-aș face cu siguranță o situație strălucită.

Jeannine mă privea cu sprîncenele încruntate, întrebîndu-se dacă bat cîmpii sau vorbesc serios. Evident, glumeam. N-ar fi trebuit s-o fac, dar nu mă putusem stăpîni. Mă înveseleam flecărind cu pipița asta. Și-n plus, eram fericit. Mă gîndeam la Virginie. Eram, ca să le spun lucrurilor pe nume, îndrăgostit.

Discuția noastră se opri aici. Ajunsesem la Paris. Frumoașa Jeannine îmi ceru s-o duc la Place Blanche, unde am și lăsat-o. La ora șase urma să ne regăsim într-un bar din Place Pigalle a cărui adresă mi-o dădu. Am demarat. După toate săptămînile astea petrecute la donjon, mai că uitasem cît de complicat e să circuli prin Paris. Avui parte de două „dopuri“ de toată frumusețea, cu respectivele concerte de clacsoane, dar fără vreun incident notabil. Cîm n-aveam ce face, am dat pe la Minge, în strada Rodier. Nu era acasă și portăreasa îmi spuse că-i plecat de-o săptămînă. M-am dus atunci la barul unde ne întîlneam, din strada Grange-Batelière. Călcasem însă cu stîngul. Nu-l știam pe nici unul din cei care se aflau acolo, și nu era nici Nick la bar — pesemne avea ziua lui liberă.

Am prînzit la Chartier în strada Faubourg-Montmartre, apoi m-am plimbat puțin. Mercedes-ul îl parcasem lângă Hôtel-des-Ventes. Ca să-mi omor timpul am intrat într-un mic cinema. Și zău că n-am dat banii de pomană. Pe ecran, un tînăr frumos și musculos, în șort și botine scotea untul dintr-o duzină de zdrahoni, scîrboși și ticăloși, mai răi decît maimuțele. Și nu trăgea chiulul, îi cotonoagea de zor, fără pauză de prînz. Cînd se plictisea să stoarcă zerul din împutiții de malaci, mai sugruma cîte un leu ori făcea arșice un crocodil. Dacă am înțeles bine, tînărul respectiv își fixase sarcina să instaureze o dată pentru totdeauna pacea în univers : inutil să mai spun că treabă avea destulă.

La șase fix eram la întâlnire. În fața cabaretului era o bucată de trotuar liber, exact cât să parchez mașina. Am intrat și-am comandat un coniac. Interiorul era al unui clasic local „storce-francu“ destinat turiștilor și provincialilor. Eram numai doi clienți, mari și lați. Celălalt se instalase în fundul sălii, lângă o draperie. Pe masă, o sticlă de șampanie, o fată în dreapta, pe banchetă, alta în stînga cu niște genunchi rotunzi și o toaletă din cele mai sumare și mai lesnicios demontabile. Tipul mîngîia coapsele uneia, curtînd-o în același timp pe cealaltă. Ca și Macistele de pe ecran, era și ăsta un om extrem de ocupat.

N-a trebuit să aștept mult, dar între timp am fost oricum silit să resping asaltul domnișoarelor din echipa localului, care ba țineau morțiș să-și sărbătorească împreună cu mine ziua lor de naștere, ba veneau cu alte propuneri năzdrăvane. Ca să nu bat la ochi, am comandat un pahar pentru cea mai puțin nasoală din toate și m-am făcut că nu bag de seamă că whisky-ul ei dublu era de fapt ceai rece. În centrul ringului de dans, o jună melancolică își lepăda, unul după altul, veșmintele pe parchet. Nu era rău făcută, dar nici părinții ei nu ajunseseră la sapă de lemn plătindu-i profesori de dans. O făcea, cum s-ar zice, din instinct.

Frumoasa Jeannine își făcu apariția escortată de un tip. Veniră la masa mea. Strîngeri de mînă, salutări. Ea îi spunea domnul Pierre. Era un bărbat vînjos, cu părul negru, nu prea țipător îmbrăcat — moda asta trecuse — dar cu înfățișare și maniere de pește. Erau amîndoi veseli și puși pe amabilități.

— Nu s-ar putea zice că te-ai plictisit așteptîndu-ne, îmi spuse Jeannine aruncînd o privire afectuoasă demoazelei de lângă mine.

Cu autoritate, domnul Pierre comandă o sticlă de șampanie. Am știut că-i corsican din clipa în care a deschis

gura. Avea mâini mici și îngrijite, cu unghiile făcute. Părea să aibă între patruzeci și patruzeci și cinci de ani.

— Jeannine mi-a povestit despre dumneata, mi se adresa el jovial. Cum și eu sînt un vechi chipiu alb,* am ținut să te cunosc.

Era tot numai zîmbete. Ciocnirăm. În continuare îmi istorisi două sau trei din isprăvile sale de pe vremea cînd bătea Sahara. Aflai astfel că o dată fusese mușcat de un scorpion și o ștersese din spital tocmai în momentul cînd doctorul își ascutea fierestrăul ca să-i amputeze piciorul. Era o conversație încîntătoare. Bineînțeles, nu exista strop de adevăr în toate balivernele lui. Tipul ăsta se înrolase în Legiunea Străină cînd s-au înrolat și Stan și Bran ** ba i-a avut chiar camarazi de batalion.

— Noi, chipiile albe, trebuie să ne întrajutorăm, spuse el ca o concluzie...

Ciocnirăm din nou. Sticla se golise. Frumoasa Jeannine își înghițise partea ei, eu o lăsasem mai moale. Țineam să-mi păstrez mintea trează. Toată această revărsare de dragălășenii, cu șampanie și zîmbete, mă îndemna la prudență. Domnul Pierre avea în cap o idee, iar eu voiam s-o cunosc.

O privire aruncată la un moment dat fetei cu care eram, o făcu pe aceasta s-o șteargă. Sosise clipa afacerilor serioase.

Se plecă înainte, gen marele inchizitor. Avea ochi frumoși.

— Nu-i prea rău acolo unde ești acum ?

— Nu prea. Merge.

* Denumire dată celor din Legiunea Străină după chipiurile albe pe care le purtau. (N.T.)

** Aluzie la un film făcut prin anii '30 de comicii americani Stan Laurel și Oliver Hardy, „Stan și Bran în Legiunea străină”. (N.T.)

— Dar nici prea bine ?

— Există și mai bine.

Frumoasa Jeannine socoti că-i momentul potrivit să arunce și ea pe taler o vorbuliță, susurată ușor, dar grea de sensuri, decisivă :

— Domnul Pierre ar avea poate să-ți propună ceva.. S-a gândit la dumneata... I-am spus că poate avea încredere în dumneata... e o chestiune interesantă...

Eram numai urechi. Domnul Pierre se rezemă cu spatele de banchetă. Mă țintui o privire de oțel călit, calitatea-ntii, extravirilă, o privire de șef :

— Interesantă, dar nu pentru un fiștecine... Interesantă pentru un om dinamic, întreprinzător, hotărît să-și facă un capital...

Mă umflă din nou risul. Izbutii să mă stăpînesc. Cei doi făceau un cuplu de tot hazul. Pentru copiii de opt ani, numărul lor era exact ce trebuia ; pentru adulți însă, cam ducea lipsă de fantezie.

— Și despre ce treabă ar fi vorba ?

Domnul Pierre își ciupi nasul cu degetele.

— Azi nu-ți pot explica totul la bani mărunți. Mai sînt unele lucruri de pus la punct. E o afacere babană. Dacă intri în combinație, intri ca asociat, ca brațul meu drept...

Jeannine îi atinse mîna.

— Domnul Haudouin ar vrea să se instaleze în străinătate... L-ai putea ajuta și-n chestia asta...

— Desigur, spuse el, firește...

Apoi continuă netezindu-și batista de la piept.

— Dacă ții să pleci în străinătate, afacerea asta este exact ce-ți trebuie : prilej să te refaci punînd mîna pe-o sumă serioasă, cu care ai putea să mai schimbi peisajul, călătorind în clasa-ntii și să scapi de grija viitorului, dom-

nule Haudouin. În plus, am prieteni care s-ar putea să-ți fie folositori, să-ți ușureze lucrurile la graniță...

Și-mi vorbi îndelung de amicii săi, foarte bine plasați, foarte influenți. Am priceput că bătea apa-n piuă și că-n seara asta n-o să-mi mai spună nimic. Mi-am golit paharul. Sticla de șampanie o plăti el, dar coniacul și paharul de ceai rece — facturat la prețul aurului lichid — am ținut să le plătesc singur.

Ieșind, am avut surpriza să descopăr, pe bancheta din spate a Mercedes-ului, o jună, o brunetă plinuță și de loc urită care ne aștepta cuminte. De data asta nu s-au mai făcut prezentări.

Plecarăm. Noaptea era de cerneală. Pe drum, frumoasa Jeannine îmi mărturisi pe tonul cel mai confidențial că făcusem o impresie excelentă domnului Pierre, că viitorul îmi era asigurat și că datoria mea de căpătii era să-mi țin gura. I-am răspuns că așa voi face.

Cînd am ajuns, era aproape unsprezece. Djelloul ne-a deschis poarta. Am lăsat în plata domnului Mercedesul, pe Jeannine, și pe demoazela cu care venise și m-am dus la bucătărie să îmbuc ceva în fugă. Mi-am preparat un sandvici pe care l-am înghițit din patru mușcăături, am dat pe gît un pahar cu lapte rece și am încheiat cu un măr.

Deși mă simțeam obosit, voiam totuși s-o văd pe Virgine. Știam unde-i camera ei ; în turnul dinspre nord, sub mirador. Am început să urc scara. Îmi bătea inima la fel ca și atunci cînd am avut prima întîlnire, cu ani în urmă, cu o puștoaică despre care acum nu numai că nu-mi aduc aminte cum arăta la față, dar nici măcar ce culoare de păr avea. Și, Doamne, cît o iubisem ! Trei săptămîni pe puțin, gata-gata să mor...

Ajuns pe coridor, am luat-o la stînga, către scara în tirbușon a turnului. Cum nu țineam să fiu văzut, nu aprin-

sesem lumina și pășeam fără zgomot. Brusc m-am împiedicat de ceva care mișca și gemea.

Senzația a fost din cele mai neplăcute. Eram neînmormat și nici nu vedeam nimic. Am scăpărat un chibrit. Ustașistul zăcea lungit de-a curmezișul coridorului. Am crezut la început că e rănit, dar cînd am ingenuncheat lîngă el, am priceput: putea a basamac așa de tare încît ar fi putut ameți toate muștele dintr-o singură răsufolare.

O clipă m-am gîndit dacă n-ar fi mai bine să-l las acolo unde era și să-mi văd de drum. Dar am cedat îndemnului inimii. Am fost și eu beat la viața mea și știu ce bine e cînd amicii te adună de pe drumuri. L-am apucat deci de subțiori și am început să-l tîrăsc spre odaia lui. Era al dracului de greu, animalul. Căpățîna lui cheală i se bălăbănea pe piept. În disperare de cauză, l-am săltat în cîrcă, de-a latul umerilor, și așa l-am cărat în hogeacul lui din capătul coridorului.

Intram pentru prima oară la el. Am aprins lumina. Odaia ustașistului era mai mare decît a mea, dar nu cu mult, și sumar mobilată. Ceea ce am remarcat însă de îndată, erau sticlele goale, dosite neîndemînatic peste tot : tescovină, rachiu, coniac, totul într-o cantitate care ar fi putut stinge setea unui regiment dacă ar fi fost pline. Pe peretele din dreapta ușii, sub un crucifix, erau atîrnate două fotografii : una mare, și alături, una mică de tot, înfățișînd o bătrînă, cu un bariz negru, legat strîns în jurul capului, stînd în fața intrării unei biserici.

O dată întins pe patul său, Guerzevici începu să dea semne de viață. Ieșea din letargie. Ochii săi, albaștri, tulburi și inexpressivi, se ațintiră asupra mea.

— Tu ești, Haudouin...

— Eu. Dormi, mîine o să te simți mai bine...

Am dus mîna la întrerupător. Ustașistul m-a oprit.

— Așteaptă... Așteaptă, camarade.

Limba i se împleticea.

— Ești un bun legionar, Haudouin... un bun legionar, un legionar credincios... credincios... un adevărat prieten...

Rîse într-un fel ciudat, de parcă ar fi spus cine știe ce chestiune caraghioasă, dar pe care numai el putea s-o priceapă. Era cumplit de beat.

— Eu sînt un bun prieten, dumneata de asemenea, dar programul e următorul : acum îi tragi un pui de somn, iar mîine, la deșteptare, flotări la piciorul patului.

Ustașistul însă se ridică într-un cot și mă întrebă :

— Haudouin... Te poți întoarce acasă, la tine-n țară ?

— Nu.

Mă călca pe nervi. N-aveam nici un chef să vorbesc despre toate aceste lucruri.

— De ce nu poți ?

— D-aia. O știi prea bine. Fiindcă presarii au difuzat în toată Europa fișa mea și fiindcă acasă mă așteaptă un mandat de arestare...

Avea gura deschisă și falca de jos îi atîrnia. Era urît și trist. Dădu din cap, lugubru.

— Nici eu nu pot... Știi de ce, Haudouin ?

— Nu. Ai să-mi povestești altădată.

Aș ! Mai degrabă dezbăteau probleme de logică cu un rinocer. Mă înhățase de mîneacă și nu mă lăsa.

— Uită-te... Uită-te, Haudouin... Mă recunoști ?

Îmi arăta poza cea mare atîrnată sub crucifix : un grup de bărbați în picioare pe o terasă, doi trei în uniforma Wehrmacht-ului, ceilalți în negru, cu toții pozați în fața unor drapele și colonade. Cel din mijlocul grupului, în prim plan, era Hitler. Purta redingotă și ținea mîinile încrucișate. L-am recunoscut și pe cel care stătea în stînga lui, un bărbat solid, cu sprîncene stufoase, favoriți groși și niște

urechi uriașe, îmbrăcat în pantaloni de călărie și încălțat cu cizme : Ante Pavelici. Restul îmi erau necunoscuți.

Guerzevici insita :

— Nu mă vezi ? Nu mă recunoști, Haudouin ? Și împunse cu degetul arătător pe unul din tipii în uniformă neagră, un tânăr care stătea chiar lângă Pavelici.

Într-adevăr, ochii... mari, albaștri... capul masiv și rotund... Avea însă păr pe vremea aceea.

— Ei da, zisei, se-nvîrte roata !

Sincer vorbind, cele aflate nu mi-l făceau pe Guerzevici mai simpatic. Nu mă privea, firește, ce putuse face el în trecut. Dar din câte auzisem vorbindu-se pe vremea când eram în Legiunea Străină, bandele Statului Național Croat* realizaseră în timpul războiului tot ce se putea imagina mai desvîrșit în materie de atrocități. Comparativ cu ei SS-iști erau niște umanitariști. Sate întregi exterminate, necruțîndu-se nici femeile, nici copii ; evrei îngropați de vii sau arși ; limbi smulse din gură, ochi scoși ; un episcop ortodox potcovit la picioare ca un cal ; hălci de carne omenească atîrnată în cîrligele măcelăriilor din Glina, din Bielovar...

Mă trăgea de mîneacă.

— Pricepi Haudouin ?... Nu pot... Nu pot..?

— Pricep, am răspuns.

Mi-am desprins brățul din strînsoarea lui și i-am zis :

— Bun. Continuăm mai tîrziu. Salut !

Am ieșit și am luat-o pe coridor pînă la turnul de miazănoapte. Scara urca într-o spirală strînsă. Ajuns în fața ușii, am ciocănit ușor de două ori. Apoi încă de două

* După invadarea Iugoslaviei de către trupele hitleriste (aprilie 1941), Ante Pavelici, reprezentant al dreptei fasciste și fondator al partidului separatist ustașist, a creat, cu binecuvîntarea Germaniei fasciste, așa-zisul Stat Național Croat. (N.T.)

ori, mai tare. Totul era cufundat în tăcere. Nu răzbătea nici un zgomot.

Am mai ciocănit o dată. Imposibil să nu fi auzit. Și imposibil să nu-și închipuie că e vorba de mine. Dacă nu venea să-mi deschidă însemna că nu vrea. Poate că scara de ieri îi fusese de ajuns și dorea să-mi dea de înțeles lucrul acesta. Sînt femei care te aruncă la gunoi, după întrebuințare, ca pe o coajă de lămîie stoarsă. Îmi închipuisem altceva. Îmi construisem un film frumos. Am fost întotdeauna un imbecil în materie de femei. Nu mai eram un licean, dar totuși eram dezamăgit. Chiar foarte tare. Și eram furios pe mine însumi pentru că am putut fi atît de tîmpit, atît de fraier. Așa-mi trebuia... Să mă învăț minte și să n-o mai fac pe Romeo...

Am coborît, tot pe întuneric, rumegîndu-mi decepția. Eram prea înciudat ca să mă mai uit bine unde pun piciorul, așa încît, ajungînd pe palier, m-am pocnit de pendula aflată acolo, ceea ce mi-a oferit pe dată pretextul de a da drumul unui puhoi de înjurături. Pînă la urmă am izbutit totuși să descopăr care-i ușa camerei mele. Am intrat.

*

Trei secunde am rămas perplex, ca un idiot. Își rînduise frumos hainele pe spătarul scaunului și-și pusese pantofii — niște mocasini — la piciorul patului. Era culcată, cu părul ei negru revărsat peste pernă, cu pătura trasă pînă sub bărbie. Privirea îi era caldă și șăgalnică.

— Virginie... Mă așteptai ?

Era exact genul de întrebare tîmpită, care te face să roșești de rușine, cînd te gîndești, treaz fiind, la ce-ai spus. Îmi venea greu să pun ordine în idei. După toate cîte îmi trecuseră prin cap în fața ușii ei, mă simțeam josnic.

— A fost frumos Parisul ?

— Dezgustător. Lipseai tu.

M-am apropiat de ea. S-a ridicat în pat și pledul a lunecat, dezgolindu-i sînii. Mi-am lipit gura de gura ei, regăsindu-i parfumul.

— Virginie...

— Roger...

— Știi, credeam...

Mi-am înghițit cuvintele. Ar fi însemnat să murdăresc totul. Îi mîngîiam spatele. Avea un spate frumos, îngust, catifelat, rotund.

— Mi-ai lipsit, iubito. Mult.

— Și tu mi-ai lipsit, Roger.

Puteam să-mi repet mult și bine că ar fi trebuit să mă împotrivesc, de astă dată era însă prea tîrziu : o iubeam. Și nici un fel de rațiuni — fie ele bune ori rele — nu mă mai puteau desprinde de ea. Așa stăteau lucrurile.

*

— Îl cunoști pe locotenentul Barthe, Virginie ?

Stăteam culcați unul lîngă celălalt, cu brațul meu trecut pe sub umerii ei. Patul era prea îngust pentru două persoane, dar nu regretam.

— Nu, Roger. Cine-i ăsta ?

— Ofițerul care-mi era comandant de pluton în Algeria. N-ai auzit pronunțîndu-i-se numele ? Nimeni nu l-a rostit ? Ești sigură ?

— Sigură. Niciodată. De ce ?

Am căzut pe gînduri.

— Așa... Nu știu nici eu exact de ce, iubito.

Stătea liniștită, fără să miște. Îi respiram parfumul și-i simțeam corpul destins, domolit, suplu, calm și catifelat.

— Ce a fost cu încăierarea de aseară ? De ce ne-au atacat ? Trebuie să ai o idee...

— Banii.

Deci asta era.

Virginie se răsuci pe o parte și-și puse mîna pe pieptul meu. Aveam pe buze părul ei.

— Ce-i cu banii ăștia ? Trebuie să mă lămurești, iubito. De unde vin ?

— Din Algeria.

— Și nu-i aparțin lui Ordas, așa-i ?

— Așa-i. Sînt ai nimănui.

În privința asta mi-am făcut și eu o părere.

— Ba da. Vrei să-ți spun eu adevărul ? Sînt paralele Organizației. Nu poate fi vorba decît de paralele Organizației. Nu poate fi vorba decît de asta. Sute de băieți au scuipat sînge, au atacat bănci și au sfîrșit la Ile de Ré* sau în fața plutoanelor de execuție, pentru ca domnul Mesnil să-și facă valiza în momentul în care totul s-a dat peste cap și s-o șteargă umflînd cu el și fondurile !

— Ce poți face tu, Roger...

— Cine știe...

Bănuisem încă de la început că trebuie să fie vorba de ceva în genul ăsta. Mă dezgusta.

Îmi aduse aminte de cele povestite de Jeannine, atunci la heleşteu : istoria cu lingourile de aur din pivniță, I-am repetat-o Virginiei, care a izbucnit însă în rîs :

— E nebună, Roger !... E nebună...

— Crezi că a inventat-o ? O socotiți capabilă de atîta imaginație ?

— Nu neapărat pe ea. S-ar putea că i-o fi spus chiar Ordas. Dar dacă a făcut-o, și-a bătut joc de ea. Îți dai seama că nu-i într-atît de idiot încît să păstreze aici banii

* Insulă din Oceanul Atlantic, situată în dreptul orașului La Rochelle, loc de detențiune pentru condamnații la închisoare pe viață sau deportare. (N.T.)

ăştia. I-a depus pe la diverse bănci şi sub diverse nume în Franţa, dar mai ales în străinătate.

Într-adevăr, acest lucru părea verosimil. Nimeni nu cumpără tone de lingouri de aur cînd e urmărit de poliţie şi-n orice clipă poate fi nevoit s-o şteargă cu primul avion.

— Cu siguranţă că are totuşi ceva parale şi aici ?

— Puţine de tot ; exact, cît trebuie pentru cheltuielile curente.

— În cazul ăsta dacă înţeleg bine, nu există nimic la donjon care să tenteze un hoţ ?

— Ba da: timbrele. Ordas primeşte de la Londra şi de la New York timbre extrem de rare care valorează bani grei. Le poartă întotdeauna cu el într-un portofel. E tot ce poate fi mai uşor de transportat în cazul unui dezastru şi pot fi vîndute fără probleme.

M-am gîndit la locotenentul Barthe. Nu-l vedeam defel atacînd donjonul ca să recupereze o colecţie de timbre, fie ea şi preţioasă. Nu, ceva nu era în regulă aici...

— Timbrele astea, le-ai văzut ?

— Da, o singură dată.

— Şi-n afară de tine, cine mai ştie de existenţa lor ?

Mă privi.

— Habar n-am, Roger. Poate Guerzevici.

— Dar Angelo ?

— Cred că şi el.

— Cam cît valorează după tine, aceste faimoase timbre ?

Făcu o mică grimasă.

— Două-trei milioane.

— Franci vechi sau noi ?

— Noi.

Șuierai ușor printre dinți. Două sau trei milioane de franci noi era o sumă ce putea să suscite numeroase tentații. Așa se și explicau unele lucruri.

— Se pregătește o lovitură, i-am spus. Ce anume, nu știu, dar în treaba asta e virilă Jeannine și câțiva amici de-ai ei.

Virginie se ghemuie în mine.

— Sînt de partea ta, Roger. Sînt de partea ta, orice s-ar întîmpla.

O sărutai pe virful nasului. Eram fericit simțindu-i brațele încolăcindu-mi gîtul și mijlocul ei flexibil între palmele mele.

— Îți iubesc pielea, i-am spus. Iuoresc totul din tine. Apoi am vorbit foarte puțin.

VI

Există, din fericire, anumite senzații care te fac să uiți porcăriile existenței. Una din aceste senzații a fost și cea pe care am încercat-o trezindu-mă. Brațul meu era anchilozat și totuși nu mi l-am degajat imediat. Dormea lipită de mine. Obrazul îi era odihnit și neted. Avea o respirație regulată și părea și mai tânără.

Mi-am plimbat ușor vârful degetelor peste sprâncenele ei, peste buze. S-a mișcat în somn. M-am dat jos din pat, am cules pledul care lunecase de pe noi în timpul nopții și am acoperit-o.

Ca și-n alte dimineți m-am bărbierit cu apă rece. O ciupitură de brici sub bărbie. Ce mai contau aceste mici mizerii ! Toată ființa mea era numai cîntec.

Isprăvisem cu dichiseala cînd a deschis ochii. Am revenit lingă pat. S-a săltat ușor și am cuprins-o în brațe...

Am coborît împreună. Virginie a făcut cafeaua. Era încă devreme. Ne-am așezat la masă și am mîncat.. Mi-era o foame de căpcăun. Am înghițit o jumătate de jimblă. Mă privea cum mîncam, cu zîmbetul în ochi și în colțurile gurii. O dată chiar mi-am așezat mîna peste o mînă a ei. Voiam să fiu sigur că nu visez, că totul e altceva.

La un moment dat a intrat Angelo. Ne-a aruncat o privire pe sub sprîncene. Virginie stătea cu spatele la el. Afișa obișnuitul său aer disprețuitor și perfid. Nu m-am supărat cîtuși de puțin. Nu eram gelos pe el, nu-i purtam

pică. Și întrucît îi plăcea muzica i-l abandonam din toată inima pe Enrico Macias.

Tot cu Virginie m-am dus pe la grajd să ne ocupăm de cai. Eu le-am schimbat paiele, iar ea le-a adus mere pe care apoi le-am tăiat în bucăți. După aceea, Virginie a urcat la ea în odaie ca să se schimbe. Urma să meargă împreună cu madam Françoise pînă-n comună, la Toucy, să facă niște cumpărături.

O bună parte a dimineții mi-am petrecut-o reparînd gardul, în partea de răsărit, acolo unde fusese aruncat în aer. Se făcuse frig. După zilele de căldură pe care le avusesem, venise brusc iarna.

Tocmai mă trudeam să scot din pămînt stîlpul răsturnat, cînd am zărit-o pe frumoasa Jeannine. Întrucît o vedeam pentru prima dată în lumină, am presupus imediat că această plimbare nu era rodul unei simple întîmplări. De altminteri se îndrepta direct spre mine ; mantoul ei de vizon era întredeschis lăsînd să se vadă rochia sa galbenă. De astă dată însă purta ghetuțe.

Ne-am salutat la modul cel mai ceremonios. Apoi am trîncănit de una și de alta. Combustibilul pentru această interesantă conversație îl furniza ea, și cu cît pompa mai mult, cu atît răspunsurile mele se reduceau la clătînări de cap și diverse mormăituri.

Pînă la urmă și-a dat seama că nu eram prea vorbăreț și atunci a intrat în miezul problemei.

— Te-ai gîndit la cele discutate ieri ? La afacerea de care-am vorbit ?

Am lăsat stîlpul din mîini, m-am îndreptat și am privit-o drept în ochi. Era timpul să pun lucrurile la punct.

— Da. Pe mine să nu contați.

Jeannine clipi.

— Știi cît ai să primești dacă lucrezi cu noi ?

— Nu. Și nici nu țin să aflu.

Obrazul i se înăspri. Dar fata era o încăpăținată. Nu se lăsa cu una cu două.

— Ți-e frică ?

Mi-am scos pachetul de țigări din buzunar, dar, nu i l-am oferit.

— Nu, e vorba de altceva. Eu sînt un dezertor, Jean-nine, un dezertor, dar nu bandit. Nu știu exact care-i combinația voastră. Nu știu ce plănuieți, dumneata și domnul Pierre, deși în mare bănuiesc cam despre ce e vorba. Și-acum ascultă-mă : lăsați-o baltă. E un sfat bun, Ciolanul ăsta e prea tare pentru voi. O să vă sfărîmați dinții în el. Dorești să ai parale ? O fată frumoasă ca dumneata dispune de o sută și unu de mijloace ca să și le procure, fără riscul de a da ortu' popii. Deunăzi mi-ai spus că ești de patru luni la donjon. Ceva, ceva, tot pică din buzunarul domnului Mesnil. Firește, nu chiar trei milioane de foite. Dar nu-mi fac griji cu dumneata. Ești întru totul aptă să-l faci să dezlege mai larg băierile pungii. Și acum știi de ce eu, personal, nu mă bag în treaba asta. Dacă vrei să continuați, vă privește. Nu sînt profesor de morală. Pur și simplu te previn: riscul e mare de tot. Ești suficient de isteată ca să-ți dai seama că vrabia din mîină face mai mult decît cioara de pe gard, cu atît mai vîrtos cu cît pentru cioara asta o să se umble serios la trăgaci. Și acum, ești liberă să alegi.

Jeannine ricană, vădit furioasă.

— Ești un om dezinteresat, domnule Haudouin... dragostea, aerul curat, viața la țară... De bani, nici că-ți pasă...

Am tras un fum din țigară.

— Ba, să-ți spun drept, un tenculeț de bancnote m-aranja de minune la ora actuală. Dar nu ceea ce-mi oferi dumneata, asta-i toată diferența...

— Îți cam place Virginie, ai ?

Întrebarea însă nu mi-a plăcut. Am privit-o din nou drept în ochi.

— De ce ?

Avu un zîmbet răutăcios.

— O să ai surprize, prea cinstite domn.

Am fost cît pe-aci să-i șterg o palmă, dar mi-a întors spatele și s-a dus, iar eu m-am reapucat de treabă. Peste vreun ceas și jumătate am simțit că mi-e foame. În dimineața asta aveam o poftă de mîncare grozavă. M-am înapoiat la donjon. Ocolisem tocmai turnul de apus, cînd Mercedes-ul demara din fața intrării principale. Angelo era la volan, avînd-o alături pe brunețica cea durdulie. După încîntătorul obicei local, o reconducea la gară.

M-am spălat pe mîini, mi-am tăiat o felie groasă de pîine, peste care am așezat o alta, de pateu, luată din frigider. După aceea am băgat de seamă că există și un pui fript, rece. Am ronțait o aripioară, stropind totul cu un pahar zdravăn de vin roșu, ca să înlesnesc circulația sîngelui. Uf ! acum mă simțeam mai bine.

Din curte răzbătură glasuri. Am recunoscut voca grăsanei de Françoise. Părea ațîțată rău de tot. Țipa și se văicărea în același timp. Am închis ușa frigiderului, întrebîndu-mă cam ce-ar fi putut-o stîrni în halul ăsta. I-am ieșit în întîmpinare. Stătea în prag, aprinsă la față, înlăcrimată, cu părul vîlvoi. Ustașistul o ținea de braț. Mi-a spus:

— Virginie a fost răpită.

Cu tot vinul roșu, am simțit că îngheață sîngele în mine.

Grăsana de Françoise continua să plîngă cu sughițuri care-i zguduiau pieptul uriaș. Guerzevici o chestiona, ea răspundea cu frînturi de fraze. Plecaseră la Toucy cu Tri-

umph-ul. La un klometru de donjon în pădure, un D.S. * țîșnise dintr-un drum lateral și le tăiase calea. Virginie izbutise să frîneze, dar nu mai apucase să bage în marșarier. Doi indivizi săriseră jos din D.S. cu pistoalele în mîină și o siliseră pe Virginie să urce în mașina lor, după care dispăruseră. Madam Françoise se întoarse acasă ca să ne prevină cît putuse de repede. Venise însă pe jos fiindcă nu știa să conducă.

— Cînd s-au petrecut toate astea?

— Acum o oră.

Deci, indivizii se puteau afla acum la zeci și zeci de kilometri. Mîntea îmi lucra cu toată viteza. Guerzevici se apropie de mine.

— Fiecare din noi în cîte-a mașină și hai după ei. Ia-ți pistolul cu tine. Djelloul o să rămînă cu patronul.

— De acord. Ia-o înainte, te ajung din urmă.

Am țîșnit în sus pe scară sărind din patru-n patru trepte. Știam care-i camera lui Jeannine. Am dat ușa de perete, fără să mai ciocănesc. Mi se pare că tocmai se farda. Ca intrare în subiect, i-am expediat palma pe care i-o rezervasem cu vreo două ceasuri în urmă. A dat drumul periutei de rimel și s-a pus pe urlete. Nu știu dacă ați auzit vreodată zbierînd o tîrfă, dar, credeți-mă, face ceva zgomot.

Ca s-o potolesc i-am dat o labă, ce putea doborî și un bou. S-a lovit de perete și a sărit îndărăt ca o minge. Am înhățat-o cu ambele mîini și-am început s-o zgîlții.

— Unde-i Virginie? Unde ați dus-o? Ai de gînd să răspunzi?

Jeannine încetase să mai țipe. Se muiase toată și gura-i stătea căscată.

* Limuzină de lux fabricată de Citroën. (N.T.)

— Unde a dus-o peștele tău pe Virginie ? Răspunde, putoare, sau îți fac zob mutra!

N-aveam timp de pierdut. Pe măsuța toaletei era un soi de cuțitaș. L-am înhățat și i-am atins sînul cu vîrf. Și-a venit îndată în fire și a blîguit cu o voce stinsă.

— Să nu faci asta... să nu faci asta...

Am lăsat cuțitul și-am zgîlțit-o din nou, strîngîndu-i puternic brațele.

— Pentru ce ați răpit-o pe Virginie ? Ce-ați făcut cu ea ?

S-a pornit pe plîns, dar nefăcînd pe nebuna, ci de-a-devăratelea. O băgasem îngrozitor în sperieți. Femeile, chiar și cele mai curajoase, nu suportă armele albe. E un detaliu tehnic, ce-i drept dezgustător, dar uneori util de știut.

— Nu eu... nu eu...

I-am dat drumul Mă potolisem.

— Știu că nu tu, idioato ! Tu te afli aici. Unde a dus-o amicul tău Pierre ?

Ea negă din cap.

— Dar nu el... Îți jur că nu el...

Am răsuflat adînc

— Bun. Să admitem. Dar dacă m-ai mințit, mai stăm noi de vorbă.

Am ieșit, am trecut pe la mine să-mi iau pistolul și-am coborît scara, din nou din patru-n patru trepte. Ustasiștul plecase cu 403-ul. Rămăsese doar Renault-ul. Poarta mare de lîngă pavilion era deschisă larg. Am apăsat pe accelerator pînă la fund. După nici trei minute am zărit „Triumph“-ul, gol, tras la marginea drumului. În jurul lui Guerzevici, Djelloul și Françoise. „403“-ul era parcat puțin mai înainte. Am oprit mașina și m-am alăturat grupului lor. Guerzevici examina împrejurimile cu o privire încruntată.

— Djelloul o va duce acasă pe Françoise cu Renault-ul. Noi doi, o luăm fiecare pe un drum. Primul care dă peste un indiciu sau orice altceva revine la donjon și-l așteaptă pe celălalt. La ora 3, întâlnire la castel, oricare ar fi situația. După aceea vom hotărî. Ai vreo idee, Haudouin ?

Nu, n-aveam nici o idee. Singurul lucru care ne rămânea, era să căutăm la întâmplare. După spusele grăsănei de Françoise, „D.S.”-ul o luase spre vest. Putea fi vorba însă și de o manevră. Aveam o șansă la zece mii să dăm peste ei...

Am luat „Triumph”-ul, în timp ce ustașistul se re-instala în Peugeot. El o porni spre vest, iar eu mă îndreptai spre Toucy. O bucată de timp, m-am învîrtit de colo pînă colo pe străzi. Era o sîmbătă, zi de tîrg. Lume destul de multă, printre care și cîțiva parizieni, veniți să-și petreacă week-end-ul, dar nici urmă de Virginie.

Am părăsit orașelul. N-avea nici un rost să gonesc, așa că mergeam destul de încet. De fiecare dată cînd treceam prin apropierea unei case sau a unei ferme mă uitam dacă nu-i parcată pe-acolo vreo mașină. Am bătut tot soiul de drumuri, șosele și șleahuri. Căutam un „D.S.” verde cu masca albă. Pe lîngă Mezille am întîlnit unul, dar Moș-Gulie care ședea proptit înăuntru n-avea de fel-mutra unuia care organizează răpiri.

Căutam acul în carul cu fîn.

Aveam pistolul înfipt în centura pantalonilor și eram ferm decis să mă slujesc de el dacă ar fi fost nevoie. Nu eram din cale afară de mîndru pentru bușeala trasă Jeaninei, dar cînd iubești o femeie, așa cum o iubeam eu pe Virginie, devii fiară numai la gîndul că se află în labele unor ticăloși.

Ore întregi m-am tot învîrtit de colo pînă colo, firește, fără să zăresc măcar ceva care să semene a vreo urmă.

Mi-am amintit de întâlnirea de la donjon : aruncându-mi ochii la ceas, am văzut că trecuse de trei. Poate că ustașistul avusese mai mult noroc decât mine. Sau poate că „D.S.”-ul verde se afla acum de mult undeva la Paris, la Dilon, la Tours, la Reims... Turbam de furie.

Ca să mă întorc, am trecut din nou prin Toucy. Tîrgul se terminase. Ultimii negustori își împachetau marfa. Am luat-o spre bistro-ul din piațetă. Voiam să dau un telefon la donjon. În felul acesta, dacă Guerzevici aflate ceva putea să mi-o comunice.

La piciorul monumentului lui Pierre Larousse, imobil stătea un bărbat. Ochelari, un raglan de gabardină deschisă, un pantalon de culoarea scrumului. Omul acela mă privea.

Mi-am simțit inima strîngîndu-se de durere. Am oprit mașina la bordura trotuarului, am deblocat piedica de siguranță a pistolului și m-am asigurat că-l pot scoate ușor de la centură. Apoi m-am apropiat de bărbatul în gabardină și l-am întrebat încetișor.

— Ce-ați făcut cu Virginie, domnule locotenent ?

*

A lăsat ochii în jos, fără să-mi răspundă. Apoi s-a răsucit pe călcîie, făcîndu-mi semn cu capul să-l urmez. S-a instalat la volanul unui „404” negru care staționa la vreo zece metri de bistro. A deschis portiera dinspre mine. Am urcat. Ochelarii nu-i modificau prea tare figura. Cel mult îi dădeau un ușor aer de intelectual. În afară de asta, nu se schimbase de loc. Mi-aș fi dat cu plăcere o mîină, numai să-l fi știut pe oricare altul în locul lui...

— N-am făcut-o eu, Verbel. N-am fost la curent. Ordinele au sosit din altă parte. Te rog să mă crezi.

L-am crezut. Nu era genul locotenentului Barthe să atace o femeie. Și nu mi-e rușine să mărturisesc că un ditamai bolovan mi s-a luat de pe suflet.

— Unde-i ?

— Pe-aproape. Îți dau cuvântul de onoare că nu i s-a făcut nimic rău.

A scos din buzunar un pachet de Gitanes și mi l-a întins. Am șovăit o clipă, apoi am luat o țigară.

I-am spus:

— Dacă mi s-ar oferi un miliard ca să mă bat împotriva dumneavoastră, n-aș face-o. Dar vă ucid, dacă vă atingeți de Virginie.

Ne-am aprins amândoi țigările de la bricheta lui. Barthe era calm, eu mult mai puțin. Avusesem un adevărat șoc văzându-l.

— Ți-o voi înapoia, Verbel. Într-o oră e liberă. Vii cu mine. Făcu o pauză.

— E... prietena ta ?

— Da

— Ești norocos. E foarte frumoasă.

Am dat din umeri.

— Ce înseamnă toate acestea, domnu' locotenent ? Pentru ce a fost răpită Virginie ? Ce amestec are ea în toată ciorba asta ?

— Ea, nici unul. A fost răpită ca astfel să se poată face presiuni asupra lui Ordas. Ideea era absurdă. Puteau s-o taie felii-felii, puțin îi păsa. Și-ar fi tocmit o altă infirmieră, că are de unde.

Mi-am reaprins țigara care se stinsese.

— De ce a fost atacat Ordas, domnule locotenent ? Din pricina biștarilor pe care i-a umflat ?

— Da, dar numai în parte. Anumiți șefi ai Organizației au formulat acuzații extrem de grave împotriva

lui. I-am cerut să se justifice. L-am invitat să se întâlnească în Germania cu unul din reprezentanții noștri. A refuzat. I-am propus o întâlnire aici, în Franța. I-am spus că va veni un delegat special. Ne-a răspuns că nu se poate deplasa, că-i bolnav. După cum știi, nu-și părăsește niciodată bîrlogul. Dacă persistă în refuzul său de a ne furniza o cît de mică explicație în legătură cu ceea ce i se reproșează, singurul lucru pe care-l putem conchide este că-i vinovat. Și ca atare, vom proceda în consecință.

Acum mă lămurisem și eu ce era cu viața noastră de la donjon, cu cîinii, cu semnalul de alarmă, cu garda de la pavilion...

Mi-am amintit și de cele două palme pe care i le administrasem de pomană frumoasei Jeannine. M-am consolatat gîndindu-mă că puteau fi trecute în contul tuturor celor pe care le meritase de-a lungul vieții și nu le încasase.

Cîteva clipe fumarăm în tăcere. Simplul fapt de a șede alături de locotenentul Barthe îmi aducea în minte o sumedenie de lucruri, toate cîte se petrecuseră de la aceea faimoasă zi cînd așteptam zăcînd pe panta djebel-ului Dyr, cu un glonte în plămîn și gura plină de o spumă roșiatică. Îl revedeam în tabăra de la Zevalda, la 26 aprilie 1961, spunîndu-ne la întoarcerea în cantonament, după eșecul puciului : „Eu plec, voi, faceți fiecare ce vă îndeamnă conștiința“.

Nu aveam ce-i reproșa. La vremea aceea eram un bărbat în toată firea, major și responsabil. Dar nu-i mai puțin adevărat că dacă locotenentul Barthe și alți cîțiva n-ar fi dat exemplu, n-am fi dezertat nici noi, eu, Dovecar, cei care sînt azi prin închisori ori pe insula Saint-Martin-de-Ré, cei hăituiți veșnic de copoi. El, el ce-a cîștigat din toată povestea asta ? N-aveam nevoie să-l întreb. Știam că nu venise cu miliarde din Algeria. Era un tip integru, care-și

riscase pielea de-o sută de ori, și-a cărui carieră și viață erau distruse. Tatăl lui murise în deportare, fratele său mai mare căzuse în Indochina, iar el, dacă pica în mîna poliției, ar fi fost condus direct la Fort d'Ivry sau la Tour d'Enfer*. Ca și mine, de altfel.

— De ce nu vă opriți odată, domnule locotenent ? i-am spus. Totul s-a sfîrșit. Am pierdut. Eu sînt elvețian. M-am bătut pentru Franța și m-am bătut bine. Am fost mîndru să vă am comandant. Dar acum ? Nu-i nici vina dumneavoastră, nici a mea, dacă toți ceilalți nu ne-au urmat...

Barthe clătină din cap.

— I-ai uitat pe... (îmi citea numele camarazilor din Regimentul 1 Parașutiști morți în fața plutoanelor de execuție).

— Nu, nu i-am uitat, i-am răspuns. Pentru ei înșă e prea tîrziu. Iar în ceea ce-i privește pe ceilalți, pe cei care-s la ocnă, cu cît vom face mai puțin tapaj, cu atît vor fi mai repede amnistiați.

Ne terminarăm țigările. Barthe se întoarse spre mine :

— Ne-am bătut uneori alături, Verbel. Am încredere în tine. Te vei întoarce și vei lua legătura cu patronul tău. Îi vei vorbi. Îi vei spune că îi cerem pentru ultima oară să accepte o întîlnire cu delegatul nostru, în Franța dacă dorește, chiar în zona asta. Îi acordăm opt zile timp de gîndire. Revii, fie că-ți dă un răspuns pe loc, fie că nu. Eu mă voi găsi aici, dar asta nu i-o mai spui. Vom merge împreună după Virginie.

Ne-am strîns mîinile. Am sărit în Triumf și de data asta l-am călcat zdravăn pe coadă. Se făcuse aproape cinci. Față de cum eram la venire, mă simțeam al dracului de bine. Nu puneam la îndoială cuvîntul locotenentului Barthe. Aveam s-o regăsesc pe Virginie. Restul era lipsit de importanță.

* Locul execuțiilor capitale pentru militari. (N.T.)

Mă aşteptasem să găsesc tot donjonul în fierbere. Nici pomeneală ! Djelloul mi-a deschis poarta. Guerzevici era instalat în tihnă la masa cea mare din odaia de jos, căutînd să pună în ordine nişte facturi. L-am pus la curent cu cele întîmplate, fără să intru în prea multe amănunte. N-am pomenit numele locotenentului Barthe. I-am spus că era cineva pe care l-am cunoscut în Algeria. Ustaşistul nu mi-a pus nici o întrebare. M-a ascultat fără nici o expresie în ochii săi spălăciţi şi inerti. Apoi a plecat să-l prevină pe Ordas. A revenit după un moment să mă caute şi împreună am urcat la etaj.

Ordas îşi schimbase halatul de casă. Cel de acum era roz, cu un guleraş de astrahan. Pentru a doua oară, păstrînd aceleaşi restricţii, am expus ce-aveam de expus. Ordas îşi înfundă mîinile în buzunarele halatului şi începu să măsoare camera în lung şi-n lat. Era în papuci, încălţaţi direct pe piciorul gol. Ustaşistul stătea în spatele meu, lîngă uşă, mut şi nemişcat.

— Să mă justific !... Să mă justific !... Ar trebui de ştiut mai întîi cine este în drept să ceară explicaţii şi cui !...

Mi se juca scena cea mare a virtuţii ofensate. Şi-ar fi putut păstra saliva. Pentru mine, între el şi locotenentul Barthe nu încăpea nici o îndoială. S-ar fi putut ca odată Ordas să fi fost un adevărat om, un adevărat şef, dar vremurile acelea erau apuse.

Se proţăpi în faţa mea, maiestuos, cu gura sa moale strîmbată de un rictus trufaş :

— Şi mai întîi, cine-i acest aş-a-zis intermediar ? Omul pe care l-ai întîlnit ?

Examinam desenul covorului. Mi-am ridicat privirea.

— Domnule Mesnil, mi-am dat cuvîntul de onoare să nu-i dezvălui identitatea. Dată fiind situația în care se află...

Ordas m-a întrerupt :

— Ah, da ? Și ar trebui ca eu, fără nici o garanție, să mă angajez față de un individ despre care nu știu cine e și pe cine reprezintă, dacă, firește, reprezintă pe cineva !

Ustașistul îmi veni în ajutor.

— Puteți să-l credeți pe Haudouin, domnule. Garantez eu pentru el. Puteți avea încredere...

Cei doi schimbă o privire. Așteptam urmarea. Hotărît lucru, azi era ziua mea bună : toată lumea avea încredere în mine.

Ordas se împlînzi :

— Nu poate fi vorba să plec în Germania. Sînt bolnav. Urmez un tratament.

Pentru a treia oară i-am dat drumul micului meu discurs : dacă dorea, putea fi stabilită o întîlnire cu cineva din partea Organizației aici, în Franța, pe undeva pe aproape.

— Țin ca securitatea mea să fie asigurată și refuz să cedez unui ultimatum, spuse Ordas și se trînti într-un fotoliu. Poalele halatului se desfăcură, descoperind o pereche de pulpe groase și păroase.

Dacă soarta Virginiei n-ar fi fost în cumpănă, cred că nu m-aș fi putut stăpîni să nu izbucnesc în rîs. Ce figură...

Ordas mă privi.

— Află, Haudouin, că știu precis cine-mi aduce aceste acuzații. Știu și din ce pricină mă acuză. Dar am și eu dovezile mele. N-am însă de gînd să le produc în fața oricui. Nu vreau să cad într-o cursă, așa cum au căzut alții înaintea mea.

Îl ascultam politicoș. Mie personal, toate astea nu-mi spuneau absolut nimic.

Ordas se ridică în picioare.

— Te poți reîntoarce să-l vezi pe individul în chestiune. Îi vei spune că accept, în principiu, o întâlnire la cel mai înalt nivel, aici, în Franța, înainte de sfârșitul lunii. Ai să ții minte ?

Am dat afirmativ din cap.

— Să nu uiți : la cel mai înalt nivel, înainte de sfârșitul lunii. Iar pînă atunci, roagă-i să facă bine și să mă lase-n pace !

Audiența se terminase. Am ieșit amîndoi, Guerzevici și cu mine. Nici unul, nici altul, n-am scos un cuvînt. Cînd să demarez, am băgat de seamă că indicatorul de benzină era aproape de zero. E formidabil cît pot să înghită mașinile astea sport ! Am lăsat Triumful și am luat „403”-ul.

Afară era întuneric. În față, drumul se întindea siniliu

*

Conform înțelegerii, l-am întâlnit la Toucy pe locotenentul Barthe. I-am raportat cele spuse de Ordas. Păru bucuros.

— Sîntem în progres. Un bun cîștigat : faptul că acceptă. Bravo ! Te-ai descurcat bine, Verbel. Faci toate paralele ca diplomat. Și acum, hai...

Barthe conducea cu viteză potrivită ca să nu mi-o ia prea tare înainte. Am părăsit Toucy-ul, angajîndu-ne pe D.N. 65 spre Auxerre. La vreo șase-șapte kilometri după ce-am trecut de Auxerre și-am urcat un deal, am luat-o la stînga pe un drum secundar. Conduceam reflectînd în același timp. Nu era limpede chiar totul, dar de ieri seara cînd stătusem de vorbă cu Virginie și apoi cu locotenentul

Barthe, o sumedenie de mistere se lămuriseră. Eram și eu în progres.

Farurile mașinii luminară un indicator de localitate Parly. Virarăm strâns, aproape pe loc. După aceea, drumul ba cobora, ba urca printre îmașuri și crînguri. Ajuns lângă un stîlp de înaltă tensiune, Peugeot-ul lui Barthe coti la dreapta. În dosul unui zid dărîmat în parte, se distingea, tupilată în contrapantă, o fermă de proporții respectabile. Intrarea se făcea printr-o poartă mare de stejar, cu două canaturi, asemănătoare celei de lângă pavilion. Prin ea Peugeot-ul pătrunse într-o curte. Eu am oprit „403“-ul lângă zidul de afară, după care m-am dat jos. Locotenentul Barthe venea către mine.

— Te rog să uiți acest drum, Verbel. De acord ?

— Da, i-am răspuns. De acord.

Am intrat amîndoi în curte. Era luminată de un bec fixat în peretele clădirii din stînga, cam pe la jumătate din înălțimea lui. Lumina ardea și la ferestrele primului cat. Ceva mai departe, zării un mic heleșteu, cu o insulă și un podeț de bîrne. De jur împrejur creșteau pini și molizi.

Apoi o văzui pe Virginie. Era îmbrăcată ca și azi dimineață, înainte de plecare. S-a năpustit spre mine, s-a lipit de pieptul meu, am cuprins-o cu brațele, o simțeam caldă, mi-am înfundat obrazul în părul ei. Acum totul fusese dat uitării, totul mergea bine.

Locotenentul Barthe ne privea cu un licăr în ochi.

— Ia uitați-vă cine se vrea compătimit !... Fericit muritor !...

Am tras adînc aer în piept. Plămîinii mei reîncepeau să funcționeze.

— Da, am spus, așa e.

În curte mai erau doi tipi : unul solid de tot, brun, cu nasul stîlcit și strîmb și altul mai scund, mai tînăr, bărbos

și mustăcios, gen student întîrziat. Stăteau amîndoi cu mîinile în șold, lingă o ușiță. În timp ce-o țineam în brațe pe Virginie, apăru și un al treilea, un blond de astădată ; cu tot frigul de afară, era doar într-o cămașă, al cărui guler larg deschis lăsa să se vadă un piept păros. Solidul cu nasul stilcit avea un soi de umflătură pe burtă și zău că nu-mi trebuia o bulă de cristal ca să știu cu ce se îndeletniciseră cei trei alaltăieri, în noaptea încăierării.

Blondul se apropie de locotenentul Barthe și-i șopti ceva la ureche. Avea trăsăturile dure, expresia concentrată. Părul i se rărise, dezgolind țeasta. Locotenentul Barthe dădu afirmativ din cap. Blondul se întoarse apoi către mine și Virginie și ne zîmbi.

— Totul e bine, cînd se sfîrșește cu bine. Sper că domnișoara nu ne va condamna prea tare pentru această... plimbare. Sînteți liberi să plecați imediat, afară de cazul că acceptați să goliți împreună cu noi cupa amicitiei.

I-am mulțumit.

Că Barthe era un tip corect, de asta nu mă îndoiam. În schimb n-aș fi încredințat-o niciodată pe surioara mea celor trei gealați să ia lecții de vioară de la ei. Și-apoi voiam să plec și să fiu singur cu Virginie.

Mi s-a părut că locotenentul Barthe dorește să-mi spună ceva. Am rugat-o pe Virginie să mă aștepte în mașină. Nu mă înșelasem. Barthe se apropie de mine.

— Dacă, dintr-un motiv sau altul, o să vrei să dai de mine, sună-mă la... (îmi comunică numele unui sat și un număr de telefon din două cifre). N-o să fiu eu la capătul firului, dar persoana care-ți va răspunde știe unde să mă găsească rapid. Îi vei spune că vorbești din partea lui Roger. Nu-ți nota numărul, prefer să-l ții minte. De acord ?

Îmi întinse mîna. I-o strînsei. Mă bătui pe umăr, zîbind.

— Al dracului Verbel ! Știi, mi-a făcut plăcere să te reîntîlnesc.

— Și mie, i-am răspuns. Și mie.

Apoi, brusc, îmi veni o idee.

— Domnule locotenent, n-ați auzit cumva vorbindu-se de o anumită Jeannine, o fată frumoasă, cam de vreo douăzeci de ani, gen femeie ușoară și de un anume domn Pierre, un pește ?

Barthe ridică sprîncenele a mirare.

— Nu. Categoric nu. De ce ? Ar fi trebuit ?

Am șovăit puțin.

— M-am gîndit că poate lucrează pentru dumneavoastră...

Clătină negativ din cap.

— Nu. M-ar mira. În orice caz eu unul nu știu nimic...

Am demarat cu toată viteza. În timp ce conduceam, Virginie își rezemase capul de umărul meu. Îi priveam gura prin oglinda retrovizoare. De la gustarea de azi dimineață nu mai mîncasem și nu mai băusem nimic...

VII

Au trecut două săptămîni. Pe locotenentul Barthe nu l-am mai revăzut. Eram acum la mijlocul lui noiembrie. Reparasem zidul. La donjon, viața noastră se desfășura fără incidente. Făceam mai departe de gardă la pavilion ; cînd se lăsa noaptea, Guerzevici dădea drumul cîinelui rămas teafăr și conecta circuitul electric. Personal, puțin îmi păsa de toate poveștile astea ale lor. Aveam altceva în cap și alte preocupări. Locotenentul Barthe nu mințise ; eram un om fericit.

Nici umbră de nor între mine și Virginie. Fiecare zi ne aducea ceva în plus. Nu făceam paradă de sentimente, dar nici nu ne ascundeam. Aproape în fiecare dimineață plecam călare la o plimbare prin pădure. Seara fie că venea ea la mine în cameră, fie că mă duceam eu la ea, fie că mă căuta la pavilion.

Cum nu sînt un Hercule, mărturisesc că uneori mă surprindeam moțîind după-amiaza ; un fleac, la urma urmei.

Mi-amintesc că într-o zi plecaserăm la plimbare. Descălecasem și ședeam pe trunchiul unui copac doborît. Căii pășteau alături. Ea era în brațele mele. Atunci i-am spus adevărul. I-am vorbit de proiectele mele, de Canada. I-am spus de asemeni că am doi copii, în Elveția, la părinții mei.

Mîna ei se așeză peste a mea.

— O să-i aducem de îndată ce vom fi instalați. Vrei ?

Am privit-o. Chiar dacă în sinea ei n-o gîndea, oricum era drăguț c-o spune. Dar o gîndise.

Am avut și o mică ciocnire cu musiu Angelo. Mă aflam în șopronul care ținea loc de garaj, ocupat să curăț bujiile de la „403“. A intrat și mi-a făcut pe loc o scenă. Rezulta că n-am dreptul să ridic capota vreunei mașini, că el era marele maestru al motoarelor, că o făceam dinadins etc...

Am dat din umeri. Mă călca pe nervi și încă serios, dar eram hotărît să fiu răbdător.

— Curăț bujiile. Mașina mergea ca vai de lume. Sper că așa ceva nu lezează privilegiile dumitale ?

A rînjit :

— Aici încă nu ești dumneata patronul... S-ar putea să fii domn și stăpîn în pat, dar pe mine nu mă-ncaleci !

De data asta paharul se umpluse. Mă săturasem de mutra aia a lui, scîrboasă și veninoasă, mă săturasem de rînjetele sale. Am lăsat din mînă bujia pe care o degresasem și m-am îndreptat spre el cu un aer care nu prevestea nimic bun. Cînd și-a dat seama că o să-l pocnesc, a șters-o în goană.

În privința lui Angelo nu mai aveam nici o îndoială : era într-adevăr demnul nepot al bunului său unchi.

Tocmai atunci apăru la orizont și ustașistul. Strîngeam la loc bujia. Guerzevici era în cizme și jachetă de piele, cu o bonetă de lînă pe căpățîna lui rotundă. S-a apropiat :

— Ai să mergi la Paris, Haudouin. O însoțești pe Jeanine, ca și data trecută. Plecați imediat și vă întoarceți seara.

Inutil să vă mai spun că această perspectivă nu mă încînta de fel. Dacă aș fi putut-o ascunde pe Virginie în torpedo-ul de la bord, poate c-ar mai fi mers. Fără ea însă, călătoria devenea de-a dreptul plictisitoare.

— Ne ducem după o dameză ?

— Da.

— Dar Angelo ? E prea ocupat ? Are gripă ?

— Nu. O criză de malarie.

Mă umflă risul.

— Tocmai l-am văzut, nu s-ar fi putut spune..?

Ustașistul fornăi pe nas. Puțea a basamac.

— E nepotul patronului, Haudouin...

— Exact, i-am răspuns, sînt la curent. Ce mașină să iau ?

— Care vrei.

La urma urmei, eram plătit.

Am pornit la drum cu „403“-ul. Fugea cel puțin tot atît de repede ca și Mercedes-ul și-n plus era mai ușor de parcat. De la ședința de intimidare cu palme și cuțit, o zărisem pe frumoasa Jeannine doar de vreo trei-patru ori, fără ca să schimbăm însă nici o vorbă. Mă așteptam să nu-și descleșteze fălcile cît o ține drumul. Și într-adevăr, nu mi-a aruncat o singură privire, iar chipul ei numai amabil nu era. Ajungînd la Paris mi-a spus s-o conduc în Place de l'Opera. În clipa cînd să coboare, se hotărî, în sfîrșit :

— Te-ai mai gîndit la propunerea noastră ?

Am dat din cap. Vasăzică punea din nou chestiunea pe tapet. Se lăsa greu convinsă, fetița asta. În materie de încăpăținare n-avea pereche.

— Da. Și răspunsul meu rămîne totdeauna același : nu.

Jeannine deschise portiera. Apoi întoarse spre mine capul ; gura îi era roșie și crudă ca o floare carnivoră.

— Nu riști nimic... Crezi că-și poate permite să depună o plîngere ?

Avea dreptate și sub acest aspect combinația stătea în picioare. Eram însă un pic surprins că-mi vorbește cu

atîta franchețe. Ce m-ar fi împiedicat să-l previn pe Ordas că dulcineea lui pune la cale o lovitură ? Evident, n-aveam nici o dovadă și ar fi fost cuvîntul meu contra cuvîntului ei ; în plus nici nu știam precis ce anume se pregătesc ei să facă. Dar e absolut sigur că dacă i-aș fi dezvăluit marelui șef toată tărășenia, acest lucru le-ar fi pus bețe în roate.

Voiam însă să fiu cu cugetul împăcat.

— Ascultă aici, i-am spus, prea m-ați luat de fraier, dumneata și amicul acela al dumitale. Sînt eu găgăuță, dar nu chiar în halul ăsta. Acolo la heleșteu mi-ai spus, ca să mă momești, o poveste cu lingouri de aur. Lingourile astea n-au existat niciodată decît în imaginația dumitale. Iar dacă Ordas este autorul acestei gogorițe, nu ești dumneata într-atît de fleată încît s-o fi înghițit pe nemestecate. Așadar, despre ce-i vorba ? Timbrele lui, pe astea le rîvniți ?

Jeannine zîmbi :

— Poate chiar ceva și mai și, domnule Haudouin...

— Și ce capăt eu dacă lucrez cu voi ?

— Douăzeci de milioane. Pentru cineva căutat de poliție e o sumă, domnule Haudouin.

Într-adevăr, era o sumă. Mai mult decît suficientă pentru ca eu și Virginie să ne stabilim în Canada. Mai mult decît suficientă ca să-mi refac viața și să-i ofer o existență decentă...

Dar nici căzut în cap nu sînt. O dată treaba făcută, aceste douăzeci de milioane aveau toate șansele să se transforme în douăzeci de grame de plumb destinat scăfiriei mele.

Ea observă că reflectez.

— Ei bine, domnule Haudouin, e da ori ba ?

Am scos din pachet o *gauloise* și mi-am aprîns-o.

- Care va fi rolul meu în toată afacerea asta ?
- Acela de a ține în mână un pistol.
- Îndreptat împotriva cui ?
- A scumpului dumitale amic Guerzevici. Poate și împotriva arabului, depinde de situație.
- Cîți sîntem în combinația asta ?
- Cînd va socoti necesar, Pierre ți-o va spune.
- Și care-i combinația voastră ?

Zîmbi din nou.

— Îl vom răpi pe Ordas, domnule Haudouin. Exact ce-au făcut tipii din organizația dumneavoastră cu Virginie, numai că beneficiile noastre vor fi mai mari. Vom căpăta tot ce posedă el și în Franța și în străinătate. Tot.

Așa ceva nu prevăzusem. O lovitură de genul acesta presupunea o regie nițel mai serioasă decît cea necesară pentru devalizarea unui telefon public. Era o treabă de specialiști.

— Dacă înțeleg eu bine, preparativele sînt încheiate ? Totul e gata ?

— În afară de dumneata. Pierre e cel care insistă să intri și dumneata în combinație. Se gîndește că ai fi foarte util ca să te ocupi de ustașist, care te cunoaște și n-o să se păzească de dumneata...

Ne aflam în Place de l'Opera, colț cu Boulevard des Italiens. Am băgat de seamă că agentul de circulație ne privea chiorîș. Staționam în paralel cu o altă mașină. Era timpul să punem punct.

Mă răsucii spre ea.

— Îmi pare rău Jeannine, dar răspunsul e nu. Nu-s înzestrat pentru meserii dintr-astea. Nu mă bag. Comunică-i asta domnului Pierre și transmite-i salutările mele. După amiază plăcută..!

Jeannine coborî. Nu părea cîtuși de puțin indispusă de refuzul meu. Dimpotrivă chiar.

Îmi aruncă un sîrîs drăgălaș.

— Păcat ! La revedere, domnule Haudouin !

Am băgat în viteza întîii și cînd semaforul a trecut pe verde, am debreiat. Jeannine dispăruse în mulțime. Nu m-am dus prea departe. Căutam un loc unde să parchez mașina. Am găsit unul în Rue de La Fayette și, spre norocul meu, exact în fața unei cafenele. Am sărit pe trotuar, am luat o fisă de la casă și am coborît la subsol să telefonez. Am format numărul lui Minge. S-a auzit apelul, apoi cineva a ridicat receptorul.

— Da !

Era vocea lui.

— Allo, Francis, aici e Roger. Te deranjez ?

Îl auzii chicotînd.

— Ești la Paris ?

— Da, aș vrea să stau de vorbă cu tine, Francis. Ai un moment liber ?

— Desigur. Unde ?

— La locul știut ?

— O.K. Peste douăzeci de minute ?

— Perfect, bătrîne. Merci.

Ca orice om hăituit, sînt foarte atent cum vorbesc la telefon, mai ales dacă sun la un prieten. Cînd o locuință devine suspectă, primul lucru pe care-l face poliția este acela de a intercepta convorbirile telefonice. Ca atare, niciodată nu trebuie pronunțat vreun nume propriu sau un loc, nici un fel de pălăvrăgeală, cît mai puține indicații, indiferent de natura lor. **E a.b.c.-ul meseriei.**

Am făcut un salt pînă-n strada La Grande Batelière. Nick, în vestă albă și papion cu picățele, servea la bar.

La intrarea mea, mi-a zîmbit cu gura pînă la urechi. I-am strîns mîna. În bistro erau vreo jumătate de duzină de tipi, dintre care doi se instalaseră la bar și un puști, cu părul à la Johnny *, în bluzon negru și cizmulite de cowboy, care-i torturau grozav labele.

— Merge, dom' Haudouin ? Mulțumit :

L-am bătut pe un braț.

— Merci, Nick, nu-i prea rău ; aș zice chiar mai degrabă că-i bine.

Nick a apucat o sticlă și băurăm în contul casei, cupa regăsirii și încă una, plătită, de data asta de mine. Apoi, ca să nu fiu deranjat, m-am instalat pe bancheta din fund, la o măsuță din spatele cotului pe care-l făcea zidul. Am luat un ziar care zăcea pe masă și am parcurs titlurile. Nimic nou. Intră Minge, impecabil ca-ntotdeauna, în costum gris-perle și pardesiu antracit. S-a așezat. Părea într-o formă grozavă. A comandat un Pernod ; eu, un Martini.

Am văzut că mă aștepta să deschid eu focul.

— Francis, i-am zis, știi unde mă aflu și cu ce mă ocup. Am nevoie de ponturi și ești singurul care mi le poate da. Pe vremea cînd lucrai la Contrainformații, ai avut niște de-a face cu ștabii. În materie de politică, eu sînt tîmîie mai ales cînd e vorba de mîncătorii între x și y. Habar n-am de nimic. Așadar, uite ce-i : aș vrea să-mi spui tot ce știi despre Ordas...

Vorbeam cu glas scăzut, cu toate că mesele din jurul nostru erau libere. Minge, cu paharul între coatele sprijinite de masă, își aplecase capul ca să mă audă.

— Ce anume ?

— Ce-a făcut, cine e, ce se vorbește despre el. Tot. Minge plesni din limbă.

* Holliday (N.T.)

— Ce se vorbește... Se spun atâtea !...

— De pildă ?

— Uite, actualmente s-ar părea că e pe tușă. Personal, cred că-i într-adevăr așa.

— Cunoști motivul ?

— E-n focuri cu...

Minge mi-a citat numele unuia din șefii Organizației, un ofițer superior despre care ziarele scriseseră că-i în Argentina.

— Nu mai e în America de Sud ?

— Nu, s-a reîntors. Se pare că-i în Germania ori în Austria.

— Și-n afară de asta, ce mai știi despre Ordas ?

Minge se scărpină în cap.

— Ce știi și tu... Au circulat niște zvonuri în perioada arestării locotenentului D, dar mai apoi au fost dezmințite..:

Îmi aduceam aminte. În Algeria, locotenentul D. fusese șeful comandourilor Delta. În momentul arestării sale, se vorbise de o combinație din cele mai murdare. Dar povești dintr-astea se spuneau cu duiumul. Era epoca operațiunilor de intoxicare. Serviciile Speciale lansau tot soiul de zvonuri și bîrfe menite să-i compromită pe șefii noștri : generalul era francmason, Y — obsedat sexual și morfomoman —, în solda unei puteri străine și multe alte asemenea drăgălășenii.

Băteam pasul pe loc.

— Nu mai știi nimic altceva, Francis ?

— Ba da. Era să uit. S-ar părea că au fost în joc și niște parale. O sumă barosană care a dispărut. Se află depusă la o bancă din Geneva și hop ! uite popa, nu e popa !

Așadar, bănuielile mi se adevereau : Ordas strecurase în buzunarul său o parte din banii aparținînd Organi-

zației. Era, de fapt, și ceea ce mă lăsase să subînțeleg locotenentul Barthe.

Minge sorbi de două ori din Pernod.

— E tot ce-ți pot spune, Roger. Știi și tu cum sînt istoriile astea : e și adevăr în ele, e și scorneală...

Ne-am golit paharele. Ceasul meu arăta unu și un sfert Minge-mi-a propus să mergem la un restaurant din Montmartre în care luaserăm de cîteva ori masa pe vremea cînd stăteam la el și să mîncăm cuș-cuș*. Ideea mi s-a părut excelentă. Ne-am umplut pipota pînă la refuz. Minge era într-o dispoziție de zile mari. Mi-a povestit două-trei bancuri sărate al dracului și de un haz nebun, de-am rîs cu lacrimi. Pe urmă a devenit serios. Mi-a spus că s-a întors din Belgia unde a stat cîteva săptămîni. Taică-su era pe punctul de a lansa o afacere de furnituri și accesorii pentru automobile. El, Minge, urma să se ocupe de această afacere și taică-su îi lăsa mîină liberă. Startul urma să aibă loc cît de curînd, poate la întîi ianuarie.

L-am felicitat. Nu eram invidios, dar mă gîndeam că are baftă. Acolo, în Belgia, n-avea de ce să se teamă sau în orice caz mai puțin decît în Franța. Dacă nu săvîrșea vreo imprudență, viitorul îi era asigurat.

Eram la cafea. Minge, cu un aer preocupat, învîrtea lingurița prin ceașcă. Mi-a spus, cu privirea aiurea :

— Afacerea o să fie destul de importantă. N-o să mă pot ocupa de toate. Am nevoie de cineva să mă ajute. Dacă vrei... Dacă te tentează.. Mi-ar place să fii tu.

Era un gest frumos din partea lui. Într-adevăr, foarte frumos.

* Specialitate culinară nord-africană, preparată din paste făinoase și carne de berbec, totul stropit cu un sos aromat și extrem de condimentat (N.T.)

— Mulțumesc, i-am răspuns. Mulțumesc, Francis, ești un adevărat prieten. Dar nu mai sînt totalmente liber. Vreau să zic că nu mai sînt singur.

Minge se holbă la mine.

— Nu ?

— Ba da.

— E serios ?

— Serios de tot.

Izbucni în rîs.

— Fir-ar să fie !... Și cine-i, mă rog, după părerea ta, Don Juan-ul dintre noi doi ? Eu sau tu ? Și încă stînd la țară ! În plină pădure, slavă domnului, să-și găsească fericirea ! Cum o cheamă ?

— Virginie.

Cu ochii mijiți, Minge țintui tavanul.

— Virginie ?... Numele de Virginie implică noțiunea de virginitate, virgină, ceea ce presupune apetite redutabile și mari exigențe afective... Faci față ?

Am rîs amîndoi.

— O iei cu tine, Roger. Plecăm toți în Belgia. Ne instalăm acolo. O s-o ducem ca niște nababi !...

— De acord, i-am zis, o să vorbesc cu ea.

Ceva mai tîrziu ne-am despărțit. Minge o luă în direcția bulevardelor — avea o întîlnire cu o fată —, iar eu către biserica Notre Dame-de-Lorette. Jeannine îmi spusese s-o aștept acolo la trei și jumătate. A trebuit să mă învîrt nițeluș prin cartier ca să găsesc un loc unde să parchez mașina. Am lăsat-o în rue des Martyrs, în capul străzii și m-am întors pe jos pînă la grilajul din fața bisericii. M-am rezemat de el și mi-am aprins o țigară.

În stradă, chiar pe „trecerea pentru pietoni“ vreo zece porumbei ciuguleau boabe de orez. Aerul era rece, fără să fie însă frig de-a binelea. M-am uitat la ceas : trei și treizeci și cinci de minute.

Un bărbat se apropie de mine și-mi ceru foc. Era tânăr, cu mustăcioară, într-un pardesiu bej și cu un fular maron. Mi-am dezlipit umerii de grilaj. Simții un ghiont în spate și-n aceeași clipă mâinile îmi fură prinse în cătușe.

*

Totul s-a petrecut atât de repede încât n-am priceput ce mi se întâmplă. Am fost împins către o Ariane albastră trasă la bordură. Erau patru la număr. Și mai erau și alții, într-o a doua mașină, un Citroën I.D. M-am pomenit pe bancheta din spate, comprimat între doi zdrahoni care mă țineau de brațe. Cel din stînga mea era gras ca un porc. Și-a scos din buzunar o legitimație și mi-a arătat-o. Era o legitimație barată de o diagonală tricoloră. În poză era cu zece ani mai tânăr și cu douăzeci și cinci de kile mai slab.

Mi-a spus :

— S-a terminat, Verbel. Fără năbădăi, ai ? Stai potolit și totul o să fie bine. Dacă te apuci să faci pe nebunul o să se găsească cine să-ți răspundă...

Treptat m-am dezmeticit.

— Vă înșelați, le-am spus. Mă cheamă Haudouin. Nu sînt Verbel, nu cunosc nici un Verbel !

I-a umflat rîsul.

— Bine, mi-a răspuns gradatul. O să ne lămurim în dată. Pînă atunci, nu miști și taci din gură.

Mașina a demarat. Mintea îmi lucra cu viteză maximă. Firește, înțelesesem totul. O singură persoană știa că la ora trei și jumătate trebuia să mă aflu în fața bisericii Notre-Dame-de-Lorette : nici Ordas, nici Guerzevici, nici Minge nu erau la curent. Nici complicat de priceput, nici chiar surprinzător ; totul se înlănțuia perfect : frumoasa Jeannine mă turnase presarilor.

Putoarea ! Îmi aminteam de zîmbetul acela drăgălaş pe care-l avusese spunîndu-mi : „Păcat ! La revedere, domnule Haudouin !” De altminteri, dacă în loc să mă-ndop cu cuş-cuş şi să zidesc castele în Spania mi-aş fi dat osteneala să reflectez cinci secunde aş fi putut prevedea figură asta, sau măcar bănuî. Prea îmi vorbise ea azi dimineaţă, mai ales că o refuzasem o dată şi că trăgea nădejdea s-o fac şi a doua oară. Pentru ei, de vreme ce nu voiam să particip la combinaţia lor, devenisem un element stînjinator. Mijlocul cel mai simplu de a se debarasa de mine era să mă dea pe mîna poliţiei. Frumoasa Jeannine împuşcase astfel doi iepuri dintr-un foc : palmele încasate erau însutit rambursate.

Trebuia să recunosc că, aşa cum îmi spusese şi ea, combinaţia era bine montată şi perfect pusă la punct. Jeannine ştia că nici măcar nu mă pot răzbuna dînd la iveală complotul lor. Dacă le-aş fi spus copoilor că ea şi gagicul ei pregătesc un kidnapping, însemna să-l deconspir pe Ordas. Nu e-aş fi nutrit o mare simpatie pentru el, dar nici turnătoria nu-mi plăcea. Şi apoi era Virginië...

Mă aşteptam să fiu dus la Prefectura de Poliţie ; după cîtva timp mi-am dat seama că nu mergeam în direcţia aceea şi că traversam Parisul către vest, angajîndu-ne pe autostradă. Poliţiştii tăceau.

După vreo zece kilometri am părăsit autostrada. Şoferul a virat la stînga. I.D.-ul ne urma la cîtiva metri. Nu prea cunosc suburbiile Parisului. Habar n-aveam unde ne aflăm. După alţi doi, trei kilometri ne-am angajat pe un drumeag, la capătul căruia se afla o casă spaţioasă, gen clinică pentru bolnavii bogaţi, împrejmuită de un zid scund, prelungit în sus de un grilaj ornamentat cu plăci de metal.

Zdrahonii mă împinseră afară din Ariane. Ne găseam într-un parc. Jur-împrejur, copaci, ronduri de flori, alei

presărate cu prundiș. Unul dintre sticleți a deschis o ușiță laterală. Ne-am angajat pe un coridor, apoi pe un altul, mai larg. Cei doi malaci mă apucaseră din nou de braț și mă strîngeau de parcă le-ar fi fost frică să nu-mi i-au zborul. Restul găștii venea în urmă. Am pătruns într-o încăpere vastă și întunecoasă. Cineva aprinse lumina.

— Rămii aici, zise grasul.

M-au percheziționat. Mi-au golit buzunarele, mi-au luat portofelul, ceasul. Nu eram înarmat. Ustașistul îmi spusese să las pistolul cînd va trebui să mă duc la Paris.

Nu știam dacă trebuie să mă bucur sau să regret că l-am ascultat. Fără doar și poate că dacă aș fi fost înarmat, chiar și cu cătușe tot mi-aș fi încercat, în mașină, norocul. Acum însă era prea tîrziu.

Grasul făcu un gest indicîndu-mi un scaun. Avea un adevărat cap de bulldog bine hrănit, cu ochi mici, înfun-dați între pungi de grăsimi. M-am așezat. Un alt polițist a scos din buzunar o pereche de cătușe; unul din inele a fost prins de încheietura mîinii mele stîngi, celălalt de una din barele de la spătarul scaunului.

— Săvîrșiți o greșeală, le-am spus. Mă cheamă Roger Haudouin. Vă repet că vă înșelați. Nu sînt cel pe care-l căutați. Dacă e cineva care mă acuză, confrunțați-ne...

Spuneam toate acestea pentru că trebuia să le spun, pentru că mă supuneam jocului... Fără speranță însă. Eram hotărît să nu le ușurez treaba, dar știam că au cîștigat. Mă gîndeam la Virginie. Mica noastră poveste fusese prea frumoasă ca să poată dăinui. Totul se sfîrșise.

Unul din polițai închise ușa. Eram cinci în odaie: grăsanul cu cap de bulldog îmbufnat, unul chel, lat în spate și burtos cu mutră de dihor și încă doi care se postaseră în spatele meu.

Grăsanul s-a instalat la o masă pe care erau niște hîrtii. Ochii săi mici și răutăcioși mă iscodeau. Aș fi fost

gata să pariez că tipului ăsta îi plăcea să-i facă pe oameni să sufere.

Zîmbi.

— Nu te cheamă Haudouin. Te cheamă Roger Verbel. Ești elvețian. Te-ai născut la 8 august 1932 la Treyvaux, în cantonul Fribourg. Te-ai căsătorit la Fribourg la 28 septembrie 1954. Ai avut doi copii. Lucrai la un atelier de reparații de televizoare. Nevasta ta a murit într-un accident de circulație la 4 decembrie 1957. Trei luni mai târziu erai la Marsilia și te angajai pe cinci ani în Legiunea Străină. Ți-ai făcut instrucția de recrut la Regimentul 1 Infanterie la Sidi-bel-Abbés, apoi ai cerut să fii vărsat la Regimentul 1 Parașutiști. Ți-ai luat brevetul în august 1958. Statele tale de servicii îți fac cinste: caporal, rănit, trei citații pe ordin de zi, rănit a doua oară, avansat caporal-șef și decorat cu Medalia Militară. Toate astea ar fi fost bune și frumoase dacă te-ai fi oprit aici. Dar în aprilie 1961 dezertezi. Sînt de acord, nu erai tu singurul. Apoi, în Algeria, faci parte din comando-urile Delta 1. În februarie 1962 un tribunal special te condamnă la moarte, în contumacie. În iunie e debandada. O ștergi în Spania, la Alicante. Două luni mai târziu, poliția spaniolă te expulzează discret. De atunci ai dus-o pe apucatele. Îți povestesc viața, Verbel, doar ca să pricepi că sîntem la curent. Avem fișa ta. Așa că economisește-ți puterile. Sîntem aici ca să stăm de vorbă. Să n-o faci pe August-prostul !..

Ei da, de informații erau bine informați.

— Cunoașteți foarte bine viața domnului Verbel, le-am spus. Există un singur hic : nu-s eu domnul acela. Mă numesc Haudouin. Roger Haudouin. Nu-s eu Verbel !

Chelul a venit mai aproape. Și-a strîmbat gura în ceva care încerca să fie un zîmbet.

— În concluzie sîntem de acord asupra prenumelui tău. E și asta ceva.

El și grasul schimbă o privire. Pe mura burduhanosului apărură o expresie de mîhnire, un fel de virtute întristată.

— Verbel, e nedemn de tine să te încăpățînezi. Cînd cineva are trecutul tău militar, nu se mai agață de un fir de pai. Ai dezertat, perfect, dar nu ești un ticălos. Doreai să lupți mai departe. Crezi că vrem să te înfundăm ? Fii serios, bătrîne ! Dimpotrivă, ți-o spun cu mîna pe inimă, dacă putem aranja lucrurile ca să iasă bine, o vom face și încă din plin...

Nu le-am răspuns. Cercetăm pe furiș încăperea. O singură fereastră. Zăbreliată. Deci nimic de făcut în această direcție... Un moment de tăcere. Grăsanul căuta altceva. Mă luă pe coarda sensibilă:

— Dar copiii tăi ? Te gîndești la copiii tăi, Verbel ? Ți-ar place să te repezi pîn'la ei pentru o mică vizită ? Să știi că nu-i imposibil... Vrei să aranjăm așa ceva ?

Chelul se plecă spre mine, cu palmele pe genunchi.

— Poate nu știe că fetița lui e bolnavă. Poate nu-i la curent. Știi, micuța ta Sylvie...

Am fost cît pe-acî să mă trădez. Am fost cît pe-acî să-l scuip în bot. I-am privit pe amîndoi. Aveau, într-adevăr, niște mutre cum poți vedea doar la cele mai josnice secături. De mirat, nu mă prea mira lucrul acesta : o bună parte din gorile, toți acești James Bond, atît de eleganți pe ecran, sînt în realitate recrutați de prin închisori.

— N-am nici o fiică, le-am răspuns. Sînt celibatar.

Unul dintre ei, care stătea în spatele meu, m-a înghîțat de umăr și m-a zgîlțit.

— Faci mișto de noi ? Vrei să te luăm în fabrică ? Vrei să ne vezi colții ?

L-am privit drept în ochi. S-a tras îndărăt. Avea dinții negri și răsuflarea îi putea a hoit. Am văzut în viața mea tipi duri. Țștia de aici nu erau decît niște lași. Chiar așa, cu două perechi de cătușe la mîini și legate de scaun, tot aș fi fot în stare să lipesc vreo doi-trei de tavan. Erau, însă prea mulți. Și-apoi, la ce mi-ar fi slujit ?

— Verbel, mi se adresă grasul, din două, una : ori ești îndeajuns de deștept ca să pricepi că ai de cîștigat dacă joci cu cărțile pe masă, ori o faci pe căposul și atunci te trezești la Tour d'Enfer și-ți jur eu că ai să implori să crăpi o dată...

Schimbase tonul. Cel de acum i se potrivea mai bine. Era mai puțin grețos.

Începură să mă chestioneze, toți deodată, fără întrerupere, punîndu-mi mereu aceleași întrebări : cine eram, unde locuiam, unde lucram, ce școli am frecventat, cine-s părinții, cine-s prietenii, care-i situația mea militară, unde am fost ultima dată angajat, ce adresă am și de ce așa și de ce pe dincolo...

Le-am spus că mă numesc Roger Haudouin, născut la 18 ianuarie 1933 în orașul Lille, voiajor comercial, actualmente fără ocupație, domiciliind la hotel, în strada Richter sau la Dunquerque, în strada Jean-Bart nr. 26, adică ceea ce figura în actele mele.

Nu le răspundeam la toate întrebările. Nu mă zoream, îmi cumpăneam fără grabă cuvintele ca să nu cad în cursele pe care mi le întindeau. Răspunsurile mele nu erau deloc convingătoare, dar nici nu speram să-i conving. Erau prea bine informați.

Bineînțeles, nu le-am spus nimic despre donjon, nici de Josianne, nici de prietenii, sau femeile care m-au găzduit. Chiar dacă nu riscau nimic, simpla recunoaștere a faptului că m-au adăpostit ar fi fost suficientă ca toți

copoi siguranței, plus cei de la poliția judiciară să le sară în călcă.

— Da'ncăpăținat mai poate fi dobitocul ăsta ! izbucni tipul cu dinții stricați, dîndu-mi un brînci. Mă întrebam chiar cînd se vor hotărî să înceapă cotonogeala. Vedeam după mutrele lor că mor de poftă.

Interogatoriul a durat foarte mult. Nu mai știam ce oră ar putea fi. Ceasul îmi fusese luat, iar în cameră nu era nici ceasornic, nici pendulă. Afară se lăsase noaptea.

Chelbosul cu mutra de viezure îmi puse în față un fișier, apoi îmi eliberă mîna dreaptă și-mi spuse să mă uit și să-i spun pe cine recunosc.

Erau vreo patruzeci de fișe. Toți cei de-acolo se aflau în situația mea, dezertori. Le-am luat una cîte una. Fiecare purta o fotografie. I-am recunoscut pe Lapeyronnie, un sergent din Regimentul 3 de Infanterie Colonială, care fusese împreună cu mine la Alger, pe Kozarek, pe Colorado și pe caporalul De Helder din Regimentul 1 de Parașutiști, pe sergentul major Gusbadjian din Regimentul 2 de Motorizate; l-am recunoscut și pe găliganul cu nas stîlcit pe care-l văzusem ducîndu-se s-o aducă pe Virginie și încă pe vreo alți trei-patru.

Locotenentul Barthe lipsea din fișier. Probabil, ofițerii erau clasati aparte.

Copoi mă priviseră tot timpul cît examinase fotografiile.

— Nu, le-am spus punînd la loc pe ultima dintre ele, mă iertați, dar nu cunosc persoanele astea.

Mi-a fost adusă o a doua serie de fișe. Figura s-a repetat. Un moment mai tîrziu, toți acești domni m-au abandonat ca să se ducă să ia o gustare. Înainte de a pleca mi-au pus ambele perechi de cătușe și le-au fixat de radiatorul caloriferului.

O oră am rămas singur, stînd în picioare lîngă perete. Nu izbuteam să-mi abat gîndurile de la Virginie și din pricina asta îmi venea și mai greu. Mă gîndeam la tot ce-am fi putut face împreună, mă gîndeam la viața noastră, la ceea ce ar fi fost această viață pentru ea și pentru mine, în Belgia, în Canada, oriunde...

Ca să rezisti cum trebuie la lovituri, e preferabil să trăiești fără păreri de rău...

Sticleții au revenit, acciași patru de dinainte ; interogatoriul a reînceput: numele, adresa, data și locul nașterii, familia, prietenii, Legiunea Străină, Algeria comando-urile Delta, Spania, totul intercalat cu promisiuni, insulte: un duș scoțian în toată regula.

Norocul meu e că am nervii zdraveni. Le-am spus:

— Sînt Roger Haudouin. N-am fost niciodată legionar, nici în Algeria, nici altundeva. Nu sînt Verbel. Nu-l cunosc.

O dată le-am cerut un pahar cu apă. I-a umflat rîsul.

— O să capeți ! rînji tipul cu dinții stricați. O să bei mai mult decît ți-e pofta !

Eram pregătit: acum avea să urmeze chiuveta plină cu apă și restul tratamentului special. În loc de asta che-l mi-a adus un al treilea pachet de fișe. Printre ele figura și cea a lui Mingé.

— Nu, le-am spus, sînt dezolat, nu cunosc pe nimeni.

Copoiul cu dinți stricați mi-a dat un nou ghiont în spate. Își scosese hainele, rămînînd cu toții în cămașă. Cred că era aproape miezul nopții. Mi-era sete, mă simteam sleit, dar mintea-mi rămăsese limpede: nu ajusesem la capătul puterilor și mi-am făgăduit mie însumi să mă țin tare. Știam că pînă la urmă vor sfîrși prin a mă dovedi, dar treaba asta avea să-îi ia ceva timp.

— Hai s-o luăm de la început, spuse grasul. Uite, ca să mai schimbăm placa, vorbește-ne despre maică-ta ; numele de fată, profesiunea, data nașterii, data căsătoriei, data nașterii plozilor, culoarea ochilor, talia, perimetrul șoldurilor, perimetrul bustului...

Băieții se distrau.

Nu le-am răspuns. Eram lac de nădușeală. Cămașa mi se lipise de spate.

Le-am spus că reclam asistența unui avocat.

Au început să rîdă și mai cu poftă.

— N-ai aerul că pricepi, Verbel, ricană grăsanul mijindu-și ochișorii : te-ai ars. Nimeni nu știe că te afli aici. Ești un rahat și un derbedeu. Nici măcar nu ești francez. Milă de la noi să nu aștepti, pricepi ? Dacă vrei să ai o șansă cît de mică să scapi de plutonul de execuție, ciripește frumușel : prietenii, persoanele cu care ai contact, cei pe care i-ai recunoscut în fișe. Bagă-ți bine în cap că de vorbit oricum vei vorbi. N-ai să reușești decît să ne strici seara, să ne pierdem timpul de pomană... Eu unul, tu mă vezi cum sînt : aproape că prefer să fie așa. În felul acesta pot scoate liniștit untul din tine ; vreau să te aud plîngînd, Verbel ! vreau să te tîrăști !...

De data asta, cel de-al patrulea polițist se apropie pe la spate și mă îmbrînci. Era tinerelul cu mustăcioară, care-mi ceruse foc lîngă gardul bisericii.

Am tras adînc aer în piept, apoi l-am suflat afară.

— Mă plictisiți, le-am spus. Dezlegați-mă și atunci să discutăm, cum ziceți voi. Desprindeți-mi astea de la mîină și o să vă arăt ce știu să fac. Mă cheamă Haudouin și nu Verbel. Nu mai răspund la întrebările voastre.

M-au pus să mă ridic în picioare și au fixat din nou cătușele de calorifer. Apoi au plecat tuspătru. Trecură pe puțin două ceasuri. Nu mai puteam. Cred că am dormit chiar, cu spatele la perete, rezemat de calorifer.

Au revenit. Nu mai erau decît trei : copoiul cu dinții stricați, grasul și mititelul mustăcios. Pe loc mi-am dat seama că se întîmplă ceva extraordinar. Ai fi zis că sticleții calcă pe ouă.

Grasul se apropie de calorifer, îmi scoase cătușele și-mi spuse, numai miere :

— Vă rugăm să ne scuzați, domnule Haudouin...

VIII

Nu, nu visam. Eram perfect treaz. Aveam ideile limpezi. Îi priveam pe toți trei; în măsura în care le-o îngăduiau mutrele lor scîrboase de codoș, păreau că vorbesc serios.

— Ați fost denunțat, îmi spuse grasul. Ni s-au dat asigurări că sînteți Roger Verbel. Dar tocmai am primit fișa acestui individ și ne-am dat imediat seama că ne-am înșelat asupra persoanei. Scuzați-ne, domnule Haudouin. Din punct de vedere fizic există o anume asemănare între acel Verbel și dumneavoastră, dar confuzia este exclusă. Vă rugăm să uitați acest incident, cît se poate de regretabil.

Scoase din buzunar un cartonaș și mi-l arătă. Eram chiar eu, Roger Verbel, un metru optzeci și unu, născut la Treyvaux... dar fotografia nu-mi aparținea. A trebuit să fac un efort ca să nu izbucnesc în rîs. Îl recunoscusem pe amicul din fotografia mea : fusesem în același pluton la 1 Parașutiști ; dezertor, caporal-șef ca și mine. Cretinii ăia de polițai amestecaseră, pesemne, fișele.

— Unde doriți să vă lăsăm ? mă întrebă grasul. Vă conducem...

Acum mă trata cu „dumneavoastră“. Eram cu toții plini de atenții față de mine. Îmi înapoiară ceasul, portofelul, toate actele. Am verificat : nu lipsea nimic. Le-am spus să mă ducă acolo de unde mă înhățaseră, în fața bisericii Notre-Dame-de-Lorette. Nu eram încă pe deplin

convins că nu-i vorba de vreo capcană. După ceasurile trăite m-aş fi îndoit şi de soarele de pe cer.

Ieşirăm pe culoar. Tinerelul îmi deschidea uşile. Am convingerea că dacă le-aş fi cerut să mă ducă pe braţe pînă la maşină, ar fi făcut-o pe loc.

Tipul cu dinţii stricaţi se așeză la volan. Eu şi cu grasul ne instalaram în spate. Pe drum îşi reînnoi preaplecatele sale scuze : eroare inadmisibilă, de neiertat... deplîngea totul... zece ani n-o să poată dormi din cauza aceasta... eu, un paşnic comis-voiajor să fiu tratat în felul acesta... dar mă ruga să înţeleg că procedaseră așa crezînd că acţionaseră în interesele statului, că aveau o meserie dură, foarte dură, foarte dificilă şi foarte frumoasă... şi așa mai departe.

Nu-l ascultam.

Abia după ce mă lăsară singur în faţa bisericii, mă apucau şi eu să reflectez în mod serios. Era ora cinci fără zece dimineaţa. Străzile erau întunecoase şi reci. Mă îndreptai spre capătul străzii Martirilor. „403“-ul nu mai era acolo, ceea ce nu mă surprinse de fel.

Nu ştiam încotro să mă duc. Aveam o poftă grozavă de o cafea fierbinte. Peste tot era închis. Nici un suflet de om, nici o umbră de pisică. O clipă, am fost tentat să mă refugiez la Minge, în strada Rodier, dar m-am gîndit apoi că era exact ce aşteptau şi copoi să fac, în cazul că mă supravegheau.

Dar mă supravegheau oare ? Văzusem, e drept, fotografia amicului pe fişa mea, tot nu izbuteam să mă simt pe de-a-ntregul liniştit. Ştiam de ce viclenii sînt în stare gorilele astea. Îi văzusem la lucru în Algeria...

M-am uitat în jur. Nimeni. Am pornit-o la voia în-ţimplării, cotind la dreapta, cotind la stînga. Nu eram urmărit.

De altfel, nu filezi niciodată pe cineva cînd străzile sînt pustii. Așa ceva nu se întîmplă.

Mă încerca o altă bănuială. Îmi golii buzunarele. Îmi cercetai portofelul, reverele hainei, căutai peste tot unde s-ar fi putut ascunde un emițător miniaturizat sau o altă porcărie de acest gen. Nu găsii nimic.

Și apoi, și-ar fi dat oare sticleții atîta osteneală ca să-l captureze pe Minge ? Greu de crezut. Ca și mine. Minge nu era decît un vînat mărunt.

Ordas... da, verosimil. Dacă trăgeau nădejdea că-i voi conduce la el, totul devenea clar. S-ar putea să fi avut un indiciu. Adesea lucrurile se petrec în chipul acesta. Ar fi dat ei scump, caralii, să poată pune mîna pe el...

În ce fel însă, de vreme ce nu eram urmărit ?

Am mers cîtva timp. Apoi am luat metrourul în stația Trinité. În compartimentul în care m-am urcat mai erau trei persoane : o femeie foarte bătrînă și foarte murdară, cu niște saci plini de sticle goale și doi muncitori în salopete de lucru. Le-am cercetat mîinile : puternice, roșii, trudite ; nu erau mîini de copii.

La Concorde am schimbat metrourul. Era șase și cîteva minute cînd am ajuns la gara Lyon. Am băut la bufet două cafele și-am mîncat un sandvici. Apoi am luat primul tren spre Auxerre.

Călătoria a decurs fără incidente. Înaintea plecării am cumpărat de pe peron două ziare de dimineată și „Viața animalelor“. Trenul era aproape gol. Am parcurs culoarele, dar n-am zărit nimic suspect. M-am înapoiat în compartimentul meu. Mi-am luat ziarele. Am început cu magazinul. Conținea mai mult articole care mă interesau.

*

La Auxerre am ieșit din gară și am făcut un tur prin oraș. Am intrat la poștă și am sunat la donjon. Cineva ridică receptorul. La capătul firului era ustașistul.

— Bună. Mă aflu la Auxerre. Totu-i în ordine. Ce fac ? Vin ?

Îi auzeam respirația.

— Ți-au dat drumul ?

Mă strîmbai. Nu era foarte inteligent din partea lui să vorbească așa.

— Da. Totul e în regulă. Ce fac, iau un taxi ?

— Rămii unde ești. Vin eu.

I-am spus că-l aștept în fața poștei. Intraî într-un bistro și cum pofta de mîncare îmi revenise, luai un sandvici c-un cîrnat gros cît brațul.

*

Am zărit Mercedes-ul. Era chiar în capătul străzii, oprit în spatele altor mașini. Guerzevici nu era singur. Virginie ședea alături de el. Cînd m-a văzut, a deschis portiera și a țîșnit afară. S-a repezit la mine. Am prins-o în brațe și-am strîns-o la piept. Ne-am sărutat. Mirosea bine. Sîinii ei tineri, gata să străpungă puloverul, parfumul pielii, aproape că le uitasem. La naiba cu trecătorii, cu bătrînele cucoane, cu bicicliștii, la naiba cu toată această drăgălașă lume ! Aș fi rămas așa cu plăcere vreo trei secole și zău că n-aș fi țîpat după ajutor...

— Roger ! Ești aici...

Îi luceau ochii și erau roșii. Plînsese.

— Da. Sînt aici. S-a sfîrșit.

Ustașistul oprise mașina în dreptul nostru. Ședea mai departe la volan și ne privea nici miere, nici fiere. Am avut poftă deodată să-i spun că eu unul nu băgam în fiecare lună la teșcherea cinci miare și că ieșind de acolo de unde ieșeam, meritam o mică despăgubire.

Despăgubirea, mărturisesc cinstit, era cît se poate de plăcută.

Ne instalarăm cîteșitrei în față. Guerzevici demară. Virginie ședea între mine și el. Părăsirăm orașul. Cerul era alb și dens, de parcă s-ar fi pregătit de ninsoare.

— A fost greu ?

— Destul.

— Te-au caștit ?

— Nu.

— Ce le-ai spus ?

— Că sînt Haudouin și nu Verbel. Altceva nimic.

— Cum te-ai învîrtit să-ți dea drumul ?

— O eroare în fișe. Pe a mea figura o altă fotografie.

Rînji.

Din cînd în cînd întorceam capul și cercetam în urmă șoseaua : nu eram urmăriți.

— Cum ați aflat de arestarea mea ?

Răspunse Virginie.

— Prin Jeannine.

— Prin Jeannine ? S-a întors ?

— Aseară, cu Peugeot-ul. Ea ne-a spus că i-a văzut pe copoi înhățîndu-te.

Nu ducea lipsă de impertinență, tîrfa !

— Ea a fost aceea care a stabilit întîlnirea. Ea era singura care știa că la trei și jumătate urmam sa ne vedem în fața bisericii Notre-Dame-de-Lorette. Ea a fost cea care m-a turnat la poliție.

Ustașistul avu o tresărire. Pumnii săi uriași se înclăștară pe volan.

— Ești sigur ?

— Sigur. Ea și cu gagicul ei, un pește pe nume Pierre pun ceva la cale împotriva patronului. Vor să-l răpească pe Ordas...

— O să vedem noi, spuse Guerzevici. O să ne ocupăm noi de ea...

Făcu o grimasă.

Căzui pe gânduri. Nu pricepeam pentru ce...

Întrebai :

— I-ați spus că veniți după mine la Auxerre ?

Guerzevici mă privi, încruntînd din sprîncene.

— Da. Era jos cînd am plecat... și apăsă pînă la fund acceleratorul.

*

Mercedes-ul derapă brusc. Guerzevici virase scurt la dreapta. Poarta cea mare era deschisă. În mijlocul drumului, imobilă, camioneta băcanului de la care ne aprovizionam. Ustașistul și cu mine sărirăm jos. În dosul unuia dintre canaturile porții, cu pușca alături, zăcea Djelloul. M-am aplecat asupra lui și l-am întors cu fața-n sus. Primise un glonț în piept și altul în arcada stîngă, care-i zburase partea din spate a țestei. Nu se răcise încă. Aveam sînge pe miini. Sîngele lui.

M-am ridicat cercetînd atent camioneta. Pe tablile laterale fusese scris cu litere mari și galbene : „LES ÉCONOMIQUES TROYENS“, dar mașina nu era Citroën-ul H. al băcanului din Auxerre. Djelloul se lăsase păcălit și fusese ucis cu sînge rece și fără riscuri după ce deschisese poarta.

— Umfl-o ! îmi spuse Guerzevici arătîndu-mi pușca. În viteză.

Am înhățat pușca și cartușiera cu care era încins Djelloul. Guerzevici trecu la volan. Am virat pe lîngă ca-

mionetă și-am mai parcurs treizeci de metri. Apoi răpăi o rafală. Parbrizul deveni opac, toată partea dreaptă zbură în țândări.

*

Am deschis portiera și-am sărit afară. O țineam pe Virginie de mână și așa ne-am rostogolit în iarbă. Nu eram răniți nici unul nici altul, dar tremuram de spaimă pentru ea.

Careva strigă :

— Ieșiți afară cu mâinile-n sus !

În fața donjonului staționa un Chevrolet uriaș vopsit în gri. Lângă el, trei tipi : admirabilul domn Pierre, încă unul, un brunet frumos și solid, de tip meridional, e-un parabellum * în mână ; al treilea era Ordas, în halat de casă roz cu guler de astrahan și papuci în picioare, cu gura căscată, verde la față de frică. Cei doi stateau în spatele lui.

Sărind, nu lăsasem pușca din mâini. Dar nici să trag nu puteam. L-aș fi nimerit pe Ordas. Domnul Pierre și acolitul său îl foloseau drept scut.

— În picioare ! răcni brunetul cel frumos. Ieșiți de-a-colo !

Din stînga, din tufișuri, răpăi o rafală de pistol mitralieră. O încasă tot Mercedes-ul. Ustașistul nu se zărea, și nici nu știam unde e. Dacă n-ar fi fost Virginie, aș fi făcut un salt pînă la taluzul pe care-l vedeam la vreo zece metri de drum. În dosul lui aș fi fost la adăpost. Nici vorbă însă s-o las, iar de fugit în doi era prea riscant.

— Nu mișca, i-am șoptit. Lipește-te de pămînt ; nu-ți fie frică... Am aruncat o otheadă spre tufișuri. În dosul

* Pistol automat, cunoscut și sub denumirea de Luger (numele inventatorului). (N.T.)

lor, mascat pe trei sferturi de trunchiurile copacilor, era un tip. Îi vedeam un genunchi, marginea pălăriei și țeava unui Sten *. O țeavă care-și căuta ținta.

La vreo douăzeci de metri de noi, pe partea cealaltă a Mercedes-ului, răsună o detunătură. Într-o clipită în fața donjonului nu mai era țipenie. Domnul Pierre și brunetul cel frumos dispăruseră în interior. Ordas nu se mai vedea nicăieri.

Am mai avut parte de o rafală de Sten, de astă dată una lungă și trasă alandala. Gloanțele au trecut la câțiva zeci de centimetri pe de-asupra capetelor noastre, ricoșând cu țiuituri de trunchiurile copacilor și improșcându-ne cu crenguțe și așchii. În materie de senzații, zău că există și lucruri mai plăcute ! Strîngeam din răsputeri mîna Virginiei, încercînd să-i alung spaimele. Mă strîngea și ea, calmă însă, atît cît poate fi cineva calm atunci cînd se trage în el. Nu puteam însă rămîne o veșnicie pe loc.

Mi-am întors capul spre ea. I-am arătat taluzul.

— Cînd ți-o voi spune, o iei la goană într-acolo. Te adăpostești în dosul lui. Mă aștepți. Dar mai ales, nu mișca. Ai înțeles ?

Mi-a făcut semn că da. Aș fi dorit s-o strîng în brațe. Îi priveam gura. Ceea ce simțeam nu mai era dragoste, ci demență furioasă.

I-am zîmbit :

— Acum ! Șterge-o !

În aceeași clipă am dus pușca la ochi și am slobozit cele două cartușe în garidele cu pistolul mitralieră. Nu l-am atins, dar a fost eficace : Virginie sări peste taluz. Uf !

* Pistol-mitralieră de fabricație britanică. (N.T.)

Cartușiera lui Djelloul căzuse în iarbă. M-am tîrît spre ea. Tocmai terminasem să reîncarc arma, cînd tipul cu Sten țîșni dintre copaci. Era mic de stat, larg în umeri și cu niște picioare minuscule. Își pierduse pălăria. Alerga spre donjon cu toată viteza piciorușelor sale, cu buclile „la firul ierbii“, foarte reușit ca spectacol comic, dar ar fi trebuit să păstreze numărul pentru Međrano *. Am tras la nimereală. A făcut o copcă și s-a prăbușit. Cortina !

Am așteptat cîteva secunde. Nu mai trăgea nimeni și nu se vedea decît mititelul cu piciorușele de copil, zăcînd pe spate la cinci metri de Chevrolet. Gemea. Pistolul mitralieră sărise ceva mai încolo.

Am pornit să mă tirăsc încetișor către copacii cei mai apropiați. O dată ajuns, am făcut o pauză. Cercețam locurile. Atunci l-am văzut pe Ordas. Mergea în patru labe pe fundul fostului șanț de apărare, un ade-vărat crab în halat de casă, cu părul ciufulit, murdar de te umfla rîsul, cu picioarele sale păroase pline de noroi și de lîntiță.

Dar unde era Angelo ?

M-am uitat la Sten. În materie de pistoale mitralieră sînt altele mai grozave, dar la distanță mică făcea ceva mai mult decît o pușcă de vînătoare.

M-am îndreptate tîrîș spre mititel. Gemea într-una. De două ori a chemat : „Dominique !.. Dominique“ „Dominique“ era probabil celălalt, frumosul brunet.

Cercetam atent în dreapta și în stînga, dar am fost surprins. Glonte a izbit pămîntul chiar lîngă fruntea mea. M-am rostogolit într-o parte apăsînd concomitent pe trăgaciul puștii. Nici eu nu l-am nimerit. Stătea sub bolta de la intrare, cu spatele la zid. Între mine și el se găsea Chevrolet-ul.

* Celebru circ parizian. (N.T.)

Nu mai putea fi vorba să pun mîna pe pistolul mitraliera. Era prea departe. În schimb, mă puteam deplasa puțin în direcția mititelului. Reîncărcai arma. Apoi mă tîrîi pe coate și ajunsei lingă el. Avea un 7,65 mm într-un toc prins la subsoară. Îl luai. Un glonte era deja pe țeavă. Încărcătorul plin și el. Cu degetul cel gros îndepărtai piedica de siguranță.

De partea cealaltă a donjonului, înnăbușite și amortizate de distanță, porniră două focuri de armă, apoi încă unul. Nu făceam nici o mișcare. Mă cam săturasem să mă tot plimb pe burtă. Așteptam ca frumosul brunet să binevoiască să se manifeste.

Îl vedeam că se deplasează în umbra bolții. Mă căuta cu privirea. Mă ridicai în picioare, adăpostit de Chavrolet. În stînga aveam pușca, în dreapta pistolul.

Am slobozit două focuri de armă în direcția bolții, la întîmplare. Tipul se năpusti afară, trăgînd. Își goli încărcătorul. Am tras și eu, un singur glonte. Se prăbuși pe spate, cît era de lung, răstignit pe prag.

Mi-am trecut cureaua puștii peste umăr și am pornit să vād rezultatul. Glonteale mele îl izbise exact în mijlocul frunții.

L-am privit cîteva secunde pe omul acesta pe care tocmai îl ucisese. Pe sub pleoapele pe jumătate lăsate, privirea îi devenise fixă și dură. Era într-adevăr un băiat frumos, cu alura aceea de aparent puștan care place atîta femeilor. N-avea de loc mutra unuia căruia să-i fi trecut vreodată serios prin minte că uneori s-ar putea să fie nevoie să muncești ca să trăiești. Avea un costum făcut de un croitor bun, bine tăiat și perfect ajustat. N-o dusesese prost pesemne.

La urma urmei nu eu l-am împins pe tipul ăsta să vină încoace. Dacă ar fi rămas frumușel acasă, s-o facă

pe toreadorul cu domnișoarele sale, n-ar mai fi stat aici cit îi găliganul, lungit pentru eternitate.

În momentul acesta l-am zărit și pe ustașist venind dinspre turnul de vest, cu un Colt în mînă. Avea o tăietură pe pometele stîng și obrazul îi era mînjit de sînge. Fornăi pe nas privindu-l pe brunet și-mi spuse :

— S-a terminat ?

— Da, i-am răspuns. Pe-aici s-a terminat.

Se frecă pe obraz.

— Mai e unul în spate !

Privirea lui străbătu curtea pînă la liziera pădurii. Îl zări și pe mititel, care continua să geamă ghemuit lîngă Chevrolet.

— Ala de colo ?

— Rănit.

Ustașistul dădu din umeri și-o porni către cel căzut. Avea brațele atît de lungi, încît abia dacă s-a aplecat. Propti țeva pistolului după urechea tipului și apăsă pe trăgaci. Mititelul dădu o dată din piciorușele sale, se răsuçi pe o parte, încremeni.

Guerzevici se înapoie lîngă mine. Avea o mutră posacă.

— Și asta nu-i încă totul. Va trebui să-i imbarcăm. Și n-a rămas măcar unul teafăr să sape groapa.

A oftat, clătînînd din capul său mare și rotund. Ochii lui albaștri spălăciți erau pustii și inexpressivi.

Am aruncat o privire peste umăr și-am văzut-o pe Virginie. Venea către mine, palidă, ascunzîndu-și obrazul în palme.

— Nu sta aici, i-am spus. Urcă la tine-n cameră. Vin și eu îndată ce-o să pot.

Vedeam c-ar vrea să-mi pună anumite întrebări, dar s-a supus fără să scoată o vorbă.

L-am urmat pe ustașist în spatele donjonului. Domnul Pierre zăcea pe pietriș la vreo zece metri de turnul de miazănoapte. Primise un glonte în stomac care ieșise exact pe la mijlocul spinării, puțin mai sus de șolduri. Nu murise. Din gură îi curgeau bale.

— Asta-i amicul Jeanninei, am spus. El a fost organizatorul.

Ustașistul își pipăia obrazul. Îl tăiasc, probabil, o țan-dără din parbriz. Zise :

— O să-i încărcăm pe toți în furgonetă și-o să mergem să săpăm o groapă pe undeva în pădure...

Îl înhăță pe domnul Pierre de-o gleznă și-l trase. Durerea îl trezi din leșin. Deschise ochii și începu să urle :

— Ha !... ha !... ha !... Spinarea mea !

Bănuiesc că avea coloana vertebrală sfărîmată. Zbiera îngrozitor, în vreme ce Guerzevici îl trăgea după sine, ca pe un hoit de animal. Ustașistul mergea cu pasul său obișnuit, fără grabă, chiar parcă mai încet. Nici urmă de cruzime pe față. Ai fi zis că-i cu gîndul aiurea.

Am văzut prea mulți oameni ucigînd și prea mulți murînd, ca să mai fiu excesiv de sensibil la anumite lucruri, dar strigătele astea erau într-adevăr greu de suportat.

Cînd pătrunseserăm în curte, Ordas stătea în prag. Se mai curățase puțin și-și schimbase halatul ; era din nou în cel vișiniu. Guerzevici dădu drumul piciorului domnului Pierre. Ordas se îndreptă spre noi. Ustașistul luă un soi de „drepli“.

— Ne ocupăm de ei, domnule Mesnil. O să-i ducem cu camioneta în pădure, undeva departe. N-o s-avem ne-cazuri.

Ordas dădu aprobator din cap. Ne declară că era mulțumit de noi. Îmi strînse mîna și mă felicită că am scăpat de polițiști și că m-am înapoiat la momentul oport-

tun. Apoi ne întoarse spatele și intră în donjon. Nu prea suporta aerul de afară căpetenia asta.

Îi adunarăm pe cei trei în mijlocul curții. Eu m-am dus să aduc camioneta. L-am băgat și pe Djelloul înăuntru. Ustașistul l-a înhățat pe domnul Pierre și l-a azvîrlit în mașină, iar, peste el, pe ceilalți doi.

— Du-te și caută două hîrlețe, mi-a spus Guerzevici. O să avem nevoie și de o pătură ca să-i putem căra. Ia-o pe cea mai mare din dulapul din bucătărie.

Hîrlețele le-am găsit într-unul din șoproane. În grajd, caii nechezau. Am trecut în goană și pe-acolo. Ieslele erau goale. Le-am dat o mîna de fin. Apoi am pornit spre bucătărie. Am luat din dulap o pătură mare. Am pus totul pe masă. Mi-era sete. Am deschis frigiderul. În el se afla lapte și vin. Am șovăit o clipă, după care m-am decis pentru un pahar cu lapte.

— Am vorbit cu patronul, mi-a spus Guerzevici cînd m-am întors la camionetă. Jeannine nu-i la donjon. A plecat cu cîteva minute înainte de venirea celorlalți. Patronul bănuiește ori că așteaptă pe undeva, ori că stă la pîndă, dincolo de incintă, în vreme ce amicii ei operează.

Am întins cuvertura peste grămada de corpuri. Domnul Pierre era dedesubtul lor. Plîngea.

Am mers așa vreo zece kilometri pînă într-un loc unde pădurea era foarte deasă. De acolo ne-am angajat, cît a fost cu putință, pe un șleau. La capătul lui, ustașistul a tras pe dreapta, în spatele unui hățîș. Am coborît luînd cu noi cazmalele. Am căutat un loc unde solul să fie mai afinat și ne-am apucat să săpăm.

Exceptîndu-i pe vînători, dar și asta rar, locurile acestea nu sînt practic, călcate de nimeni.

Munca s-a dovedit a naibii de anevoioasă. Terenul era străbătut de rădăcini, unele groase și greu de tăiat.

Pe de altă parte, groapa trebuia să fie destul de adîncă. Ne-am canonit un ceas întreg.

Cum dinspre camionetă nu venea nici un zgomot, am înțeles că domnul Pierre murise...

I-am așezat pe tuspătru în groapă, unul peste altul. Am bătătorit pămîntul, iar ce mai rămăsese l-am împrăștiat. După aceea, pentru camuflaj, am aruncat pe deasupra frunze uscate și crenguțe...

M-am gîndit la Djelloul. Norocul îl părăsise pînă la urmă pe călărețul din El Kseur. Avea poate și el o familie. Ea nu va afla niciodată ce s-a întîmplat. El era acum definitiv singur, lipsit pînă și de acel azil care se cheamă aducerea amînte. Pădurea asta în care zăcea acum pentru vecie nu semăna cu cele știute de el. În valea Soummam e măcar soare, sînt alte miresme și alți copaci...

La întoarcere n-am scos nici unul o vorbă. Eram sleit, eram la capătul puterilor. Mă lăsau nervii. Exceptînd timpul cît am stat legat de calorifer, nu mai dormisem de două zile. Copoi, bandiți, corsicanul ucis cu lovituri de hîrleț ; îmi era de ajuns. Chiar prea de-ajuns.

IX

Cînd m-am trezit, Virginie era lîngă mine, gata îmbrăcată. În mîna stîngă ținea o oglinjoară, iar în dreapta o perie cu care își peria părul. M-am uitat în jurul meu. Ne aflam la ea în cameră. Culcîndu-mă, (fusesem atît de sleit, încît nu-mi mai aduceam aminte de nimic. Afară se făcuse ziuă de-a binelea, o zi mohorîtă. Ceasul meu indica nouă și douăzeci.

Virginie se așează pe marginea patului. Se aplecă să mă sărute. Zîmbea. Era frumoasă. O clipă am ținut-o lipită de mine. Mă ispitea să prelungesc la infinit clipa asta, însă exista o chestiune pe care eram hotărît s-o lămuresc :

Mi-am așezat mîna pe capul ei, am mîngîiat-o și i-am spus :

— Cînd plecăm ?

Ea se dădu îndărăt. Părea surprinsă. M-a privit și a văzut că vorbesc serios.

Am insistat.

— Vreau să plec, Virginie. Vreau să las dracului donjonul. E un loc infect, cu oameni infecti. Nu-mi place atmosfera care domnește aici. Nu-mi place Ordas, nu-mi place Guerzevici, nu-mi place Angelo. Pe tine, da, te iubesc. Adu-ți aminte ce mi-ai spus în prima seară, la pavilion : că vrei să pleci în altă parte, că te-ai săturat. Și eu m-am săturat. Ieri, patru oameni au fost uciși. Mi-e silă de masacrele astea. Mi-e silă să slujesc de păzitor și de

gangster unui om pe care-l disprețuiesc. Mă plătește, sînt corect cu el, dar ajunge. Un bun prieten de-al meu, un băiat în care am încredere, mi-a făcut o propunere. Lansează o afacere în Belgia, și ar vrea să lucrez împreună cu el. E o treabă curată. Ce părere ai ?

Nu mi-a răspuns. S-a sculat și s-a apucat din nou să-și perie părul.

M-am dat jos din pat, mi-am pus pantalonii, cămașa. Vedeam bine că cele spuse de mine nu-i făceau plăcere, dar era prea important ca să dau îndărăt. Vroiam să duc lucrurile pînă la capăt.

— Bani de drum avem destui. Dacă va fi nevoie, pentru început, prietenul meu o să ne ajute. E un băiat admirabil. Îi voi rambursa...

Virginie zîmbi în oglindă.

— Firește, firește... ai să-i rambursezi... în rate lunare.

Felul în care mi-a vorbit m-a scos din sărite. M-am apropiat de ea. Mi-am așezat mîinile pe umerii ei. Am privit-o în ochi.

— Virginie, ce vrei ? Ce se întîmplă ? De ce ți-ai schimbat părerea ?

Ea se desprinsese.

— Nu mi-am schimbat părera. Rogr... Vreau în continuare să plec...

— Și atunci ?

Își încruntă sprîncenele. Era furioasă.

— Tu ești un mercenar... Nu înțelegi.

Dimpotrivă, înțelegeam foarte bine.

— Se prea poate, se prea poate să fiu un mercenar. Dar un mercenar, așa cum îi zici tu, corect în limitele a ceea ce este și pentru ce primește solda. Tu însă rămîi din pricina banilor, așa ? Și ce anume dorești ? Vrei și tu să-l răpești pe Ordas ? Să-i ceri o răscumpărare ?

Dădu din umeri.

— Vorbești prostii...

— Perfect. Atunci despre ce-i vorba ? Aștepti să moară de moarte bună și să-ți lase un sac de pițule prin testament ?

Virginie se lăsă pe marginea patului. Obrazul i se îmblinzi. Era prima noastră ceartă.

— Am trecut prin momente grele, Roger. E greu pentru o fată să se trezească fără un ban, fără un acoperămint, fără nimeni apropiat. E mai greu decât pentru un bărbat...

M-am apropiat de ea. I-am mângâiat mîna cu vîrfurile degetelor.

— Acum însă, ai pe cineva ! Voi munci. Sînt capabil să cîștig pentru amîndoi. Dacă vrei, ai să lucrezi și tu alături de mine... Vezi tu, banii sînt foarte folositori, e foarte plăcut să-i ai... dar și cu ei e la fel ca și cu multe alte lucruri : nu trebuie să ne înșelăm asupra mărții, nu trebuie să plătim mai scump decât face...

Privirea ei s-a cufundat într-a mea. A zîmbit.

— Ești un om bun, Roger, ești foarte bun, știi asta...

Am zîmbit și eu. M-am lăsat în genunchi în fața ei, acolo lîngă pat.

— Virginie, alaltăieri am fost înhățat de copoiii siguranței. Sînt liber acum numai pentru că am avut un noroc extraordinar : o eroare dintr-acelea care se petrec, poate, o dată la cincizeci de ani. Dacă rămîn în Franța, mă vor înhăța din nou, în mod absolut cert și atunci n-o să mai scap... Pricepi ?

Și-a pus mîinile pe umerii mei. Am știut că totul s-a aranjat și asta m-a făcut fericit.

— Roger, nu vreau să fii arestat. Vom pleca dacă vrei chiar acum. Mă duc să pregătesc bagajele...

— Bun, i-am spus, și nu uita fierul de călcat, e elementul esențial al patrimoniului meu...

Rise. I-am luat din mîini oglinda și peria. După aceea am desăvîrșit împăcarea noastră.

*

În ziua aceea nu am plecat. Guerzevici mă aștepta jos. Ne-am suit, el în camionetă, iar eu în „403“. Am mers așa vreo douăzeci de kilometri, după care am abandonat camioneta într-un boschet. La întoarcere, ustașistul s-a urcat în „403“.

Pe la unsprezece, pe cînd ne înapoiam, a început să ningă, cu fulgi mari, ca de vată. Mie-are foame. Am băgat „403“-ul sub șopron și m-am dus la bucatărie să-nfulec ceva. Guerzevici m-a întovărășit, ceea ce mă aranja de minune : vroiam să-i cer cîteva lămuriri. L-am întrebat unde fusese Angelo ieri, în timpul încăierării. Mi-a răspuns că se dusese împreună cu madam, Françoise după cumpărături la Toucy. Explicația stătea în picioare, dar oricum prea erau dese coincidențele astea.

— În ce termeni era drăguțul de Angelo cu Jeannine ? am întrebat.

— Oarecari. Se înțelegeau. De ce ?

Discutînd, mestecam fiecare cîte un sandvici gros.

— Nu cumva făceau și un pic de amor ?

Ustașistul îmi aruncă o privire.

— Un pic, da.

— Patronul este la curent ?

— Bineînțeles că nu... Jeannine nu era o fortăreață inexpugnabilă.. Mergea chiar și fără să umbli la pungă ; fata se plictisea aici... De, avea și ea părțile ei bune...

Rinji. N-aveam nici un motiv să mă îndoiesc că și el gustase din mierea asta...

Cînd tocmai mă pregăteam să ies, Guerzevici mă strigă :

— Așin-te pe-aici. Deschide poarta mare de lângă pavilion și fixează canaturile. Patronul așteaptă pe cineva. Cineva pe care-l cunoști...

Am făcut ce mi-a spus să fac, după care l-am vizitat pe Angelo. Am ciocănit de două ori și am intrat. Citea un roman polițist, trîntit în pat. Mi-am zis că în cazul unui artăgos de gabaritul lui, drumul cel mai scurt e și cel mai bun.

— Angelo, i-am spus, de cîtva timp te îmbolnăvești cam des. Te-am înlocuit de două ori ca să merg la Paris și a doua oară a fost cît p-aci să se termine foarte rău. În plus, ieri, taman bine în timpul ciocnirii, te aflai la plimbare. Și-acum bagă la cap : că ești nepotul patronului, asta o știu ; ce ai aranjat sau ce n-ai aranjat cu Jeannine nu mă interesează ; dacă ai fost și tu în combinație, e posibil, dar puțin îmi pasă și de asta. Să nu te apuci însă să ne faci mizerii, mie și Virginiei, fiindcă dacă îmi pun în cap să mă ocup de tine ești în aer. Poți să mă crezi. Ne lași în pace și te lăsăm în pace. Asta-i tot. Iartă-mă că te-am deranjat.

Am zis și am ieșit închizînd binișor ușa. Îi spuseseam adevărul. Urzelile sale mă interesau tot atît de puțin ca și superba, geniela și magistrala combinație a răposatului domn Pierre.

Afară continua să ningă. Mi-am aprins o țigară. Fumam cu miinile vîrîte în buzunar, cînd un „D.S.” verde cu mască albă se abătu din drum și intră în curtea donjonului. Am scos țigara din gură. Cel de la volan era un blond uriaș, cu ochi mici albaștri, sfredelitori. Alături sedea locotenentul Barthe. S-a uitat la mine și mi-a făcut cu ochiul. Am rămas cu gura căscată.

Guerzevici le-a ieșit în întîmpinare. El și cu locotenentul Barthe au trecut pe lângă mine și-au urcat scara.

M-am apucat să trag din nou din țigară, examinându-l cu coada ochiului pe blond. Văzusem pe undeva capul ăsta, dar nu-mi mai aduceam aminte unde anume. Tipul se uita și el la mine. Și-a fluturat mîna în chip de salut. Memoria mi-a revenit : Helmuth Höstdorffer, ex-legionar din Regimentul 2 Parașutiști, ex-comandă Delta.

Blondul coborî și se apropie de mine. Ochișorii îi rîdeau.

— *Wie geht's, Verbel ?*

— *Ja. Und du, Kamerad ?*

— *Nicht sehr gut. Ich bin pleite. Ich bin zu müde um zu arbeiten...*

Am rîs.

— *Was machen sie jetzt ?*

— *Ich weiss nicht. Sie beraten.*

— *Was ist los ?*

— *Der Oberst**. Urmează să vină. Poate mîine.

I-am oferit o țigară. Peste o clipă apărură și locotenentul Barthe. Era singur. Mi-a strîns mîna. L-am întrebat ?

— Se aranjează, domnule locotenent ?

Dădu afirmativ din cap.

— Așa s-ar zice. Ordas e de acord cu o întîlnire mîine dimineată. I-am dat cuvîntul meu de onoare că oricare ar fi concluziile întrevederii, securitatea sa personală va fi asigurată. În noaptea asta o anumită persoană va sosi din Germania ca să-l întîlnească. Lucrurile se vor petrece la vreo zece kilometri de aici, în mijlocul naturii. E prevăzut să fii și tu. Pe mîine, Verbel.

* Cum îți merge, Verbel ?

— Bine. Dar ție camarade ?

— Nu prea bine. Am dat faliment. Sînt prea obosit ca să mai lucrez.

— Ce fac ei acum ?

— Nu știu. Se sfătuiesc.

— S-a întîmplat ceva ?

— Colonelel...

Îndată după plecarea locotenentului Barthe și a lui Höstdorffer am urcat pînă la Virginie și i-am spus că vom părăsi donjonul miine după-amiază, imediat ce se va termina întreprinderea.

Ziua s-a scurs în liniște. Ninge. Ne-am pregătit bagajele. Nu era mare lucru : o valioară pentru hainele Virginiei și sacul meu. Seara am făcut o scurtă plimbare pînă la heleșteu. Înghețase. Pădurea era albă. La întoarcere am țesălat și periat caii. Tăceam. Mă simțeam nervos.

Noaptea a nins într-una. M-am sculat dis-de-dimineață. L-am căutat pe Guerzevici la el în cameră și l-am întrebat care sînt instrucțiunile. Mi-a spus că întîlnirea e fixată pentru ora unsprezece și mi-a arătat locul ei pe o hartă de stat-major : o încrucișare de drumuri, lîngă un podet, în mijlocul pădurii.

L-am lăsat și m-am dus la mine în cameră. Am luat pistolul, l-am demontat și l-am uns. Tocmai intrasem la Virginie cînd Guerzevici a ciocănit la ușa ei. Ordas era suferind și avea nevoie imediat de ea.

Am coborît în bucătărie să iau ceva în gură. O clipă mai tîrziu am auzit pașii ustașistului. Mi-a spus că patronul nu se simte bine, că are o criză de astmă și că vrea să-mi vorbească.

Am urcat împreună la etajul doi. Ordas era în pat. Respira zgomotos. Arăta prost, dar nu mai rău ca de obicei. Pendula de pe măsura de noapte arăta ora nouă și patruzeci de minute.

Vorbea împrôșcînd cu scuipat.

— Sînt bolnav, Haudouin... Cred că am răcit... Am febră... Nu ştiu dacă o să mă duc la întîlnirea aceea... Sînt un om bolnav... Nu mai am douăzeci de ani.

Mi-am compus o figură de circumstanţă. Toată istoria asta nu-mi plăcea, dar uitîndu-mă mai bine la el mi se păru că într-adevăr nu-i în cea mai grozavă formă. Era verde la faţă.

Virginie era şi ea acolo, adorabilă în halatul ei alb. Am tras-o lîngă uşa, în vreme ce Ordas continua să-i înşire lui Guerzevici nenorocirile sale.

— Ce are ?

— Nu ştiu, Roger. A vrut să-i fac o injecţie. Nu-i prima oară...

— Crezi că-i o treabă serioasă ?

Virginie avu o expresie dubitativă.

Reintrarăm în cameră.

— N-o să înţeleagă, domnule Mesnil, spunea tocmai ustaşistul. O să-şi închipuie iarăşi cine ştie ce dacă nu vă duceţi...

— Voi merge, răspunse Ordas. Voi merge, chiar de-ar fi să mor !

Adunîndu-şi ultimele forţe îşi scoase dintre coarşafuri picioarele sale păroase. Era în cămaşă de noapte.

Privirea sa tulbure o întîlni pe a mea. Îşi ţinea strîns buzile carnoase şi groase.

— Voi merge, Haudouin. Poţi să te pregăteşti...

I-am spus că sînt gata.

S-a săltat în capul oaselor ca să se dea jos, dar s-a prăvălit îndărăt în pat. Şi-a prins fruntea cu palmele. Credeam că se pune pe plîns.

— Nu, nu, nu pot... Mi se-nvîrte capul... Sînt bolnav... Nu pot... O să vă duceţi voi... O să le explicaţi... O să le spuneţi să vină-ncoace dacă vor... Îi aştept...

— Asta nu s-a prevăzut, domnule Mesnil, spuse Guerzevici.

Am făcut doi pași înainte.

— Mi-ar mira să accepte, domnule. Întîlnirea e fixată acolo și nu aici. Așa cum zice și Guerzevici asta nu s-a prevăzut.

De furie a reușit de astă dată să se ridice în picioare.

— Sînt bolnav !... Sînt bolnav, pricepeți ? Un om în starea mea nu poate ieși la plimbare prin zăpadă... Dacă nu vor să vină aici, să amîne întîlnirea pe o altă zi, pe mîine, pe poimîine, cînd vor și unde vor...

A zis și s-a culcat îndărăt, cerîndu-i Virginiei să pună peste el încă un pled ; îi era frig peste tot.

Ustașistul și cu mine am ieșit. Am așteptat pe coridor să iasă și Virginie. Era frumoasă, cu pletele ei negre peste halatul alb, mărunțică, înduioșătoare. Nu mai semăna a băiețandru. Am strîns-o la piept și i-am șoptit la ureche :

— Ai cîștigat, pe tine te aleg ca infirmieră.

*

Am luat „403“-ul. Guerzevici a trecut la volan. Părea și el nervos. Mergeam încet. Drumul era acoperit de zăpadă.

Șovăiam dacă să-l pun la curent sau nu. M-am decis :

— Domnule Guerzevici, o să vă părăsesc. Eu și Virginie plecăm. Chiar în seara asta. Nu cred c-o să aveți bătaie de cap cu găsirea cuiva care să mă înlocuiască. De altfel, acum toate precauțiile sînt inutile...

Ustașistul părea ușor surprins, dar nu ridică nici o obiecție.

— Te duci în Elveția ?

— Da, am spus. Poate.

Fornăi pe nas.

— Dacă aş putea m-aş întoarce şi eu acasă la mine, în Croaţia.

— Mda, am zis, sîntem cu toţii în aceeaşi oală.

Am trecut pe podeţul văzut pe hartă şi am ajuns la locul întîlnirii. Drumul înainta gîtit între tufişuri dese. Lîngă răscruce, niţel retrasă, se zărea o casă de pădurar aflată în ruină. Am luat-o la stînga.

D.S.-ul verde era la vreo trei sute de metri, tras la marginea drumului. Ustaşistul semnaliză cu farurile. D.S.-ul răspunse. Guerzevici tăie contactul şi vîrî cheia în buzunar.

Am coborît. Aerul era rece. Pe deasupra copacilor se roteau croncănind ciori.

Din D.S. au coborît doi oameni. Ne-au cercetat îndelung prin binoclu. Apoi s-au urcat la loc în maşină şi au demarat. La douăzeci de metri de noi au oprit.

Erau trei cu toţii : locotenentul Barthe, Höstdorffer — şi mai uriaş în canadiana lui îmblănită — şi un bărbat înalt cu părul tuns perie. L-am recunoscut, deşi îmbătrînise şi îşi lăsase o barbă tăiată marinăreşte.

Locotenentul Barthe se îndreptă către noi. Cînd văzu că Ordas nu-i în maşină, încruntă din sprîncene. Am pornit-o în întîmpinarea lui ca să-i explic. Guerzevici păsea în stînga mea. Avea o mutră îngrozitoare. Transpirase tot. Îşi furişă mîna sub scurta de piele. Într-o fracţiune de secundă am înţeles totul. Am răcnit : „Adăpostiţi-vă, dom' locotenent !“ O clipă mai tîrziu i-am şi văzut pe copoi.

*

Am tras două gloanţe în burta ustaşistului. S-a prăbuşit în genunchi, scăpînd Colt-ul din mînă. Am golit tot încărcătorul. Locotenentul Barthe şi Höstdorffer trăgeau

de asemeni, dar ceilalți erau prea mulți. Ieșeau de pretutindeni, din casa pădurarului, de sub pod, de după taluzul drumului, din tufișuri, pe puțin vreo patruzeci la număr.

Toți trei știam să ochim. I-am stopat pe cei care veneau din față și din dreapta, dar din spatele nostru au prins să răpăie arme automate. Am simțit o arsură la antebrațul stîng. Bărbatul cu păr cărunt era întins de-a latul drumului, cu fruntea sfărîmată de un glonte și fața descompusă alb-roză. Höstdorffer căzu și el. Se săltă însă într-un cot și lansă o grenadă.

Ea ne-a salvat. În rîndurile gorilelor s-a produs o tălăzuire. Poți fi, desigur, curajos, poți avea o meserie aspră și frumoasă, dar nu-i obligatoriu să-ți placă și grenadele. L-am împins în D.S. pe locotenentul Barthe și m-am aruncat la volan. Mașina nu mai avea geamuri, nu mai avea parbriz, portierele din spate ciuruite, dar porni totuși, zigzagînd printre rafale.

Am accelerat. Zăpada și vîntul ne izbeau drept în față. Antebrațul stîng mă ustura îngrozitor. M-am uitat la el. Glonteale îmi vîrstase pielea, un fleac, o zgîrîietură, genul de rană care te face să-i înfrunți pe chirurghi cu zîmbetul pe buze.

— Ia-o la dreapta ! mi-a spus Barthe. La dreapta !

L-am ascultat. Strîngea din dinți comprimîndu-și cu mîna umărul stîng. Sîngele îi șiroia printre degete.

Am încercat să fac o socoteală : cei din spate nu vor întîrzia să se lanseze în urmărirea noastră. Vor alerta jandarmeria, poliția, agenții motocicliști, posturile de control. Într-o oră, sau poate chiar mai puțin, toate drumurile, toate ieșirile vor fi supravegheate...

— Încotro mergem, dom' locotenent ? Pe unde credeți că avem vreo șansă ?

— Îți amintești de drumul spre fermă ? Atunci cînd ai venit după fată ?...

În mare, îmi aminteam. Parly. Cam cincisprezece kilometri. Dar mai întîi trebuia să scăpăm din pădurea asta...

N-am reușit s-o facem. Primul care a zărit barajul a fost locotenentul Barthe. Mi-a strigat : „Atenție, Verbel !“ Am frînat prea brusc. Mașina a derapat pe zăpadă. S-a răsucit o dată și a intrat cu botul în șanț.

Portiera din partea mea se înțepenise în taluz. N-am putut s-o deschid. M-am strecurat atunci prin gaura lăsată de parbriz. Cea din dreapta funcționa normal. L-am ajutat să iasă pe locotenentul Barthe. Își strîngea umărul. Obrazul îi era ca de ceară.

La vreo cincizeci de metri distanță, un turism și un autobuz barau drumul. O parte din tipi purtau uniforme albastre și căști. Unul porni în fugă spre noi, apoi alți trei sau patru. Cel din față strigă : „Stai !“ și slobozi o rafală. Am luat încărcătorul de rezervă și l-am băgat în lăcașul lui. Am armat. Locotenentul Barthe zăcea pe zăpadă. Am tras două gloanțe în individul cu pistolul-mitralieră și-n primul dintre cei care-l urmau. Cel cu automatul a scăpat arma și s-a apucat de pîntec scoțînd un țipăt ciudat. Următorul s-a prăbușit pe spate. Uite doi care nu vor mai bea șampanie la banchetul în cinstea victoriei. Ceilalți se răspîndiră trăgînd dezordonat.

L-am apucat pe locotenentul Barthe, l-am încărcat pe umeri și am luat-o la fugă. Polițiștii ne improșcau din automate. În asemenea momente norocul joacă un mare rol. Eu unul l-am avut. Alergam prin pădure, pe zăpadă, către adîncul pădurii. Pe prima sută de metri am fugit cît

am putut. Barthe cîntărea, nu glumă, dar și eu sînt solid. Am mai parcurs o sută de metri. Inima bătea să-mi spargă pieptul. Gîtlejul îmi era uscat. Nu-mi mai simțeam picioarele. Eram o fiară, o fiară care fuge. O altă sută de metri. Ceilalți nu mai trăgeau.

Am încetinit cursa. Am trecut la pas. De îndată ce mi-am recăpătat suflul, am început iarăși să alerg. Străbăteam acum un cîmp presărat cu tufe de drobiță și iarbă-neagră care trozneau sub picioare. Negri sub albul zăpezii, înspre miază-noapte, brazilii își înălțau coroanele triumphiulare, deci alcătuind un adevărat zid.

O dată ajuns aici, m-am oprit. Am aruncat o privire îndărăt. Nici o mișcare. Știam că pentru ei nu-i o problemă să se ia după noi, după urmele lăsate, însă mica mea demonstrație de adineauri le cam tăiașe elanul. Vor veni, dar numai cu forțe serioase. Nu se zoreau.

Unde să mă duc ? De fermă nu mai putea fi vorba ; în orice caz, nu pe jos și cărîndu-l pe Barthe în cîrcă. N-aș fi rezistat, cît sînt eu de voinic. Polițiștii m-ar fi prins din urmă cu mult înainte de a fi apucat să ajung..

Să fur o mașină ? De unde în pădurile astea ?

Am auzit glasul locotenentului. Spunea : „Verbel... Verbel...” încet de tot, abia șoptit. L-am lăsat jos. Cînd i-am văzut chipul, am priceput : se sfîrșea. Acum era rînit nu numai la umăr ; două-trei gloanțe îi străpunseseră pieptul. Se terminase.

Deschise ochii, apoi îi închise. Șopti.

— Întinde-o Verbel... Întinde-o...

— Perfect, i-am răspuns ; dar cu dumneavoastră ?

Mă privi.

— Nu... După cum vezi, nu mai are rost... O să te în-

hațe...

— Vă faceți griji de pomană, i-am răspuns. Sint un băiat plin de resurse. Gorila care ar putea pune mina pe noi își suga încă biberonul...

Vorbeam pe ton glumeț. Era tot ce puteam face. O știa și el, după cum o știam și eu.

Se săltă ușor într-un cot.

— Dă-mi o țigară și șterge-o imediat... M-ai auzit : imediat...

— Nu.

Încercă să facă pe furiosul.

— Tîmpitul ! Ești un tîmpit și jumătate, Verbel ! Un cap sec...

Nici asta n-a prins.

— Haideți, dom' locotenent, odihniți-vă. Economisiți-vă forțele. N-am făcut încă plata la lăutari...

Am aprins o țigară și i-am virît-o între buze. A tușit scăpînd țigarea. I-am dat-o din nou. A clătinat din cap în semn că nu vrea.

M-a privit cu un ușor zîmbet. Glasul îi devenea tot mai stins.

— Nu-ți mai pot da nici o decorație, Verbel...

— Nu face nimic, i-am răspuns. O treceți în cont pentru data viitoare.

Făcu o mișcare să-și scoată portofelul. L-am ajutat. Înăuntru era o scrisoare purtînd un nume și o adresă din Germania.

— Am înțeles, i-am spus. Va pleca. O vor primi.

Clipi ușor. Nu mai putea vorbi, dar privirea continua să-i rămînă trează, coștientă.

M-am aplecat peste el. Voiam să fiu sigur c-o să mă audă.

— Domnule locotenent, știu cine a montat capcana asta. Știu cine-i scursoarea care ne-a tras pe sfoară. Să

n-aveți nici o grijă. O să mă ocup eu de el. V-o făgăduiesc, domnule locotenent.

Am așteptat să moară. I-am acoperit fața, apoi am plecat pe jos, prin zăpadă. Calculasem : opt sau nouă kilometri în direcția asta. Lesne n-avea să fie, dar ori ce-ar fi fost ei, polițiști, gorile, tancuri, infanterie, aviație, știam că voi răzbate. Îmi rămăsese de încheiat o mică socoteală.

X

Salve ! i-am spus. Te-a mai lăsat criza de astmă ? Deschisesem ușa și intrasem, fără zgomot. Era cu spatele la mine. Îl vedeam pentru prima dată altfel decît în halat de casă ori în cămașă de noapte. Pe cîntea mea, purta un pantor gros de culoare bej, cu guler de astrahan, iar pe cap o căciulă, tot de astrahan. Îi plăcea omului blana asta !

S-a întors către mine. Avea o privire lăcrămoasă. Miti-telul, tocmai își făcea valizele.

— S-ar zice că nu mă așteptai... Nu fusese prevăzut să revin ? Nu figura în program ?

Tuși, ca să-și dreagă glasul.

— Haudouin...

— Nu, nu Haudouin : Verbel ! Caporal șef Roger Verbel din Regimentul 1 de Parașutiști al Legiunii Sirăine, dezertor, condamnat la moarte, gata să te slujesc .:

Am apăsat pe ultimul cuvînt. Nu i-a plăcut. A înghițit de cîteva ori în sec. Fălcile au prins să-i tremure.

Și-a descleștat cu greu gura :

— Haudouin, dumneata...:

Am clătinat din cap.

— Nu. Ține-ți gura, Ordas. Nu mai ai ce spune. Nimeni nu te va mai asculta. Vin în numele celorlalți, în numele camarazilor. Te voi ucide.

Făcu un salt înainte.

— Nu !... Greșești !... Verbel, lasă-mă să-ți explic...

: Îi era într-atît de frică, încît se bîlbîia. Am scos pistolul de la centură. Tăcu. Încremeni.

— M-ai dus strașnic, i-am spus. Pe toți ne-ai dus strașnic. Ai reușit, ai cîștigat. Locotenentul Barthe e mort. El și cel care venise din Germania ca să te întilnească. Iar eu vin în numele unui om pe care-l chema Hōstdorffer, un soldat, un om simplu. Și al altora : al tuturor celor pe care tu i-ai turnat, i-ai vîndut !

I-ai dus pe mulți de nas, dar regele tîmpiților a fost mandea. Dacă aș fi avut un gram de creier, ar fi trebuit să intru la bănuială de la bun început. Cînd te caută toată poliția și siguranța din Franța, cînd ai fost cap de afiș și ți-a apărut poza în toate ziarele, nu stai într-un castel, la o sută patruzeci de kilometri de Paris, fie el și-n mijlocul naturii. Nu, asemenea povești nu există decît în reviste...

Mi-a trebuit timp ca să pricep. Erau, ce-i drept, cîteva fleacuri care-mi dădeau de gîndit, care nu mi se păreau în regulă, dar m-am prins prea tîrziu, abia în clipa în care asociatul tău, scîrna ailaltă de Guerzevici, a pus mîna pe pistol. El trebuia să dea semnalul pentru focul de artificii ! Așa-i, nu ?

Am doar o mică scuza că m-am lăsat îmbrobodit atît de bine : toate scornelile despre preacinstita ta persoană, despre marele șef, despre cel mai dur dintre duri, despre incoruptibilul care sfișie tot, despre neîmblînzitul, despre cel cu fruntea veșnic sus, despre eroul stoic al ultimei baricade, despre condamnatul la moarte cu douăzeci de ani de ocnă ca supliniment... E ceva !

Vezi tu, Ordas, eu nu sînt francez, sînt elvețian. M-am înrolat în Legiunea Străină dintr-un motiv personal, din pricină că am avut un moment de cădere sufletească, din

pricină că n-am avut destul curaj să continui să fac ceea ce trebuia să fac, după cele întâmplate. Nu mă privește politica franceză. Ce-mi pasă mie dacă Algeria va rămîne la fel cum a fost sau nu ! Am dezertat fiindcă și șefii mei au dezertat, iar eu îi respectam. Nu erau niște giganți, nu erau niște superinteligente, dar erau niște oameni cinstiți care aveau o credință.

Poți stima un dușman, fie că luptă cu pușca, fie cu ideile. Tu însă ești tot ce poate fi mai josnic pe pămînt, indiferent de partidul în care te-ai afla : ești trădătorul, ești Iuda, ești cutra. Și asta nu de azi, de ieri. În Algeria tot pentru poliție codoșeai. Cu mutra pe care o ai sînt gata să pariez că primeai o soldă încă pe vremea cînd umblai în pantaloni scurți și șterpeleai acadele de la băcan. Ai început cum încep toți cei din bransă ; ca pește și ca turnător. Apoi ți-ai croit propriul drum. Epoca era propice și, firește, ți-au dat și gorilele o mîna de ajutor. Nu erai tu ăl mai feroce, mai aprig de gură, mai îndirjit ? Bineînțeles că da ! Supralicitai. E o metodă bună ca să urci pe scara ierarhică și-apoi asta-i silea și pe ceilalți să forțeze nota, să se demaște. Iar tu, după fiecare reuniune, puneai frumușel pe hîrtie mica ta listă, micul tău raport pentru domnii de la siguranță. În felul acesta erau la curent cu totul. Apoi, cînd ai fost condamnat la moarte, lucrul acesta ți-a conferit un prestigiu de mîna întîi pentru prostimea de-acolo... Erai eroul, purtai aureola martirului, aveai toate harurile...

Cum nu-ți ajungeau primele pe care le căpătai în schimbul rapoartelor și al turnătoriilor și cum te gîndeai și la viitor, ai aranjat ca în momentul exodului să pui laba pe un teanc frumușel de bancnote. De parale nu ți-a fost silă

niciodată, așa ceva nu era genul tău. Apoi, la fel ca toată lumea, ai traversat și tu marea. Te-ai stabilit însă rapid în Franța. Era mai comod pentru relațiile tale cu copoii, și-n plus erai mai în siguranță. Te-ai pus deci pe treabă, așa cum făcuseși și-nainte, așa cum o făcuseși și acolo.

În acest moment am apărut eu. Am fost pivotul ultimei tale lucrături. Pe mine se sprijinea totul.

Firește, nu m-ai angajat ca să instalez o sonerie. Semnalul de alarmă era un lucru secundar. Oricine putea să-l facă. M-ai angajat în înțelegere cu gorilele siguranței, pentru că servisem în plutonul locotenentului Barthe, pentru că mă cunoștea, pentru că ar fi avut încredere în mine. Eu nu eram decît o plevușcă, un amănunt fără importanță, urmînd să fiu băgat la zdup îndată ce va fi nevoie. Dar în combinația pe care ați pus-o la punct, tu și amicii tăi de la serviciile speciale, am avut un rol mare. Eram, în ultimă instanță, garanția onorabilității tale.

Și asta pentru că ceilalți deveniseră bănuitori. Nu era vorba numai de istoria cu biștarii deturnați. Oamenii începuseră să-și spună că prea le porți tu ghinion celor pe care i-ai sărutat pe ambii obraji. .

Atunci, te convoacă. Reclamă explicații. Îți cer să vii să-i întîlnești în Germania. Bineînțeles, refuzi, dar faci și obișnuitul tău raport și gorilele decid să arunce un năvod care să prindă un pește mare. Startul a fost dat. Mă aduci încoace. Mă instalezi la donjon. Scopul tău este să-l întîlnesc pe Barthe și, într-un chip sau altul, să intrăm în contact. Firește, știi exact cine e, tot așa cum știai totul în legătură cu antecedentele mele, încă înainte de a debar-
ca eu aici.

Barthe e un vînat mai interesant decît mine, dar amicii tăi trag nădejdea că, dîndu-și ei un pic de osteneală, vor dobîndi ceva mai bun, mult mai bun.

Figura se prinde. Se prinde chiar foarte bine. Întîmplător, în noaptea atacului, locotenentul și cu mine ne trezim față în față. Nu prevăzuseși așa ceva și nici răpirea Virginiei. Dar asta slujește planurilor tale. O dată și o dată, tot trebuie să-l întîlnesc. Luăm, așadar, contact, eu și locotenentul Barthe. Îți transmit propunerile lui, îi duc răspunsul tău. Între voi doi cu sînt intermediarul, un intermediar pe care Barthe nu-l suspectează nici o clipă, despre care știe că nu va trăda, fie și pentru un imperiu, un om în care are încredere.

Urmînd instrucțiunile bunilor tăi amici, te lași, nițeluș rugat. Pe urmă accepți, dar în anumite condițiuni : întîlnirea să fie fixată în Franța, pe undeva prin apropiere. Și mai ales, lucru foarte important, lucru asupra căruia ai grijă să insiști, întîlnirea trebuie să fie la nivelul cel mai înalt, între șefii cei mari. Gorilele nu vor să-și deplaseze artileria și blindatele pentru un mîrlan oarecare.

Magistral combinat totul ; dar uite că a existat și un hop. Jeannine, femeia tă de casă, și-a băgat în scăfîrlia aia a ei de găină să te răpească și să-ți umfle în felul ăsta parafelele. Aranjează lovitura cu gașca ci și vorbește și cu mine. Îmi face propuneri. Și intrucît eu refuz, mă toarnă sticleților cu prilejul unui drum făcut la Paris.

Catastrofă ? Pentru mine e o surpriză neplăcută, dar pentru tine înscamnă că toată combinația sare-n aer. Dacă nu mai sînt prezent, întreaga afacere riscă să se dea peste cap. Firește, polițiștii care mă arestează habar n-au de ce se pregătește și nici de rolul pe care-l joc eu. În Franța,

serviciile speciale sînt cu duzinile. Doar o coincidență extraordinară a făcut ca cei în urechea cărora și-a susținut Jeannine confidențele să fie tocmai cei la curent cu combinația...

Copoi mă umflă. Încep să mă interogheze, fără prea multă rîvnă de altfel, cazul meu e banal. La ora aceea tu nu știi nimic de arestarea mea. Iată însă că Jeannine revine la donjon și, cum trebuia să explice absența mea, povestește că am fost harponat de poliție, ceea ce e adevărat, fără să precizeze, desigur, că informațiile le-a furnizat ea.

Te socot îndeajuns de șmecher ca să nu fi făcut confidențe unei femei ca Jeannine. Jeannine nu știe că ești înțeles cu polițistii. Și chiar de-ar fi știut, e clar că tot nu și-ar fi schimbat proiectele. În paranteză fie zis, nu era rău combinată alacerea lor. M-a denunțat ca să scape de mine. Se temea că am să vorbesc, că o să-ți spun, și întrucît răpirea era prevăzută pentru a doua zi dimineața, fata n-a vrut să riște.

Tu, dimp, trivă, cînd afli de arestarea mea, nu ești de fel încîntat. Și de îndată îi previi pe bunii tăi amici. Se sună alarmă generală la gorile : trebuie să fiu găsit, trebuie să fiu eliberat. Închis, nu pot sluji la nimic.

O altă dificultate : e nevoie ca în ochii mei eliberarea aceasta să pară verosimilă ; nu trebuie să suspectez nimic. Ca atare, copoi care mă înhățaseră înjghebează la repezeală un scenariu de toată frumusețea : lipesc poza unui alt legionar dezertor pe fișa mea de urmărire. Și țin-te după aia scuze, sînt dezolați, a fost o eroare grosolană, mă rog, poftiți, pe aici e ieșirea..:

Lucrătură fină, nimic de zis, dar totuși am avut, vag, anumite bănuieli. Simțeam că prea a mers ușor, că e ceva care scîrție. Din nefericire, scînteia care trebuia n-a țîșnit...

Iau trenul spre Auxerre. Guerzeviçi vine să mă caute la gară. Sosim exact în momentul în care amicii Jeanninei te îmbarcau. Cu ustașistul și cu mine în deplasare, pentru ei ocazia era grozavă. Dacă n-a ținut, asta numai pentru că am sosit cu cîteva minute prea devreme.

Să mă opresc acum și la dimineața de azi. Asta le-a pus capac la toate. Mi-ați mai dat voi, tu și cu scîrna ailaltă, cîteva reprezentații drăguțe, dar aici v-ați autodepășit : Molière, în persoană, revăzut de țața Leana. Nu-ți plac împușcăturile, ai Ordas ? Nu-ți plac riscurile ? Nu te tenta de loc să te expui la curent ! Guerzevici, ăla, era un uci-gaș. Îl plăteai pentru așa ceva, și-l plăteai bine. Dar ca să bagi și tu mîna în lături, asta nu ! avem pielea sensibilă !

Am degajat cu degetul gros piedica pistolului. Mi-a văzut gestul. Mîinile lui albe și dolofane au fîlfiit prin aer.

— Nu vezi decît un aspect al problemei, Verbel... Te asigur că dacă ai sta să gîndești...

Cît p-aici să mă umfle rîsul.

Și-a dat seama că nu se prinde. Căuta, disperat, o ieșire. Am mai remarcat lucrul acesta : cu cît e omul mai ticălos, cu atît se agață mai tare de viața.

Mi-a spus :

— Verbel, doar n-o să ucizi cu sînge rece un om... un om de vîrsta mea....

— Ba da, i-am răspuns, ba da.

El însă continuă :

— Jeannine, fata care te-a denunțat... E în închisoare... A fost arestată....

Am schițat un zîmbet.

— Hotărît lucru, nu porți noroc prietenilor tăi...

Ochii săi bulbucați și injectați de sînge aruncau priviri în toate părțile. S-a uitat la geamantanele gata făcute, aștepînd la picioarele sale ; s-a uitat la tablourile cu femei goale stil Place Pigalle ; căuta ceva care să-i vină în ajutor.

S-a uitat și la mine, la pantofii mei, la hainele mele, acoperite de noroi, de zăpadă, și de sînge — un sînge care nu-mi aparținea.

— Vezi, i-am răspuns, ghinionul tău e că m-am întors. Dar asta-i viața. Lucrurile se petrec întotdeauna așa : într-o bună zi dai chix. E legea numerelor mari...

A făcut o ultimă tentativă :

— Am bani, Verbel... bani mulți... un om tînăr, în situația dumitale... N-o să mai întîlnești o ocazie ca asta... Gîndește-te... O să aranjez pentru dumneata... Poliția o să mă asculte...

Îi tremurau gura și fălcile lui fleșcăite. Tot corpul îi devenise moale. Avea să moară exact cum trăise : ca un turnător, ca un laș, ca o cutră.

I-am spus :

— Ordas, eu nu-s arhangelul dreptății. Sint, ca mulți alții pe pămînt, un om fără o misiune specială. Nu-s nici contabilul ticăloșilor tale. Există însă un lucru pe care nu-l pot uita, pe care nu-l voi uita. Azi dimineată, înainte de a se întîlni cu noi la locul fixat, locotenentul Barthe s-a uitat cu binoclul. M-a văzut stînd în drum. Dacă nu m-ar fi văzut, făcea, probabil, stînga-mprejur. Chiar

dacă barajele apucaseră să fie instalate, tot mai aveau o șansă de scăpare. Locotenentul Barthe a murit din cauza mea, din pricina prostiei mele. Și de aceea te omor...

S-a uitat la pistol. A scos un țipăt sugrumat și dînd din mîini s-a repezit către o măsuță din fundul camerei. I-am plasat patru gloanțe între omoplați. S-a prăbușit peste măsuță, cu capul înainte.

Am ieșit afară

Virginie sosea, venind pe coridor, cu ochii larg deschiși. Auzise detunăturile. Am oprit-o cu un gest.

— Nu intra. S-a terminat. E mort.

Mi-a pipăit haina.

— Ești rănit ?

— Nu, e sîngele locotenentului. L-am cărat prin pădure.

I-am explicat totul. La început nu voia să mă creadă. Mă asigura că Ordas fusese dintotdeauna dușmanul implacabil al siguranței, că niciodată, de cînd era cu el, nu l-a văzut stînd de vorbă cu un copoi sau dîndu-le un telefon...

— Ei da, i-am răspuns. Se înțelege de la sine. Își lua precauții. E o chestie elementară.

Ne-am dus la ea în cameră. Mi-am scos haina și mi-am făcut un pic toaleta. M-am uitat, apoi, la ceas. Trecuse puțin de patru. În timp ce mă spălam, Virginie stătea lingă mine cu brațele încrucișate pe piept.

— Ai mîncat ? Vrei să-ți cauț ceva ?

— Nu. Un pic mai tîrziu. Nu acuma, mulțumesc.

— Ce-o să facem, Roger ? Plecăm ?

— Da, trebuie să plecăm. Întorcîndu-mă la donjon, recusesem la tot soiul de şmecherii ca să-i derutez pe copoi. Mersesem pe gheaţa unui pîrîu, apoi urmasem un drum unde zăpada avea crustă, astfel că nu lăsasem întipăritura pasului. Dacă însă urmăritorii posedau cîini, aveau să sfîrşească prin a-mi da de urmă. Puteau fi aici dintr-o clipă în alta.

Din curte se auzi duduital unui motor. Ne-am repezit la fereastră. „Triumful“ gonea pe drum. Angelo era la volan. Uitasem de asta...

Am rînjit :

— Spală putina, nepoţelul. Şobolanii părăsesc corabia...

Virginie mă privea. Pe obrazul ei drăgălaş se citea spaima şi îngrijorarea, dar fata se ţinea tare.

— Ce hotărăşti, Roger ? Ce facem ?

Reflectam. În urma atacului de ieri, Mercedes-ul devenise inutilizabil ; „403“-ul rămăsese acolo, la locul întîlnirii, iar Angelo o întinsese cu „Triumf“-ul. Rămînea Renault-ul R-4 ; nu era chiar maşina cu care să-i baţi la viteză pe presari...

Mă gîndeam şi la obstacolele de pe drumuri.

— Plec, i-am spus. Plec singur, pe jos. Tu rămîi aici. O să iau provizii cu mine. Dacă va fi nevoie, mă voi ascunde două sau trei zile în pădure. După aceea, o să iau trenul, autobuzul ori am să fac auto-stop. O să-ţi trimit vorbă de îndată ce mă voi afla în siguranţă şi atunci vii şi tu.

Se aruncă la pieptul meu.

— Nu ! Roger ! Eşti nebun. E imposibil. Cu zăpada asta, n-ai să răzbaţi. Te vor aresta...

— O să fur o mașină. Nici ei nu pot să rămână veșnic pe loc și nici să supravegheze toate drumurile de pe-aici. În noaptea asta mi se va oferi și mie o șansă.

Virginie mă învălui cu privirea. Avea ochii în lacrimi.

— Nu-i adevărat, Roger. N-ai nici o șansă. Dacă e să pleci, plecăm împreună. Adu-ți aminte...

Firește, avea dreptate. Și așa era un miracol că putusem ajunge pînă la donjon. Îi jucasem un pic de teatru.

Am cuprins-o în brațe. Buzele mele îi atinseseră tîmpla. O dulce atingere.

— Bine, i-am spus. De acord. Plecăm împreună. O să luăm Renault-ul.

Am coborît la bucătărie. Virginie mi-a pregătit ceva de îmbucat. Am golit pe trei sferturi o sticlă de Bordeaux. Aveam nevoie. S-a apropiat de mine, așa cum ședam la masă, mi-a cuprins capul între palme și l-a lipit de ea, de trupul ei.

Mi-a spus :

-- Roger, tu și cu mine, sîntem uniți pentru totdeauna.

— Da, i-am răspuns : pentru totdeauna.

Deodată am auzit țipete pe scară. Era madam' Françoise. Îl văzuse pe Ordas. Era îngrozită.

Virginie i-a spus ceea ce era de spus. Apoi m-am apropiat și eu :

— Madam' Françoise, — i-am zis, eu l-am ucis pe domnul Mesnil. Dar nu sînt un asasin. Sînt un dezertor. El lucra pentru copoi. Virginie și cu mine ne iubim. Vom pleca împreună. Dacă vreți să mă denunțați, chemați la telefon poliția. N-o să trag în dumneavoastră.

Era o femeie cu suflet de aur, această grăsună, cu fața ei rubicondă și cu sinii enormi. A scos din buzunarul șorțului o batistă uriașă cu carouri. Era buimăcită rău de tot. Virginie îi vorbea cu blîndețe. Madam' Françoise plîngea. Dar n-a zis nimic.

M-am dus în șopronul care slujea de garaj. Renault-ul era acolo. Am pornit motorul. Virginie a apărut și ea. Am deschis portiera din spate și m-am culcat pe podea. Era al dracului de strîmt.

— N-ai să rezisti, Roger...

Stăteam ghemuit, cu genunchii la gură.

— Ba da, așază peste mine niște saci, niște coșuri, niște sticle goale, tot ce se ia de obicei cînd se merge după cumpărături. La urma urmei s-ar putea să fie norocul nostru că n-a rămas decît mașina asta. Nimeni nu-și poate închipui că un bărbat se poate ascunde într-un R-4. Oricum, nu ne rămîne altceva de făcut...

M-a privit cu un aer stînjenit :

— Nu prea avem bani. Dacă tot e mort... dacă vrei... Am ieșit afară din portbagaj.

— Nu. Nici vorbă. Dacă scăpăm de polițiști, avem destui ca să rezistăm cîteva săptămîni. Nu vreau o lețcaie de la jigodia aia. Știi de unde-i vin paralele ? Știi cum le-a dobîndit ? Nu, cu așa ceva nu mă mînjesc...

Pentru ultima dată am țesălat caii. Le-am pus în iesle ovăz și furaje din belșug ; i-am dezlegat și am deschis ușa grajdului ca să poată pleca. Am schimbat și apa din puțină. N-au ieșit imediat afară. Nu știau ce să facă acum, cînd erau liberi. I-am mîngîiat pe amîndoi. Iapa și-a întors capul spre mine și a nechezat încetișor, de parcă ar fi înțeles.

Am plecat tustrei cu R-4. Se lăsa noaptea. În față ședeau Virginie și madam' Françoise ; eu, în spate, ghemuit sub saci și sticle goale, cu mîna încheștată pe patul

pistolului. Pe urmă însă l-am virit îndărăt sub centură. Dacă polițiștii vor deschide portbagajul voi ieși cu mâinile în aer. Atîta timp cît Virginie se afla în mașină nu-mi puteam permite să trag.

Eram pe drum. Nu mișcam un deget. După doi sau trei kilometri am auzit-o pe Virginie spunînd cu o voce stinsă, fără să se întoarcă :

— Roger... Pe șosea sînt agenți.

Am tras adînc aer în piept. Virginie încetinește.

XI

Am trecut. Nu mă întrebați nici cum, nici de ce. Habar n-am. Poate sosise tocmai atunci marmita cu ciorbă, poate fețele a două femei singure nu treziseră bănuiele polițiștilor, fapt e că mașina n-a fost oprită.

La Auxerre, madam' Françoise ne-a părăsit. I-am spus că dacă va fi interogată să declare că am luat-o cu forța. I-am oferit bani, dar a refuzat. Înainte de a trece la volan, am sărutat-o, din toată inima, pe obraji ei dolofani.

Ne-am îndreptat spre Nevers, Moulins, Le Puy. Coboram spre sud. Așa hotărâse Virginie. Voia să meargă acolo

Am trecut peste Rhône la Avignon. Apoi am ajuns pe litoral. Am închiriat o mică vilă între Saint-Raphael și Cannes, așezată la cincizeci de metri de șosea, dar liniștită. O cărare, șerpuind printre pini și agave, ducea la mare. Pe-aici, vara, prețurile sînt inabordabile. Ne aflam însă la sfîrșitul lui noiembrie și nu era scump.

Am trăit aici ca doi îndrăgostiți. Asta și eram. Am declarat că sîntem domnul și doamnă Dessouches, adevăratul ei nume, fiindcă o amuza să i se spună așa.

Dimineața porneam la plimbare pe povîrnișurile de la Esterel sau coboram la mare. Rîdea alergînd printre stînci. O rupea la fugă, iar eu o prindeam. Ne scăldam, de fiecare dată cînd era frumos. Apa nu era rece.

Jucam pe viu rolul lui Orfeu și al Euridicei ; așa ceva se plătește.

Azi, cînd mă gîndesc la acele zile care au fost printre cele mai frumoase din cîte am cunoscut, cea ce continuă să mă uluiască este rapiditatea cu care totul s-a năruit.

A venit pe nesimțite. Alerga mai puțin. Rîdea mai puțin. Rămînea lungi momente fără să-mi vorbească. Nu-mi făcea mutre, dar nu mai era cu mine, ci undeva aiurea.

Într-o dimineață, era, cred, 14 sau 15 decembrie — mi-a declarat brusc, ca răspuns la întrebările mele, că s-a săturat să stea aici, că vrea să călătorească, să meargă la Roma.

Eram stupefiat. Mă întrebam dacă nu glumește cumva. Dar nu. Nu glumea. Voia să meargă la Roma.

I-am spus :

— Virginie, trebuie să muncesc. De vreme ce nu vrei să mergem în Belgia, dacă nu-ți place aici, haide în altă parte. Dar ca să-mi găsesc o slujbă, am nevoie de acte. Ce-o să facem la Roma. Nu mai avem așa de mulți bani...

M-a privit. Nu-i mai recunoșteam chipul. Mi-a spus, cu duritate :

— Chiar de-ai avea, tot n-ai ști să profiți de ei... Domnul vrea să muncească... Domnul vrea să repare televizoare vechi... Domnul e cinstit.

Spusele ei m-au rănit.

— Vorbești ca Jeannine ! i-am spus furios.

Aș fi vrut să-mi înhit înapoi cuvintele. Virginie a izbucnit :

— Vreau să trăiesc. Roger ! Mă auzi, să trăiesc ! Nu, să mă ascund ; cînd într-un cotlon cînd în altul ! Vreau să trăiesc !

Am ieșit în fața casei. Mi-am aprins o țigară. Să trăiesc ? Ei, da, și eu voiam să trăiesc, dar noi doi nu mai vorbeam aceeași limbă. Era din vina mea, o știam. Nu

sînt bătrîn, dar am încasat prea multe lovituri grele. Ea una, nu era urmărită. Era tînă, frumoasă, era teafără. Mai ales asta : „teafără“. Dorea să danseze, să se distreze, să îmbrace rochii frumoase, să vadă lume. Ce-i puteam eu oferi ? Şi-apoi anumite lucruri nu sînt în firea mea. Am fost dintotdeauna puţin sălbatic...

A ieşit după mine. I-am simţit buzele pe obraz. M-am căznit să-i zîmbesc.

— Roger, n-ai fi fericit cu mine în Italia ?

— Ba da. i-am răspuns. Cu tine sînt fericit oriunde. De acord. Mergem la Roma.

A fost prima noastră ceartă adevărată şi de altminteri singura. După aceea totul a continuat să se degradeze. Dimineaţa, ori nu mai voia să iasă, ori era imediat obosită. Plecam de unul singur. Mă întorceam. Nu mai ştiam ce să născocesc. Îi povesteam, încercam s-o amuz. Luasem legătură la Marsilia cu un tip care să-mi procure actele. I-am spus şi ei. Urma să plecăm de îndată ce aveau să le capăt. Toate astea nu ajutau la nimic. Eram neputincios.

Cam la o săptămînă, în vreme ce noi stăteam afară a sunat telefonul. Nu cunoşteam pe nimeni şi nimeni nu ne cunoştea. Probabil vreun negustor de prin partea locului, un apel de control pentru verificarea liniei, sau poate un număr greşit...

Am făcut trei paşi, dar Virginie mi-a luat-o înainte, repezindu-se înăuntru. Am rămas afară. Mă învîrteam în jurul casei cu mîinile în buzunar. Trecînd prin dreptul unei ferestre, am zărit-o. Vorbea animat, aruncînd peste umăr dese priviri spre uşă.

Cînd s-a întors, am întrebato :

— Cine era ?

— O greşală. O cucoană bătrînă care-şi închipuia să dăduse telefon dentistului.

Mințea. Ar fi trebuit să înțeleg, exact în clipa aceea, că era inutil să mai insist, că totul se sfîrșise.

*

Am fost ispitit s-o supraveghez. Am renunțat însă. Ascultatul pe la uși nu făcea nici el parte din firea mea.

Eram amantul ei de două luni și cu fiecare zi care trecea realizam tot mai mult că o bună parte din gîndurile ei îmi sînt străine. Ceea ce posedasem fusese doar un înveliș de carne. Mă îndrăgostisem de o imagine pe care o plăsmuisem în funcție de ceea ce doream eu să fie. Dar Virginie nu era acest obiect. Nu era o grădină. Ea, cea vie, ce ascundea cu întreaga ei ființă, cu toată făptura ei, cu toată setea ei, neînfrînată, de libertate.

O iubeam și acum. O iubeam poate și mai mult de cînd voia să evadeze din mine. Nenorocirea cea mare a fost fără îndoială că și ea mă iubea la rîndu-i — de asta sînt sigur — chiar în clipa cînd mă mințea, chiar și după aceea. M-a iubit pînă la capăt, pînă la sfîrșit.

Nu, era vorba de altceva.

S-a întîmplat în ajunul Crăciunului. Primisem tocmai noile mele acte. În ele mă numeam Michel Legrand, născut la Tours, funcționar de bancă. A doua zi urmă să plecăm. Strîngeam prin casă și ne făceam bagajele. M-a întrebat :

— Prietenul tău din Belgia te mai așteaptă, nu-i așa, Roger ?

Am dat din umeri.

— S-ar putea, dar hai să nu mai vorbim de asta, vrei ? Plecăm în Italia...

Am mîncat, ca de obicei, împreună, în bucătărie, conserve, lapte. În dimineața aceea, Virginie era deosebit de drăguță cu mine, de prevenitoare. După masă, am simțit brusc că devenise nervoasă. Mi-a cerut să mă reped pînă

la Cannes. Voia să-i aduc romane polițiste, țigări, reviste : se plictisea, trebuia neapărat să merg la Cannes.

Am luat Renault-ul și am plecat.

*

Nu m-am dus la Cannes. Am parcurs vreo zece kilometri, am întors și am revenit.

Am ajuns exact în momentul în care „Triumf“-ul se angaja pe șosea. Dacă imbecilul s-ar fi mulțumit să apese pe accelerator nu i-aș fi prins niciodată din urmă. Dar a vrut s-o facă pe caidul. A întins mîna peste portieră și a tras. Glonte s-a pierdut pe undeva. Am ripostat. Am tras trei focuri ; cu două mai mult decît trebuia.

Am oprit mașina. Triumf-ul se imobilizeze cu botul în taluz. La el nici măcar nu m-am uitat. Am luat-o în brațe pe Virginie și am dus-o în cameră, pe pat. Puloverul ei era plin de sînge.

A deschis ochii o clipă, cînd o întindeam, și m-a rugat cu o voce stinsă să chem un medic. I-am răspuns imediat c-o voi face. Chiar și cel mai bun medic din lume ar fi fost inutil, dar ea era foarte tînără și nu putea să înțeleagă.

M-am așezat alături. N-o priveam. I-am spus :

— N-ar fi trebuit s-o faci, Virginie...

Nu mi-a răspuns...

O clipă mai tîrziu și-a întors fața spre mine. Păloarea o invadea. Mi-a spus :

— Roger... Roger... sărută-mă....

Am sărutat-o. A închis ochii. I-am simțit mîna lîngă soldul meu. Ținea în ea un mic portvizit negru. L-am luat, l-am pus pe pat și i-am păstrat mîna într-ale mele. I-am păstrat-o pînă la sfîrșit. A fost rapid de tot. A su-

ferit doar cîteva clipe. Pentru mine avea să dureze mai mult...

Am ieşit în faţa casei. Ciripeau păsărele. Frumoasă şi imuabilă, ca un monstru indiferent, marea în mişcătoreea ei nemişcare, se înălţa, se revărsa, revenea.

Am intrat. Am ridicat receptorul şi am cerut un număr din Elveţia. Mi s-a răspuns că pentru legătura cu Elveţia am de aşteptat douăzeci de minute.

M-am întors lîngă Virginie.

Sonerie. Am ridicat receptorul. Am recunoscut glasul mamei Am spus :

— Copiii sînt sănătoşi ?

Cred că a spus da. A întrebat :

— Cine-i la aparat ?... Cine-i la aparat ?

Nu puteam răspunde. Mi se pusese un nod în gît. Am închis.

Ridicînd ochii, m-am uitat în oglindă. M-am privit aşa cîteva clipe. Zîbeam. Ei da, eu eram. Îl ştiţi, Roger Verbel ?... Trăgătorul de elită... Regele pistolului...

Toate timpenniile astea !... Stăteam bine... Cîştigasem... Mi se cuvenea premiul... Trăsesem lozul cel mare...

Am deschis portvizitul. Înăuntru se aflau vreo zece timbre vechi, fiecare într-un mic plic transparent. Probabil valorau o avere. Pentru mine nu reprezentau nimic.

Ba da ; ultimul ei gest a fost să mi le dea.

Am scăpărat un chibrit. M-am uitat cum ard.

Nu ştiu dacă le-a luat ea, sau dacă i le adusese Angelo, n-o ştiu, n-o voi şti niciodată şi puţin îmi pasă.

Mai aveam ceva bani. Puteam lua una din maşini şi pleca, îmi puteam încerca norocul : Elveţia, Belgia, Canada, Peru... Puteam recurge şi la pistol, pentru ultima oară, pentru cea bună de astă dată. Dar mă săturasem.

Mă săturasem pînă-n gît. Nu mai voiam să scap, indifere-
rent de manieră. Voiam să răspund : prezent !

Dacă Anne-Marie n-ar fi avut acel accident, eu nu
m-aş fi înrolat, n-aş fi făcut ceea ce am făcut, şi n-aş fi
ajuns acolo unde eram ; aş fi fost un altul.

O viaţă de om ţine uneori de un nimic.

M-am întors la telefon. Am chemat jandarmeria.

LECTOR : LAURA BALTOC
TEHNOREDACTOR : CONSTANȚA VULCĂNESCU

Tiparul executat sub comanda nr. 30 542 la
Regia Autonomă a Imprimeriilor
„Imprimeria „CORESI“ București
ROMÂNIA

